

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veikslių programa

SIŪLYMŲ PAKETAS DĖL IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO FINANSAVIMO MODELIO

Siūlymų paketo galutinė ataskaita

Skirta: LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

Vilnius, 2019

Turinys

Lentelių sąrašas	3
Paveikslų sąrašas	4
Vartojamos sąvokos ir santrumpos	5
Įvadas	6
1 Savivaldybių pasirengimo pereiti prie institucinio vaikų ugdymo (priešmokyklinis ugdymas nuo 5 metų, pradinis ugdymas nuo 6 metų) studija	7
1.1 Užsienio šalių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo finansavimo praktikų analizė	7
1.1.1 Ankstyvojo ugdymo organizavimo ir finansavimo praktika Estijoje	7
1.1.2 Ankstyvojo ugdymo organizavimo ir finansavimo praktika Vengrijoje	9
1.1.3 Ankstyvojo ugdymo organizavimo ir finansavimo praktika Slovėnijoje	11
1.1.4 Ankstyvojo ugdymo organizavimo ir finansavimo praktika Austrijoje.....	14
1.1.5 Užsienio šalyse taikomų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo finansavimo modelių privalumai ir trūkumai	16
1.2 Savivaldybių finansinių srautų, nukreiptų į vaiką ir mokyklą, analizė per teikiamų paslaugų prizmę.....	17
1.2.1 Finansavimo bendrieji principai.....	17
1.2.2 Finansiniai srautai	18
1.3 Ikimokyklinio ugdymo finansavimo alternatyvos modeliuojant skirtingus finansavimo šaltinius.....	20
1.4 Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo ankstinimo finansavimas.....	26
1.4.1 Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo ankstinimo finansavimas: kai ankstinama per vienerius metus	27
PU ankstinimas	28
Pradinio ugdymo ankstinimas.....	30
1.4.2 Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo ankstinimo finansavimas: kai ankstinama per trejus metus	32
PU ankstinimas	32
Pradinio ugdymo ankstinimas.....	34
1.5 Priešmokyklinio (nuo 5 metų) ir pradinio (nuo 6 metų) ugdymo ankstinimo rizikos.....	35
1.6 Optimalus ikimokyklinio ugdymo finansavimo ir priešmokyklinio ugdymo ankstinimo finansavimo modelis.....	37
2 Viešųjų konsultacijų su suinteresuotomis šalimis vykdymas dėl ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo finansavimo modelio pertvarkos.....	40
3 Siūlymai dėl ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo finansavimo modelio pertvarkos	42
3.1 Siūlymai LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai.....	42
3.1.1 Siūlymai dėl IU finansavimo modelio pertvarkos	42
3.1.2 Siūlymai dėl PU finansavimo pertvarkos.....	47
3.1.3 Siūlymai rizikoms, išskylančioms dėl PU ir pradinio ugdymo ankstinimo, mažinti	53
3.2 Siūlymai savivaldybėms dėl PU ir pradinio ugdymo ankstinimo įgyvendinimo	61
Šaltinių sąrašas	67
Priedai	70

Lentelių sąrašas

1 lentelė. Sąsaja tarp socialinių garantijų tėvams ir teisės į ankstyvąjį ugdymą: Estija	7
2 lentelė. Sąsaja tarp socialinių garantijų tėvams ir teisės į ankstyvąjį ugdymą: Vengrija.....	9
3 lentelė. Sąsaja tarp socialinių garantijų tėvams ir teisės į ankstyvąjį ugdymą: Slovėnija ..	12
4 lentelė. Sąsaja tarp socialinių garantijų tėvams ir teisės į ankstyvąjį ugdymą: Austrija.....	14
5 lentelė. Taikomų modelių privalumai ir trūkumai	16
6 lentelė. Finansuojamos veiklos	17
7 lentelė. Valstybės ir savivaldybių biudžetų išlaidos ikimokykliniam ugdymui (mln. Eur)	18
8 lentelė. Dienos organizavimo grupėje alternatyvos	21
9 lentelė. Alternatyvų apibendrintas apibūdinimas	23
10 lentelė. Alternatyvų apibendrintas apibūdinimas pagal finansavimo šaltinius	24
11 lentelė. Lėšų poreikis iš viso pagal alternatyvas ir finansavimo šaltinius	25
12 lentelė. Dienos organizavimas ugdant vaikus pagal PU programą	26
13 lentelė. Visos dienos mokyklos užsiėmimų organizavimas PU	26
14 lentelė. Dienos organizavimas ugdant vaikus pagal pradinio ugdymo programas	27
15 lentelė. Visos dienos mokyklos užsiėmimų organizavimas pradiniam ugdyme	27
16 lentelė. Vaikų srauto prognozė.....	28
17 lentelė. PU anksstinimo lemiami pokyčiai	28
18 lentelė. Vaikų, ugdomų pagal PU, vežiojimo, autobusiukų ir finansavimo lėšų poreikis	30
19 lentelė. Maitinimo finansavimo lėšų poreikis	30
20 lentelė. Pradinio ugdymo anksstinimo lemiami etatų, asmenų ir lėšų poreikiai	30
21 lentelė. Vaikų, ugdomų pagal PU, vežiojimo, autobusiukų ir finansavimo lėšų poreikis ..	31
22 lentelė. Vaikų srauto prognozė.....	32
23 lentelė. PU anksstinimo lemiami pokyčiai	32
24 lentelė. Vaikų, ugdomų pagal PU, vežiojimo, autobusiukų ir finansavimo lėšų poreikis ..	33
25 lentelė. Maitinimo finansavimo lėšų poreikis	34
26 lentelė. Pradinio ugdymo anksstinimo lemiami etatų, asmenų ir lėšų poreikiai	34
27 lentelė. Vaikų, ugdomų pagal PU, vežiojimo, autobusiukų ir finansavimo lėšų poreikis ..	35
28 lentelė. Alternatyvų modelių ikimokykliniam ugdymui palyginimas	37
29 lentelė. IU vaikų dienos organizavimas	43
30 lentelė. PU vaikų visos dienos mokyklos organizavimas	48
31 lentelė. PU pmokytojų finansavimas	50
32 lentelė. Auklėtojo padėjėjų poreikis ir finansavimas	50
33 lentelė. PU vaikų švietimo pagalbos finansavimas	50
34 lentelė. PU vaikų maitinimo finansavimas (3 kartai per dieną arba 1 kartas per dieną)...	52
35 lentelė. PU vaikų vežiojimo finansavimas	53
36 lentelė. Naujų grupių/klasių skaičius	55
27 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. poreikis	56
38 lentelė. PU vaikų ir mokytojų santykio pokytis	57
39 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. ir jiems reikalingo lėšų poreikio pokytis (kai etatą sudaro 30 kontaktinių ir 6 nekontaktinės valandos)	58
40 lentelė. PU darbo užmokesčio didinimo pokytis	59

Paveikslų sąrašas

1 paveikslas. Ikimokyklinio ugdymo įstaigų lėšos ir jų struktūra pagal finansavimo šaltinius	19
2 paveikslas. Lėšos, tekusios vienam asmeniui (besimokančiam pagal ikimokyklinio ugdymo programą).....	19
3 paveikslas. Vienam ikimokyklinio ugdymo įstaigoje besimokančiam asmeniui teko lėšų iš skirtingų finansavimo šaltinių 2016 m. (tūkst. Eur).....	20
4 paveikslas. Ugdymo ir užimtumo finansavimo šaltiniai.....	43
5 paveikslas. Papildomo finansavimo poreikis pagal finansavimo šaltinius: I variantas.....	44
6 paveikslas. Papildomo finansavimo poreikis pagal finansavimo šaltinius: II variantas.....	45
7 paveikslas. Švietimo pagalbos (teikiamos vaikams, neturintiems SUP) finansavimo modelis	46
8 paveikslas. Švietimo pagalbos (teikiamos vaikams, turintiems SUP) finansavimo modelis	46
9 paveikslas. Vaikų maitinimo finansavimo modelis (jeigu taikytume Apraše nurodytus koeficientus).....	47
10 paveikslas. Ugdymo ir kitų paslaugų finansavimo modelis.....	49
11 paveikslas. Neformalaus švietimo krepšelio finansavimo poreikis.....	51
12 paveikslas. Vaikų užimtumo specialistų poreikis ir finansavimas.....	51
13 paveikslas. Maitinimo finansavimo modelis.....	52
14 paveikslas. Rizikos ir pasiūlymai joms mažinti.....	53
15 paveikslas. Vaikų srauto suskirstymo modelis.....	54
16 paveikslas. Vaikų srautai PU ir pradiniam ugdyme įteisinus privalomojo ugdymo pradžios ankstinimą.....	55
17 paveikslas. Vaiko (ne)brandumo vertinimo rizika.....	61
18 paveikslas. Auklėtojo padėjėjo DU struktūra.....	63
19 paveikslas. Švietimo pagalbos DU struktūra.....	63
20 paveikslas. Vaikų užimtumo asmenų DU struktūra.....	64
21 paveikslas. Lydinčio asmens DU struktūra.....	66

Vartojamos sąvokos ir santrumpos

Ankstyvasis ugdymas (ISCED 0)	Apima ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą (ISCED 01 ir ISCED 02)
EBPO	Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija
ES	Europos Sąjunga
IU	Ikimokyklinis ugdymas
PU	Priešmokyklinis ugdymas
SB	Savivaldybių biudžetų lėšos
SUP	Specialieji ugdymo(si) poreikiai
TL	Tėvų lėšos
VB- SADM	Valstybės biudžeto lėšos iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos skirtų asignavimų
VB-SAM	Valstybės biudžeto lėšos iš Sveikatos apsaugos ministerijos skirtų asignavimų
VB-kitos ministerijos	Valstybės biudžeto lėšos iš kitoms ministerijoms skirtų asignavimų
VB-SM	Valstybės biudžeto lėšos iš Susisiekimo ministerijos skirtų asignavimų
VB-ŠMSM	Valstybės biudžeto lėšos iš ŠMSM skirtų asignavimų
VB-KM	Valstybės biudžeto lėšos iš Kultūros ministerijos skirtų asignavimų
Aprašas	Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“
Konsultantas	Smart Continent LT UAB
Baziniai metai	2018-2019 m. m.
Mokytojas, turintis IU kval.	Mokytojas, turintis ikimokyklinio ugdymo kvalifikaciją
Mokytojas neturintis IU kval.	Mokytojas neturintis ikimokyklinio ugdymo kvalifikacijos
Mokytojas, turintis PU kval.	Mokytojas, turintis priešmokyklinio ugdymo kvalifikaciją
Mokytojas neturintis PU kval.	Mokytojas neturintis priešmokyklinio ugdymo kvalifikacijos

Įvadas

Siūlymų paketas dėl ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo finansavimo modelio parengtas Smart Continent LT, UAB pagal 2018-02-27 sutartį Nr. S-105 su Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir Ugdymo plėtotės centras įgyvendina projektą „Pasirengimas įgyvendinti ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo finansavimo pertvarką ir įgyvendinimo koordinavimas“, finansuojamą Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397, 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ Nr. 10.1.1-ESFA-V-912 priemonę „Nacionalinių reformų skatinimas ir viešojo valdymo institucijų veiklos gerinimas“. Šio projekto tikslas – pasirengti naujoms mokyklų, vykdančių ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas, finansavimo pertvarkoms. Viena iš projekto veiklų – savivaldybių pasirengimo pereiti prie institucinio vaikų ugdymo (priešmokyklinis ugdymas nuo 5 metų, pradinis ugdymas nuo 6 metų) studijos ir siūlymų dėl ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo finansavimo modelio parengimas.

Pirmoje siūlymų paketo dalyje atlikta studija dėl ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo finansavimo modelio metodikos tobulinimo, dėmesį sutelkiant į užsienio šalyse taikomą praktiką, apimant nacionalinį, vietos lygmens finansavimą, išlaidų pasiskirstymą bei taikomų metodų trūkumus ir privalumus bei Lietuvos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugas teikiančių mokyklų finansavimo praktiką. Pateiktos ikimokyklinio ugdymo finansavimo ir priešmokyklinio ugdymo ankstinimo finansavimo šaltinių modeliavimo alternatyvos.

Antroje siūlymų paketo dalyje pateikti, išanalizuoti ir apibendrinti viešųjų konsultacijų su suinteresuotomis šalimis dėl ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo finansavimo modelio metodikos tobulinimo diskusijų ir interaktyvios apklausos bei modeliavimo rezultatai.

Trečioje siūlymų paketo dalyje, atsižvelgiant į alternatyvų analizės išvadas ir ypatumus bei viešųjų konsultacijų rezultatus, pateikti pasiūlymai dėl ikimokyklinio ugdymo finansavimo šaltinių ir priešmokyklinio ugdymo ankstinimo finansavimo šaltinių modeliavimo.

1 Savivaldybių pasirengimo pereiti prie institucinio vaikų ugdymo (priešmokyklinis ugdymas nuo 5 metų, pradinis ugdymas nuo 6 metų) studija

Šiame skyriuje išanalizuotos savivaldybių pasirengimo pereiti prie institucinio vaikų ugdymo (PU – nuo 5 metų, pradinis ugdymas – nuo 6 metų) galimybės bei pateikti siūlymai dėl IU ir PU finansavimo modelio. Visų pirma, išanalizuota užsienio šalyse taikoma geroji praktika finansuojant IU ir PU, siekiant nurodyti taikomų modelių privalumus ir trūkumus. Antra, detalai išanalizuoti Lietuvos savivaldybių finansiniai srautai, nukreipti į vaiką ir šeimą, identifikuojant socialinę ir švietimo pagalbą bei socialinę ir finansinę paramą.

1.1 Užsienio šalių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo finansavimo praktikų analizė

IU ir PU finansavimas yra kertinis veiksnys, siekiant vystyti ankstyvąjį ugdymą. Finansavimas viešojo sektoriaus lėšomis užtikrina ankstyvojo ugdymo prieinamumą vaikams, gyvenantiems įvairiomis ekonominėmis ir socialinėmis sąlygomis, taip pat leidžia teikti vienodos kokybės IU ir PU paslaugas. Europos šalyse yra taikomi įvairūs ankstyvojo ugdymo ir vaikų priežiūros modeliai, finansavimo modeliai, kai derinami skirtingi finansavimo šaltiniai. Užsienio šalyse taikoma užsienio šalių praktika išanalizuota tokiais aspektais: teisės į ankstyvąjį ugdymą pradžia, sąsaja tarp socialinių garantijų tėvams ir teisės į ankstyvąjį ugdymą, išitraukimas į IU ir PU, IU ir PU organizavimas, finansavimo šaltiniai, finansavimo modelis.

1.1.1 Ankstyvojo ugdymo organizavimo ir finansavimo praktika Estijoje

Teisės į ankstyvąjį ugdymą pradžia. Estija yra viena iš aštuonių Europos valstybių¹, kurios įstatymais garantuoja teisę į ankstyvąjį ugdymą kiekvienam vaikui nuo 1,5 metų², iš karto po vaiko priežiūros atostogų termino pabaigos.³ IU nėra privalomas. PU paslaugos teikiamos vaikams nuo 6 metų, PU trunka 1 metus.

Sąsaja tarp socialinių garantijų tėvams ir teisės į ankstyvąjį ugdymą. Socialinės garantijos tėvams, susijusios su vaikų auginimu, turi tiesioginės įtakos tėvų apsisprendimui leisti vaiką ugdyti pagal IU ar PU. Kaip matyti 1 lentelėje, Estijoje dirbančių tėvų rėmimo politika yra formuojama taip, kad vaikų ugdymo galimybės sutaptų su tėvų galimybėmis grįžti į darbo rinką ir turėti įprastas pajamas. Teisės į ankstyvąjį ugdymą pradžia sutampa su gerai apmokamų vaiko priežiūros atostogų pabaiga, be to, motinoms, maitinančioms vaiką krūtimi ir norinčioms grįžti į darbo rinką, teisės aktais numatyta galimybė turėti pertrauką vaiko maitinimui, taip pat numatyta teisė į vaiko slaugymą. Tokios sąlygos leidžia tėvams derinti karjerą ir šeimą, suteikiant galimybę ugdyti vaiką nuo ankstyvojo amžiaus.

1 lentelė. Sąsaja tarp socialinių garantijų tėvams ir teisės į ankstyvąjį ugdymą: Estija

Vaiko amžius (mėnesiais):	vaiko priežiūros atostogų pabaigoje	a	36,5
	gerai apmokamų vaiko priežiūros atostogų pabaigoje	b	18,5
	teisės į ankstyvąjį ugdymą	c	Teisė į ankstyvąjį ugdymą nuo 18 mėn.

¹ Kitos valstybės: Danija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Norvegija, Vokietija, Malta

² Early Childhood Education and Care. Estonia. https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-education-and-care-24_en

³ Eurydice Policy Brief. Early Childhood Education and Care. Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, 2014, p. 8

	pradžioje		
Skirtumas (mėnesiais) tarp:		c-a	18,5
		c-b	0
Sutrumpintas darbo laikas dėl:	maitinimo krūtimi	Įstatymais nustatyta teisė, apmokama	
	kitų priežasčių	Įstatymais nustatyta teisė, iki 16 dienų papildomų nemokamų atostogų per metus	
Vaikų slaugymo (ligos atveju) atostogos	Įstatymais numatyta teisė 14 dienų vienam susirgimui šeimai, pašalpos dydis susietas su darbo užmokesčio lygiu		
Teisė prašyti lankstaus darbo organizavimo	nenustatyta		

Šaltinis: sudaryta Konsultanto, remiantis Statutory Other Measures: April 2017⁴

Įsitraukimas į IU ir PU. Estija pasižymi aukštu įsitraukimo į ankstyvąjį ugdymą rodikliu: 63,6 proc. 2 metų amžiaus vaikų, 87,2 proc. 3 metų amžiaus vaikų, 91,6 proc. 4 metų amžiaus vaikų, 92,9 proc. 5 metų amžiaus vaikų ir 92,1 proc. 6 metų amžiaus vaikų 2016 metais buvo įtraukti į ankstyvojo ugdymo įstaigas (EBPO vidurkis atitinkamai: 37,8 proc., 75,9 proc., 87,3 proc., 82 proc., 25,5 proc.)⁵. Viena iš aukšto įsitraukimo lygio priežasčių yra savivaldybių įsipareigojimas suteikti vietą kiekvienam vaikui, ugdomam pagal IU ar PU.

IU ir PU organizavimas. IU ir PU paslaugos teikiamos savivaldybių ir privačiose IU įstaigose. Priimant vaikus į IU įstaigas, pirmenybė teikiama vaikams, kurie nuolat gyvena toje pačioje savivaldybėje pagal nustatytas IU įstaigų zonas, po jų – vaikams, kurių tėvai dirba tos savivaldybės nustatytoje zonoje. Norint priimti vaiką iš kitos zonos ar savivaldybės, jis priimamas tik tuo atveju, jeigu tos savivaldybės tam tikroje zonoje IU įstaigose yra laisvų vietų.

Finansavimo šaltiniai. IU Estijoje finansuojamas pasitelkiant lėšas iš 4 pagrindinių šaltinių: 1) iš valstybės biudžeto; 2) savivaldybių biudžetų lėšų; 3) iš tėvų lėšų; 4) iš aukų.⁶ Pažymėtina, kad IU finansavimui gali būti naudojamos lėšos iš įvairių šaltinių skirtingomis proporcijomis, tačiau dominuoja viešojo sektoriaus, t. y. valstybės ir savivaldybių biudžetų, lėšos (apie 90 proc.). Estijoje centrinė valdžia teikia pagalbą vietos valdžios institucijoms, tokiu būdu prisidėdama prie ankstyvojo ugdymo paslaugas teikiančių įstaigų pastatų išlaikymo ir mokymosi aplinkos plėtos. Veiklos išlaidos (valdymo, darbo užmokesčio, socialinių mokesčių ir ugdymo reikmių) yra dalinai finansuojamos iš vietinės valdžios biudžetų, dalinai – tėvų lėšomis.⁷

Privačios IU įstaigos yra finansuojamos privačiomis lėšomis, tačiau skiriama taip pat parama iš valstybės biudžeto mokytojų darbo užmokesčio sąnaudoms padengti. Visos privačios IU įstaigos turi teisę savo nuožiūra nustatyti mokestį už ugdymą, kuris negali būti keičiamas per mokslo metus (t. y. nuo rugsėjo 1 d. iki rugpjūčio 31 d.). Šį mokestį moka vaikų tėvai.

Remiantis Eurostat duomenimis, valstybės biudžeto lėšos 2015 m.⁸ sudarė 42,5 proc., o savivaldybių biudžetų lėšos – 57,5 proc. visų ankstyvajam ugdymui skirtų valdžios sektoriaus lėšų. Vienam ankstyvojo ugdymo auklėtiniui 2015 m.⁹ vidutiniškai buvo skiriama 3024,9 eurai.

Finansavimo modelis. Vienam vaikui, ugdomam pagal IU ir PU programą, yra skiriamas metinis krepšelis, kurio dydis priklauso nuo programos savaitinių valandų skaičiaus (2, 4, 6, 8 val.).¹⁰

Estijoje teisė į ankstyvąjį ugdymą garantuojama vaikams nuo 18 mėn., ši teisė sutampa su gerai

⁴ Prieiga per internetą: http://www.leavenetwork.org/fileadmin/Leavenetwork/overviews_2017/Statutory_Other_Measures_Final.pdf

⁵ Enrolment rate by age. EBPO duomenų bazė. Prieiga per internetą:

https://stats.oecd.org/Index.aspx?datasetcode=EDU_ENRL_AGE#

⁶ Preschool Child Care Institutions Act. Passed 18.02.1999. RT I 1999, 27, 387. Entry into force 27.03.1999, partially 01.01.2000. <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/517062014005/consolide>

⁷ European Commission/EACEA/Eurydice/Eurostat, 2014. Key Data on Early Childhood Education and Care in Europe. 2014 Edition. Eurydice and Eurostat Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union, p. 77

⁸ Paskutiniai prieinami duomenys

⁹ Paskutiniai prieinami duomenys

¹⁰ European Commission/EACEA/Eurydice/Eurostat, 2014. Key Data on Early Childhood Education and Care in Europe. 2014 Edition. Eurydice and Eurostat Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union, p. 77

apmokamų vaiko priežiūros atostogų pabaiga, tai skatina tėvus leisti vaikus į ankstyvojo ugdymo paslaugas teikiančias įstaigas. Savivaldybės garantuoja kiekvienam norinčiam vaikui vietą ankstyvojo ugdymo paslaugas teikiančiose įstaigose, todėl vaikų įsitraukimo į ankstyvąjį ugdymą lygis yra aukštas. Lėšos yra skiriamos vadovaujantis „mokinio krepšelio“ principu, jo dydis priklauso nuo ugdymo trukmės. Daugiau nei pusę lėšų skiria savivaldybės, prie veiklos išlaidų finansavimo prisideda tiek savivaldybės, tiek tėvai. Valstybė prisideda ne tik prie savivaldybių ankstyvojo ugdymo paslaugas teikiančių įstaigų finansavimo, tačiau taip pat prie privačių ankstyvojo ugdymo paslaugas teikiančių įstaigų finansavimo, kompensuodama privačių įstaigų mokytojų darbo užmokesčio sąnaudas.

1.1.2 Ankstyvojo ugdymo organizavimo ir finansavimo praktika Vengrijoje

Teisės į ankstyvąjį ugdymą pradžia. IU Vengrijoje skirstomas į dvi pakopas: lopšelis, skirtas vaikams iki 3 metų, ir darželis, skirtas vaikams nuo 3 metų (privalomas nuo tų metų rugsėjo 1 d., kuriais vaikui sueina 3 metai) iki mokyklinio amžiaus (privalomas pradinis ugdymas prasideda tais kalendoriniais metais, kuriais vaikui iki rugpjūčio 31 d. sueina 6 metai, tačiau ne vėliau kaip metai). Jeigu 3 metų vaikas dar nėra pakankamai išsivystęs emociškai ar protiškai, jis gali dar metus lankyti lopšėlį. Taip pat sudaromos galimybės jame pasilikti iki 6 metų neįgaliems vaikams (t. y. vaikams, kurie iš esmės arba visiškai neturi jutiminių – ypač regėjimo, klausos, judėjimo ar intelekto funkcijų, arba kurie yra labai apriboti bendravimo srityje ir todėl negali aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime¹¹).

Atsižvelgiant į tai, jog net 20 proc. vaikų patiria skurdą dėl šeimų finansinių ir kitokių sunkumų (tokios šeimos tampa socialiai remtinomis), 2015 m. buvo įteisintas privalomas institucinis vaikų ugdymas nuo 3 metų (mažiausias praleistų darželyje valandų skaičius per dieną – 4 val.). Šia reforma buvo siekiama padidinti vaikų įtraukimą į IU ir sušvelninti vaikų mokymosi sunkumus vėlesnėse ugdymo pakopose (pradedant nuo pradinio ugdymo ir t. t.). Teigiami Vengrijoje įvykusios reformos aspektai: šeimų su vaikais skurdo lygio mažinimas, mažesnė socialinė atskirtis, sušvelninti mokymosi sunkumai, darnios fizinės ir socialinės vaiko raidos skatinimas.¹² Vis dėlto, įgyvendinant reformą buvo susidurta su sunkumais. Reformą buvo planuojama pradėti įgyvendinti 2013 m., tačiau jos įgyvendinimas buvo atidedamas du kartus (iki 2015 m.), kadangi nepavyko taip greitai kaip buvo numatyta išplėsti IU ir PU paslaugas teikiančių įstaigų tinklo, kad užtektų vietos visiems vaikams.¹³ Šalies viduje vyko migracija, todėl reikėjo atsižvelgti į konkrečius regionų poreikius ir demografinę situaciją. To nepadarius, vienos ankstyvojo ugdymo įstaigose susidarė per didelis vaikų skaičius ir kai kurie vaikai į jas negalėjo patekti.¹⁴ Iš viso reformos įgyvendinimui iš valstybės biudžeto buvo skirta apie 4 mln. Eurų.¹⁵

Sąsaja tarp socialinių garantijų tėvams ir teisės į ankstyvąjį ugdymą. Vengrijoje tarp gerai apmokamų vaiko priežiūros atostogų ir teisės į ankstyvąjį ugdymą yra 12 mėn. atotrūkis (2 lent.). Atotrūkis reiškia, kad tėvai susiduria su problema, kai jų gaunamos išmokos už vaiko priežiūros atostogas tampa labai mažos, o teisės į ankstyvąjį ugdymą vaikas dar nėra įgijęs, todėl tėvai turi arba patys prižiūrėti vaiką ir gauti tuo laikotarpiu labai mažas pajamas, arba ieškoti alternatyvių vaiko priežiūros būdų (pavyzdžiui, samdyti auklę) ir grįžti į darbą. Vis dėlto, privalomas ankstyvasis ugdymas sutampa su vaiko priežiūros atostogų pabaiga.

2 lentelė. Sąsaja tarp socialinių garantijų tėvams ir teisės į ankstyvąjį ugdymą: Vengrija

¹¹ Vengrijos Respublikos neįgalumo įstatymas, 4 straipsnis

¹² Starting Strong IV. Early Childhood Education and Care Data Country Note. Hungary. OECD 2016. Prieiga per internetą: <http://www.oecd.org/education/school/ECECD-CN-Hungary.pdf>

¹³ Peter Luke. An accomplished and planned reform. John Wesley Theological College. 2017.

¹⁴ Stockert-Kozak Annamaria. Miért kótelező? 2015. Kőrönszám. Prieiga per internetą: <http://folyoiratok.ofi.hu/uj-koznevel-es-egeszsegugyi-kepzes-tamogatasa/kotelezo>

¹⁵ 3.8 billion for early childhood education and health education. <http://www.kormany.hu/hu/emberi-eroforrasok-miniszteriuma/hirek/3-8-milliard-a-kotelezo-ovodaztat-es-az-egeszsegugyi-kepzes-tamogatasa>

Vaiko amžius (mėnesiai):	vaiko priežiūros atostogų pabaigoje	a	36
	gerai apmokamų vaiko priežiūros atostogų pabaigoje	b	24
	teisės į ankstyvąjį ugdymą pradžioje	c	Teisė į ankstyvąjį ugdymą nuo 1 metų, privalomas ankstyvasis ugdymas – nuo 3 metų
Skirtumas (mėnesiai) tarp:		c-a	0
		c-b	12
Sutrumpintas darbo laikas dėl:	maitinimo krūtimi		Įstatymais nustatyta teisė, apmokama, dvi 1 val. trukmės pertraukos per dieną iki vaikai sueis 6 mėn., viena 1 val. trukmės pertrauka iki vaikai sueis 9 mėn.
	kitų priežasčių		Įstatymais nustatyta teisė iki kol vaikai sukanka 8 metai, jeigu šeimoje daugiau kaip 3 vaikai, mokama (mažiau nei atlyginimas)
Vaikų slaugymo (ligos atveju) atostogos			Įstatymais numatyta teisė iki 14 dienų šeimai per metus (priklausomai nuo vaiko amžiaus), pašalpos dydis mažesnis nei atlyginimas
			Įstatymais numatyta teisė 9 mėn. rimtai sergančiam vaikui, tačiau nemokama pašalpa
Teisė prašyti lankstaus darbo organizavimo			nenustatyta

Šaltinis: sudaryta Konsultanto, remiantis Statutory Other Measures: April 2017¹⁶

Įsitraukimas į IU ir PU. Vengrija pasižymi aukštu įsitraukimo į ankstyvąjį ugdymą rodikliu tose amžiaus grupėse, kuriose ankstyvasis ugdymas yra privalomas: tik 13,7 proc. 2 metų amžiaus vaikų (ankstyvasis ugdymas neprivalomas) ir net 84,9 proc. 3 metų amžiaus vaikų, 95,4 proc. 4 metų amžiaus vaikų, 96,1 proc. 5 metų amžiaus vaikų ir 60,4 proc. 6 metų amžiaus vaikų 2016 metais lankė ankstyvojo ugdymo įstaigas (EBPO vidurkis atitinkamai: 37,8 proc., 75,9 proc., 87,3 proc., 82 proc., 25,5 proc.).¹⁷

IU ir PU organizavimas. Daugumos darželių savininko teisės įgyvendina savivaldybės (77,8 proc.).¹⁸ Religinėms organizacijoms, 2016 metų duomenimis, priklausė 8,9 proc. IU įstaigų, verslui ar centrinei valdžiai pavaldžių IU įstaigų buvo dar mažiau – atitinkamai 1,8 proc. ir 3,1 proc., ne pelno siekiančioms organizacijoms – 8,4 proc.

Jei savivaldybėje yra 10 tūkst. gyventojų ar daugiau, privaloma įsteigti lopšėlių. Vengrijoje didelis dėmesys skiriamas optimalaus darželių tinklo formavimui. Apie trečdalis vaikų darželius iš namų gali pasiekti per penkias minutes, 40 proc. – per 6-10 minučių, o likusieji – per 11-20 minučių. Iš tolimesnių vietovių vaikus nemokamai veža autobusai. Tyrimai rodo, kad apie 50 proc. tėvų gali laisvai pasirinkti darželį pagal savo norus. Darželio grupėse (sąrašė) negali būti daugiau nei 25 vaikai; pagal pageidavimą sukuriama atskiros grupės etninėms mažumoms – tam reikia bent 8 tėvų prašymų.

Finansavimo šaltiniai. Vengrijoje taikoma dviejų lygių finansavimo sistema: didžioji dalis lėšų iš nacionalinio biudžeto paskirstoma IU įstaigų savininkams. IU įstaigų savininkai, savo ruožtu, paskirsto lėšas gautas iš nacionalinio biudžeto IU įstaigoms. Daugiau nei 3 tūkst. gyventojų turinčios savivaldybės savarankiškai skirsto lėšas IU ir PU paslaugas teikiančioms įstaigoms. Ūkio lėšos skiriamos iš valstybės biudžeto ir IU įstaigos savininko biudžeto.¹⁹ Valstybė skiria papildomai lėšų kitoms išlaidoms finansuoti: nepedagoginio personalo išlaidoms ir infrastruktūros veiklos išlaidoms finansuoti, taip pat iš dalies finansuoti vežiojimo paslaugų išlaidas.²⁰

¹⁶ Prieiga per internetą: http://www.leavenetwork.org/fileadmin/Leavenetwork/overviews_2017/Statutory_Other_Measures_-_Final.pdf

¹⁷ Enrolment rate by age. EBPO duomenų bazė. Prieiga per internetą: https://stats.oecd.org/Index.aspx?datasetcode=EDU_ENRL_AGE#

¹⁸ Organisational Variations and Alternative Structures in Early Childhood Education and Care. Prieiga per internetą: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisational-variations-and-alternative-structures-early-childhood-education-and-care-35_en

¹⁹ Early Childhood and School Education Funding. Hungary. https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-and-school-education-funding-35_en

²⁰ Early Childhood and School Education Funding. Hungary. https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-and-school-education-funding-35_en

Prie IU finansavimo prisideda taip pat tėvai. Tėvai moka už neformalųjį švietimą ir maitinimą. Nuo 2014 metų priimtas įstatymas, leidžiantis tėvams grįžti į darbo rinką (tėvai gali grįžti, bet neprivalo), kai vaikui sukanka 6 mėnesiai, neprarandant gaunamų išmokų. Vaikai lopšeliuose ir darželiuose maitinami nemokamai, jeigu šeimos turi 3 ar daugiau vaikų, gauna vaiko globos pašalpą, augina neįgalų vaiką, turi mažas pajamas, tenkančias vienam asmeniui (toks pajamų dydis nustatytas įstatymu), taip pat tuo atveju, jeigu vaikai gyvena globos įstaigose.²¹ IU įstaigos gali paremti prastesnėje socialinėje padėtyje esančias šeimas prašydamos šiam tikslui skirti finansavimą iš nacionalinio biudžeto.

Remiantis Eurostat duomenimis, valstybės biudžeto lėšos 2015 m.²² sudarė 70,5 proc., o savivaldybių biudžetų lėšos – 29,5 proc. visų ankstyvajam ugdymui skirtų valdžios sektoriaus lėšų. IU valstybė skyrė 71,8 proc. lėšų, o savivaldybė – 28,2 proc. lėšų. PU valstybė skyrė 70,5 proc., o savivaldybė – 29,5 proc. lėšų. Vienam ankstyvojo ugdymo auklėtiniui 2015 m.²³ vidutiniškai buvo skiriama 2740,9 eurų; vienam IU auklėtiniui – 2733,3 eurai, vienam PU auklėtiniui – 2741,3 eurų.

Finansavimo modelis. Biudžeto lėšų dydis, skiriamas IU įstaigoms, nustatomas dviem būdais:

- normatyviniu (vienam asmeniui pagal mokytojų ir pagalbinių personalo skaičių);
- teikiant lėšas konkurso būdu.

Normatyvinis finansavimas yra skiriamas visiems IU įstaigų savininkams pagal subjektyvią teisę. 2013 m. buvusi „mokinių pagrįsta“ valstybės parama buvo pakeista į vidutiniu atlyginimu pagrįstą paramą ir šiuo metu valstybės lėšos skiriamos remiantis nustatyta formule, į kurią įtraukiamas IU įstaigų pedagogų ir pagalbinių personalo skaičius. Mokytojų ir pagalbinių personalo atlyginimai sudaro apie 83 proc. viso IU ir PU paslaugas teikiančioms įstaigoms skirto biudžeto. Naujoji sistema leidžia teikti realiu poreikiu pagrįstą finansavimą, kadangi atsižvelgiama į grupių skaičių.

Konkurso būdu teikiamos lėšos numatytiems projektams įgyvendinti. Konkurso būdu reiškia, kad lėšas gauna ne viso ankstyvojo ugdymo įstaigos pagal nustatytas formules, tačiau tos ankstyvojo ugdymo įstaigos, kurios dalyvauja konkurse ir yra atrenkamos pagal nustatytus kriterijus. Konkursiniu būdu lėšos skiriamos tam tikriems projektams, pavyzdžiui, kvalifikacijos kėlimo, tematiniam (pavyzdžiui, sveikos mitybos) vaikų ugdymui ir pan. Šios lėšos dažniausiai teikiamos iš ES fondų.

Vengrijoje 2015 m. buvo įgyvendinta reforma – paankstintas privalomo ankstyvojo ugdymo pradžios amžius (nuo 3 metų), kuria buvo siekiama didinti vaikų įsitraukimą į ankstyvąjį ugdymą ir tokiu būdu mažinti skurdo neigiamą poveikį vaikų išsivystymui ir ugdymosi rezultatams ateityje. Įgyvendinta reforma teigiamai paveikė vaikų įsitraukimo lygį, kuris 2016 m. buvo aukštesnis nei EBPO vidurkis. Mokymo lėšos Vengrijoje apskaičiuojamos vadovaujantis personalo (pedagoginio ir nepedagoginio) skaičiumi ir vidutiniu darbo užmokesčiu. Toks modelis leidžia teikti finansavimą, pagrįstą tikroju poreikiu. Vengrijoje didžiausią mokymo lėšų dalį skiria valstybė. Tėvai moka už neformalųjį švietimą ir maitinimą, tačiau jie gali būti remiami ir atleidžiami nuo mokesčių, jeigu šeima yra daugiavaikė, augina neįgalų vaiką ir t. t. Be valstybės, savivaldybių biudžetų ir tėvų lėšų, ankstyvajam ugdymui gali būti skirtos lėšos ir konkursiniu būdu.

1.1.3 Ankstyvojo ugdymo organizavimo ir finansavimo praktika Slovėnijoje

Teisės į ankstyvąjį ugdymą pradžia. Slovėnija yra išskirtinė šalis Europoje dėl ankstyvojo ugdymo pradžios – šioje šalyje ankstyvasis ugdymas gali būti pradedamas nuo 11 mėnesių. IU Slovėnijoje nėra privalomas. Slovėnijoje vaikai pradeda lankyti mokyklą nuo 6 metų (kai tais

²¹ Going to kindergarten and school in Hungary. Priega per internetą: GOING TO KINDERGARTEN AND SCHOOL IN HUNGARY

²² Paskutiniai prieinami duomenys

²³ Paskutiniai prieinami duomenys

kalendoriniais metais, kai pradeda lankyti mokyklą, jiems sueina 6 metai)²⁴, tačiau pastaruoju metu vis daugiau vaikų pradeda mokytis mokykloje nuo 7 metų²⁵.

Sąsaja tarp socialinių garantijų tėvams ir teisės į ankstyvąjį ugdymą. Slovėnijoje ankstyvojo ugdymo pradžia yra suderinta su vaiko priežiūros atostogų pabaiga, tai apsaugo šeimas nuo finansinių sunkumų (kai tam tikras vaiko priežiūros atostogų laikas apmokamas mažiau). Be to, tokios nuostatos eliminuoja vaiko priežiūros ne IU paslaugas teikiančiose įstaigose poreikį. Motinoms suteikta galimybė maitinti vaiką krūtimi (atsižvelgiant į tai, kad vaiko priežiūros atostogos baigiasi, kai vaikui sukanka 11 mėn.), taip pat vaiko slaugymui skiriama 7-15 dienų vienam susirgimui (3 lent.).

3 lentelė. Sąsaja tarp socialinių garantijų tėvams ir teisės į ankstyvąjį ugdymą: Slovėnija

Vaiko amžius (mėnesiais):	vaiko priežiūros atostogų pabaigoje	a	11
	gerai apmokamų vaiko priežiūros atostogų pabaigoje	b	11
	teisės į ankstyvąjį ugdymą pradžioje	c	Teisė į ankstyvąjį ugdymą jaunesniems nei 3 metų amžiaus vaikams – vaiko priežiūros atostogų pabaiga
Skirtumas (mėnesiais) tarp:		c-a	0
		c-b	0
Sutrumpintas darbo laikas dėl:	maitinimo krūtimi	Įstatymais nustatyta teisė, 1 valanda per dieną iki kol vaikui sueis 18 mėn., apmokama (mažiau nei atlyginimas)	
	kitų priežasčių	Įstatymais nustatyta iki 3 metų ar ilgiau, jei vaikas su negalia, apmokama (mažiau nei atlyginimas)	
Vaikų slaugymo (ligos atveju) atostogos	Įstatymais numatyta teisė 7-15 dienų vienam susirgimui, ilgiau – tik išskirtiniais atvejais		
Teisė prašyti lankstaus darbo organizavimo	nenustatyta		

Šaltinis: sudaryta Konsultanto, remiantis Statutory Other Measures: April 2017²⁶

Įsitraukimas į IU ir PU. Slovėnija pasižymi aukštu įsitraukimo į ankstyvąjį ugdymą rodikliu: 70 proc. 2 metų amžiaus vaikų, 83,8 proc. 3 metų amžiaus vaikų, 89,7 proc. 4 metų amžiaus vaikų, 92,1 proc. 5 metų amžiaus vaikų ir 7,3 proc. 6 metų amžiaus vaikų (nuo 6 metų privalomas pradinis ugdymas) 2016 metais buvo įtraukti į ankstyvojo ugdymo įstaigas (EBPO vidurkis atitinkamai: 37,8 proc., 75,9 proc., 87,3 proc., 82 proc., 25,5 proc.).²⁷

IU ir PU organizavimas. IU vykdo valstybinės, savivaldybių ir privačios IU įstaigos, tačiau privačios įstaigos 2015-2016 m. sudarė vos 9,1 proc. visų IU įstaigų skaičiaus. Tėvai turi teisę pasirinkti kokioje įstaigoje ugdyti vaiką: valstybės, savivaldybės ar privačioje. Ankstyvojo ugdymo įstaigos yra steigiamos savivaldybių.²⁸

Finansavimo šaltiniai. Slovėnijos IU įstaigos finansuojamos valstybės, savivaldybių, vaikų tėvų lėšomis, aukomis bei kitomis lėšomis.

Lėšos iš valstybės biudžeto yra skiriamos:

- IU įstaigoms ligoninėse,
- IU grupėms ugdymo institucijose, kurių savininkas yra valstybė ar ugdymo institucijose, skirtose specialiuoju ugdymosi poreikių turintiems vaikams, kurių savininkas yra valstybė,

²⁴ Prieiga per internetą: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO448>

²⁵ Vaikas gali pradėti lankyti mokyklą metais vėliau jo tėvų pageidavimu, remiantis sveikatos įstaigos pažyma dėl privalomojo mokymosi pradžios atidėjimo, jei nustatyta, kad vaikas nėra pasirengęs lankyti mokyklą. Prieiga per internetą: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO448>

²⁶ Prieiga per internetą: http://www.leavenetwork.org/fileadmin/Leavenetwork/overviews_2017/Statutory_Other_Measures_-_Final.pdf

²⁷ Enrolment rate by age. EBPO duomenų bazė. Prieiga per internetą:

https://stats.oecd.org/Index.aspx?datasetcode=EDU_ENRL_AGE#

²⁸ Organisation of the Education System and of its Structure. Slovenia. Prieiga per internetą: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-education-system-and-its-structure-77_en

- apmokėti didesnes tų grupių sąnaudas, kuriose ugdoma italų kalba,
- dvikalbėse (slovėnų ir vengrų kalbų) ugdymo įstaigose,
- romų tautybės vaikams skirtose grupėse,
- finansuoti dalį investicijų į nekilnojamąjį turtą mišriose etninėse vietovėse,
- IU ir PU grupėms, kurios įgyvendina trumpesnes nei 240 val./metus programas vaikams, kurie nebuvo įtraukti į vaikų IU ir kuriems kitais kalendoriniais metais sueis 6 metai (nuostata įsigalioja nuo 2018 m. rugsėjo 1 d.).

Lėšos iš valstybės biudžeto skiriamos taip pat dalinai finansuoti tėvų, turinčių 2 ar daugiau vaikų ir vienu metu lankančių IU grupes, mokėjimams (teikiamos tiek savivaldybių, tiek privačių ankstyvojo ugdymo atveju).²⁹

Lėšos iš savivaldybių biudžetų yra skiriamos siekiant padengti skirtumus tarp programų kainos ir tėvų mokamų įmokų. Lėšos iš savivaldybių biudžetų yra skiriamos taip pat turto užimtumui, investicijoms į nekilnojamąjį turtą ir įrangą. Savivaldybės gali sumažinti tėvų mokamą mokesį, remiantis kompetentingo socialinio darbo centro sprendimu dėl poreikio mažinti mokėjimus.³⁰

Privačios ankstyvojo ugdymo įstaigos gauna lėšų iš savivaldybių biudžetų, jei jos atitinka šias sąlygas:

- įgyvendina bent pusės dienos programą (pusės dienos programos trukmė – 4-6 val., visos dienos programos trukmė – 6-9 val.);
- įtraukia bent vieną IU vaikų amžiaus grupę;
- jei juose dirba darbuotojai atitinkantys teisės aktuose nustatytus reikalavimus;
- jei jos prieinamos visiems vaikams.

Remiantis Eurostat duomenimis, valstybės biudžeto lėšos 2015 m.³¹ sudarė 7,4 proc., o savivaldybių biudžetų lėšos – 92,6 proc. visų ankstyvajam ugdymui skirtų valdžios sektoriaus lėšų. IU valstybė skyrė 7,4 proc. lėšų, o savivaldybė – 92,6 proc. lėšų. PU valstybė skyrė 7,4 proc., o savivaldybė – 92,6 proc. lėšų. Vienam ankstyvojo ugdymo auklėtiniui 2015 m.³² vidutiniškai buvo skiriama 3889,6 eurų; vienam IU auklėtiniui – 4752,1 eurais, vienam PU auklėtiniui – 3543,3 eurų.

Finansavimo modelis. Slovėnijoje taikomas IU finansavimo modelis, pagrįstas programų kainomis. Programų kainų nustatymo metodologiją tvirtina už ankstyvąjį ugdymą atsakingas ministras. Programos kaina apima ugdymo, priežiūros ir maitinimo išlaidas. Šioms išlaidoms priskiriamos: ankstyvojo ugdymo įstaigų darbuotojų darbo sąnaudos, nustatomos remiantis įstatymais, normomis ir standartais bei kolektyvinėmis sutartimis; programų įgyvendinimui būtinų medžiagų ir paslaugų išlaidos; maisto produktų išlaidos.

Tėvų mokesčius nustato savivaldybė pagal šeimos gaunamas pajamas (tėvai apmoka nuo 10 iki 80 proc. vaiko ugdymo programos išlaidų).³³ Tėvų mokamo mokesčio dydis nustatomas pagal nacionalinę skalę, kuri surikiuoja tėvus į mokėtojų klases, atsižvelgiant į jų pajamas ir šeimos turtą.³⁴ Jei ankstyvojo ugdymo paslaugas teikiančią įstaigą lanko daugiau nei vienas šeimos vaikas,

²⁹ Zakon o vrtcih (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečišćeno besedilo, 25/08, 98/09 – ZIUZGK, 36/10, 62/10 – ZUPJS, 94/10 – ZIU, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 55/17), 29. člen (državni proračun)

³⁰ Zakon o vrtcih (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečišćeno besedilo, 25/08, 98/09 – ZIUZGK, 36/10, 62/10 – ZUPJS, 94/10 – ZIU, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 55/17), 28. člen (sredstva, ki jih vrtcu zagotavlja občina)

³¹ Paskutiniai prieinami duomenys

³² Paskutiniai prieinami duomenys

³³ UNESCO International Bureau of Education (IBE), „Slovenia Early Childhood Care and Education (ECCE) programmes“.Prieiga per internetą: <http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001472/147239e.pdf>

³⁴ Zakon o vrtcih (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečišćeno besedilo, 25/08, 98/09 – ZIUZGK, 36/10, 62/10 – ZUPJS, 94/10 – ZIU, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 55/17), 32. člen (določanje plačila staršev)

tėvai yra atleidžiami nuo mokesčio už jaunesnį vaiką arba šis mokesčio yra sumažinamas (pavyzdžiui, tėvai už antrą darželį lankančią vaiką moka 30 proc. mokesčio, o už trečią ir kiekvieną sekantį nemoka jokio mokesčio).³⁵ Kompensuojamai sumai padengti yra naudojamos lėšos iš valstybės biudžeto.

Lėšos privačioms ankstyvojo ugdymo įstaigoms apskaičiuojamos remiantis analogiškos programos, įgyvendinamos savivaldybių ankstyvojo ugdymo įstaigose, kaina; iš šios kainos atimama tėvų mokama įmoka ir galiausiai gauta suma padauginama iš 0,85 (arba 85 proc.).³⁶ Tai reiškia, jog privačioms ankstyvojo ugdymo įstaigoms yra skiriama mažiau lėšų nei savivaldybių ankstyvojo ugdymo įstaigoms.

Slovėnijoje ankstyvasis ugdymas gali būti pradamas, kai vaikui sueina 11 mėnesių, tai sutampa su vaiko priežiūros atostogų trukme. Ankstyvasis ugdymas daugiausia finansuojamas iš savivaldybių biudžetų lėšų, lėšos iš valstybės biudžeto skiriamos išskirtiniais atvejais (pavyzdžiui, ligoninių įstaigoms, dvikalbiams vaikams ir t. t.). Savivaldybės remia privačias ankstyvojo ugdymo įstaigas, jei jos atitinka nustatytus kriterijus. Mokymo lėšos apskaičiuojamos vadovaujantis programos kainos principu. Programos kaina apima ne tik ugdymo ir priežiūros išlaidas, tačiau taip pat maitinimo išlaidas. Tėvai prisideda prie ankstyvojo ugdymo finansavimo padengdami dalį programos kainos, mokesčio dydis jiems nustatomas atsižvelgiant į jų pajamų lygį šalies kontekste. Privačios ankstyvojo ugdymo įstaigos yra remiamos, tačiau joms skiriama mažesnė mokymo lėšų suma nei savivaldybių ankstyvojo ugdymo įstaigoms.

1.1.4 Ankstyvojo ugdymo organizavimo ir finansavimo praktika Austrijoje

Teisės į ankstyvąjį ugdymą pradžia. Privalomas ankstyvasis ugdymas yra nuo 5 metų, t. y. ankstyvajame ugdyme privalo dalyvauti visi vaikai, kuriems iki tų metų, kuriais pradeda privalomai lankyti IU įstaigą, rugsėjo 1 d. sueina 5 metai ir kurie kitais metais pradeda lankyti mokyklą³⁷. Privaloma lankymo trukmė mažiausiai 16-20 val./sav.

Sąsaja tarp socialinių garantijų tėvams ir teisės į ankstyvąjį ugdymą. Austrijoje vaikams užtikrinama teisė į ankstyvąjį ugdymą nuo 5 metų, tuo metu vaiko priežiūros atostogų trukmė yra 2 metai, iš jų tik 14 mėnesių – gerai apmokamos (tėvų gaunamos išmokos yra ne mažesnės kaip 66 proc. nuo jų darbo užmokesčio). Jaunesni nei 5 metų vaikai gali būti ugdomi pagal IU programą, tačiau tokia teisė nėra užtikrinama. Tokia situacija lemia poreikį vystyti įvairius alternatyvius ugdymo ar priežiūros būdus. Be to, vienam darbuotojui suteikiamos tik 2 savaitės (apmokamos) per metus vaiko slaugymui.

4 lentelė. Sąsaja tarp socialinių garantijų tėvams ir teisės į ankstyvąjį ugdymą: Austrija

Vaiko amžius (mėnesiais):	vaiko priežiūros atostogų pabaigoje	a	24
	gerai apmokamų vaiko priežiūros atostogų pabaigoje	b	14
	teisės į ankstyvąjį ugdymą pradžioje	c	Privalomas dalyvavimas ankstyvajame ugdyme nuo 5 metų, mažiausiai 20 val./savaitę
Skirtumas (mėnesiais) tarp:		c-a	36
		c-b	46
Sutrumpintas darbo laikas dėl:	maitinimo krūtimi	Įstatymais nustatyta teisė, apmokama 90 min. pertrauka per dieną	
	kitų priežasčių	Įstatymais nustatyta teisė iki kol vaikui sukanka 7 metai, nemokama	

³⁵ Early Childhood and School Education Funding. Slovenia. Prieiga per internetą: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-and-school-education-funding-77_en

³⁶ Zakon o vrtcih (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečišćeno besedilo, 25/08, 98/09 – ZIUZGK, 36/10, 62/10 – ZUPJS, 94/10 – ZIU, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 55/17), Article 34 (terms of financing)

³⁷ Vereinbarung gemäß Art. 15a B-VG über die Einführung der halbtägig kostenlosen und verpflichtenden frühen Förderung in institutionellen Kinderbetreuungseinrichtungen, Artikel 4 Umfang der Besuchspflicht, par. 2 Prieiga per internetą: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20006448>

Vaikų slaugymo (ligos atveju) atostogos	Įstatymais numatyta teisė 2 sav./darbuotojui/metus, pašalpos dydis susietas su darbo užmokesčio lygiu
	Įstatymais numatyta teisė 9 mėn. rimtai sergančiam vaikui, tačiau nemokama pašalpa
Teisė prašyti lankstaus darbo organizavimo	nenustatyta

Šaltinis: sudaryta Konsultanto, remiantis Statutory Other Measures: April 2017³⁸

IU ir PU organizavimas. Austrijoje ankstyvojo ugdymo įstaigos gali būti steigiamos valstybės, savivaldybių ir privačių asmenų. Vaikų tėvai gali spręsti, į kokią IU įstaigą nori leisti savo vaiką, atsižvelgdami į šiuos kriterijus: kalbos reikalavimus, ugdymo valandų skaičių, amžių bei mokėtinų mokesčių dydį. Ankstyvojo ugdymo įstaigos skirstomos į tris rūšis: lopšelius (vok. Kinderkrippe), skirtus vaikams nuo 0 iki 3 metų amžiaus; darželius (vok. Kindergarten), skirtus vaikams nuo 3 iki 6 metų amžiaus; mišrių amžiaus grupių darželius (vok. Altersgemischte Betreuungseinrichtungen), skirtus vaikams nuo 1 iki 5–6 metų amžiaus. Austrijoje taip pat veikia „mamos dienos“ ar „tėčio dienos“ centrai (vok. Tagesmütter/Tagesväter), kurie teikia vaikų priežiūros paslaugas namuose įvairaus amžiaus vaikams.

Įsitraukimas į IU ir PU. Trys iš penkių 3 metų amžiaus vaikų lanko darželį arba yra prižiūrimi kitokiu būdu, pavyzdžiui, teikiant priežiūros namuose paslaugas. Privačias IU įstaigas lanko 42 proc. ikimokyklinio amžiaus vaikų. Kuo vaikai yra vyresni, tuo didesnis jų įsitraukimo į ankstyvąjį ugdymą lygis: 40,7 proc. 2 metų amžiaus vaikų, 75,8 proc. 3 metų amžiaus vaikų, 92,7 proc. 4 metų amžiaus vaikų, 97 proc. 5 metų amžiaus vaikų ir 41,1 proc. 6 metų amžiaus vaikų 2016 metais buvo įtraukti į ankstyvojo ugdymo įstaigas (EBPO vidurkis atitinkamai: 37,8 proc., 75,9 proc., 87,3 proc., 82 proc., 25,5 proc.)³⁹, o kai kurie penkerių metų amžiaus vaikai netgi pradėjo lankyti pradinę mokyklą. Priežiūros paslaugos namuose 2013 m. buvo teikiamos beveik 2 proc. vaikų, kurių amžius buvo iki 3 metų bei 3-6 metai.⁴⁰

Finansavimo šaltiniai. IU sistema yra reglamentuojama devynių Austrijos federalinių žemių lygiu. Savivaldybių ankstyvojo ugdymo įstaigos yra finansuojamos iš savivaldybių biudžetų lėšų ir federalinės žemės (t. y. regioninės valdžios) biudžeto lėšų, taip pat iš privačių lėšų. Federalinės žemės subsidijuoja savivaldybių ankstyvojo ugdymo įstaigas ir didžiąją dalį privačių ankstyvojo ugdymo įstaigų.⁴¹

Siekdama išplėsti ankstyvojo ugdymo tinklą, centrinė valdžia ir federalinių žemių valdžia (t. y. regioninė valdžia) skiria savivaldybėms lėšas naujų grupių kūrimui. Lėšos teikiamos skiriant subsidijas investicijoms ir personalo išlaidoms padengti. Be to, subsidijos teikiamos taip pat siekiant mažinti vaikų ir auklėtojų santykį grupėse.⁴² Susibūrus keliems IU pedagogams, gali būti įkuriamas IU įstaiga, kurios personalo kaštus padengia valstybė, o tėvai moka mėnesinį mokestį.⁴³

Remiantis Eurostat duomenimis, valstybės biudžeto lėšos 2015 m.⁴⁴ sudarė 5,1 proc., žemių biudžeto lėšos – 65,1 proc., o savivaldybių biudžetų lėšos – 29,5 proc. visų ankstyvajam ugdymui skirtų valdžios sektoriaus lėšų. IU valstybė skyrė 4,8 proc. lėšų, žemės – 80,8 proc., o savivaldybė – 14,4 proc. PU valstybė skyrė 5,2 proc., žemės – 62 proc., o savivaldybė – 32,8 proc. Vienam

³⁸ Prieiga per internetą: http://www.leavenetwork.org/fileadmin/Leavenetwork/overviews_2017/Statutory_Other_Measures_-_Final.pdf

³⁹ Enrolment rate by age. EBPO duomenų bazė. Prieiga per internetą: https://stats.oecd.org/Index.aspx?datasetcode=EDU_ENRL_AGE#

⁴⁰ Austria, key contextual data. Federal Ministry of Family Affairs, Senior Citizens, Woman and Youth. Prieiga per internetą: http://www.seepro.eu/English/pdfs/AUSTRIA_Key_Data.pdf

⁴¹ Funding in Education. Austria. Prieiga per internetą: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/funding-education-1_en

⁴² Early Childhood and School Education Fundin. Austria. Prieiga per internetą: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-and-school-education-funding-1_en

⁴³ Ikimokyklinis ugdymas Austrijoje. Prieiga per internetą: <https://www.ikimokyklinis.lt/index.php/straipsniai/tevam/-ikimokyklinis-ugdymas-austrijoje/11458>

⁴⁴ Paskutiniai prieinami duomenys

ankstyvojo ugdymo auklėtiniui 2015 m.⁴⁵ vidutiniškai buvo skiriama 6959,6 eurų; vienam IU auklėtiniui – 7120,5 eurai, vienam PU auklėtiniui – 6928,4 eurų.

Finansavimo modelis. Ankstyvojo ugdymo finansavimas valdžios sektoriaus (visų lygių) lėšomis yra grindžiamas reikalingais ištekliais, t. y. reikalingas personalas ir patalpų dydis yra nustatomi remiantis vaikų, kurie lanko įstaigas, ir vaikų priežiūros specialistų santykiu.⁴⁶ Šie kriterijai skiriasi priklausomai nuo federalinės žemės. Tėvų mokamas mokeskis už IU paslaugas Austrijoje nėra vienodas – jis priklauso nuo įstatymų, priimtų atskirose žemėse (Austriją sudaro 9 žemės).

Ankstyvasis ugdymas Austrijoje privalomas vaikams nuo 5 metų. Didžiausią mokymo lėšų dalį skiria žemės. Mokymo lėšų poreikis apskaičiuojamas vadovaujantis realiu personalo ir patalpų poreikiu, atsižvelgiant į nustatytą personalo ir vaikų santykį. Nuostatos dėl vaikų ankstyvojo ugdymo skiriasi priklausomai nuo žemės. Siekiant greičiau plėsti ankstyvojo ugdymo įstaigų tinklą šalyje, valstybė ir žemių valdžia teikia paramą savivaldybėms naujų grupių kūrimui. Be to, Austrijoje yra įteisintos vaikų priežiūros paslaugos, teikiamos mažoms vaikų grupėms namuose. Tėvai prisideda prie ankstyvojo ugdymo finansavimo, tačiau nėra vienodo mokesčio dydžio – jis svyruoja priklausomai nuo žemių.

1.1.5 Užsienio šalyse taikomų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo finansavimo modelių privalumai ir trūkumai

Apibendrinant atliktą užsienio šalių ankstyvojo ugdymo finansavimo praktikų analizę, nustatyta, kad išanalizuotuose šalyse – Estijoje, Vengrijoje, Slovėnijoje ir Austrijoje – taikomi skirtingi finansavimo modeliai: Estijoje finansavimo modelis pagrįstas „mokinio krepšeliu“, Vengrijoje – mokytojų ir pagalbinių personalo skaičiumi, Slovėnijoje – programų kainomis (atsižvelgiama į ugdymo, priežiūros ir maitinimo poreikį), Austrijoje – personalo skaičiumi ir reikalingomis patalpomis.

Išanalizuotose šalyse skiriasi taip pat finansavimo šaltiniai. Estijoje ir Slovėnijoje dominuoja finansavimas iš savivaldybių biudžetų, Vengrijoje – daugiausia lėšų skiriama iš valstybės biudžeto, o Austrijoje – iš žemių biudžetų. Visų lygių – valstybės, žemių, savivaldybių – valdžios sektoriaus finansavimas traktuojamas kaip veiksnys, užtikrinantis ankstyvojo ugdymo vienodą prieinamumą visiems vaikams. Visose išnagrinėtose valstybėse prie ankstyvojo ugdymo finansavimo prisideda tėvai, tačiau jie moka tik nedidelę išlaidų dalį; tėvų mokamas mokeskis paprastai skiriasi atsižvelgiant į skirtingas administracines teritorijas (nustatomas pagal savivaldybes, žemes). Be to, valdžios sektorius visose analizuotose šalyse prisideda prie privačių ankstyvojo ugdymo įstaigų finansavimo.

Taikomi modeliai turi tiek privalumų, tiek trūkumų. 5 lentelėje pateikiami išanalizuotų užsienio šalyse taikomų ankstyvojo ugdymo finansavimo modelių ir jų aspektų privalumai ir trūkumai.

5 lentelė. Taikomų modelių privalumai ir trūkumai

Privalumai	Trūkumai
<ul style="list-style-type: none"> • Valdžios sektoriaus biudžetų lėšų panaudojimas suteikia vienodas galimybes visiems vaikams būti ugdomiems pagal IU ir PU ugdymo programas • Savivaldybių biudžetų lėšų panaudojimas leidžia lanksčiau ir greičiau reaguoti į vykstančius pokyčius, teikiant papildomą finansavimą, pavyzdžiui, atsiradus poreikiui finansuoti papildomas švietimo pagalbos paslaugas • Kitų nei valdžios sektoriaus lėšų pritraukimas leidžia išvengti valdžios sektoriaus biudžetų apribojimų, t. y. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dominuojant valdžios sektoriaus biudžetų lėšoms bendroje ankstyvojo ugdymo finansavimo struktūroje, galimybės vystyti ankstyvąjį ugdymą, didinti teikiamų paslaugų spektrą (pavyzdžiui, neformaliojo vaikų švietimo) ir gerinti jų kokybę yra ribotos dėl švietimui skiriamos sumos iš valstybės biudžeto dydžio • Dalinis IU ir PU finansavimas iš valstybės biudžeto lėšų lemia poreikį skirti papildomą finansavimą iš kitų šaltinių, pavyzdžiui, vietos valdžios, tėvų įmokų, todėl gali lemti

⁴⁵ Paskutiniai prieinami duomenys

⁴⁶ Early Childhood and School Education Fundin. Austria. Prieiga per internetą: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-and-school-education-funding-1_en

valdžios sektoriaus biudžeto lėšos yra ribotos, todėl papildomas finansavimas gali būti sudėtingas, o privačios lėšos gali prisidėti prie teikiamų paslaugų įvairovės ir kokybės gerinimo

- Tėvų, kurių socialinė ir (arba) finansinė padėtis yra sudėtinga, atleidimas nuo mokesčių už ankstyvąjį ugdymą didina vaikų įtraukimo į ankstyvąjį ugdymą galimybes
- Tėvų mokamų mokesčių diferencijavimas pagal šeimos finansines galimybes suteikia galimybę įtraukti daugiau vaikų į ankstyvąjį ugdymą, tokiu būdu skatinant ne tik nepasiturinčias šeimas, tačiau taip pat mažas ar vidutines pajamas gaunančias šeimas leisti vaikus į lopšelius ir darželius
- Privačių IU ir PU įstaigų plėtra ir rėmimas leidžia didinti vaikų įtraukimą į ankstyvąjį ugdymą ir padeda užtikrinti teisės į vietą ankstyvojo ugdymo įstaigoje įgyvendinimą
- Pirmenybės dėl vietos suteikimo vaikams, kurie gyvena arčiausiai IU ir PU įstaigų, leidžia efektyviau naudoti tiek šeimų, tiek savivaldybių išteklius (mažinant vežiojimo paslaugų poreikį)
- Privalomojo ugdymo ankstinimas didina vaikų įtraukimą į ankstyvąjį ugdymą ir didina vaikų iš socialinės rizikos ir mažai pasiturinčių šeimų galimybes dalyvauti ankstyvajame ugdyme
- Vaikų priežiūros paslaugų teikimas namuose (reglamentuotas) sukuria daugiau galimybių tėvams įsitraukti į darbo rinką, o vaikams būti prižiūrimiems ne namuose

skirtumus tarp bendro finansavimo geografiniu šalių požiūriu – viename geografiniuose vienetuose (žemėse, savivaldybėse) vienam vaikui gali būti skiriama daug didesnė suma nei kitose

- Mokesčio tėvams nustatymas gali mažinti vaikų galimybes įsitraukti į ankstyvąjį ugdymą tuo atveju, jei tėvų finansinės galimybės yra sudėtingos
- Nediferencijuotas pagal tėvų finansines galimybes mokeskis gali mažinti vaikų iš nepasiturinčių šeimų, palyginus su nepatiriančioms finansinių sunkumų, menkesnes galimybes įsitraukti į ankstyvąjį ugdymą
- Skirtingas ankstyvojo ugdymo reglamentavimas priklausomai nuo administracinio vieneto (geografiniu požiūriu) lemia teikiamų paslaugų skirtumus tiek kiekybiniu, tiek kokybiniu požiūriu (tuo atveju, kai savivaldybė ar regioninės valdžios vienetas turi geresnes finansines galimybes, užtikrina didesnę paslaugų spektrą, gali investuoti į pedagogų kvalifikacijos kėlimą ir pan.)

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Išskirti privalumai ir trūkumai parodo, kad įvairių finansavimo šaltinių derinimas leidžia lanksčiau ir greičiau reaguoti į vykstančius pokyčius, prisitaikant prie jų geriausiu įmanomu būdu. Siekiant didinti tėvų galimybes derinti darbą ir šeimą, tikslinga derinti vaikų ugdymo ir priežiūros arba užimtumo paslaugas, ir kurti įvairesnes galimybes prižiūrėti ir užimti vaikus (pavyzdžiui, įteisinant užimtumą namuose). Vaikų įsitraukimą į ankstyvąjį ugdymą skatina mokesčio diferencijavimas pagal tėvų finansines galimybes, tam tikrų grupių atleidimas nuo mokesčio. Privalomojo ankstyvojo ugdymo pradžios ankstinimas padidina vaikų įsitraukimą į ankstyvąjį ugdymą.

1.2 Savivaldybių finansinių srautų, nukreiptų į vaiką ir mokyklą, analizė per teikiamų paslaugų prizmę

1.2.1 Finansavimo bendrieji principai

IU ir PU apima visą spektrą paslaugų, nukreiptų į vaiką ir jo šeimą. Visų pirma, vaikui teikiamos ugdymo paslaugos. Be to, kompleksiskai teikiamos švietimo pagalbos, sveikatos priežiūros paslaugos ir kitos paslaugos (kaip maitinimas, vežiojimas ir t.t.) (žr. 6 lent.), kurios finansuojamos iš skirtingų finansavimo šaltinių. LR Švietimo įstatymo 65 straipsnyje nurodomi du finansavimo šaltiniai: 1) valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų asignavimai; 2) kitos lėšos.

6 lentelė. Finansuojamos veiklos

Ugdomosios veiklos finansavimas	Vadovaujantis Aprašu, valstybės lėšomis yra finansuojamos 4 IU ir PU valandos per dieną (arba 20 valandų per savaitę). Jei IU ir PU veikla yra vykdoma ilgiau kaip 4 val. per dieną (arba ilgiau kaip 20 val. per savaitę), šios papildomos ugdymo valandos apmokamos iš savivaldybių biudžetų arba tėvų (globėjų) lėšų, jei vaikas ugdomas privačioje įstaigoje.
Ugdymo reikmių finansavimas	Vaikams, ugdomiems pagal IU ir PU programas, reikalingos ugdymo reikmės finansuojamos iš valstybės biudžeto vadovaujantis Aprašu, skiriant lėšas vadovėliams ir kitoms ugdymo priemonėms (20,68 eurų/vienam mokiniui/m.). Tuo atveju, kai mokiniai mokosi pagal PU programą tautinės mažumos kalba arba valstybine mokomąja kalba daugiakalbėje aplinkoje, iš mokymo lėšų ugdymo reikmėms finansuoti skiriama 21,72 eurai/vienam mokiniui/metus iš valstybės biudžeto.
	Ugdymo reikmės, skiriamos vaikams, ugdomiems pagal IU programas, dalinai finansuojamos iš

	savivaldybės ir (ar) tėvų (globėjų) lėšų. Pažymėtina, kad yra savivaldybių, kuriose taip pat pagal PU programą ugdomiems vaikams nustatytas papildomas mokestis už ugdymo reikmes.
Kitų paslaugų, nukreiptų į vaiką ir šeimą finansavimas	<p>Švietimo pagalbos paslaugos. Vadovaujantis Aprašu, pagal IU ir PU programas ugdomiems vaikams iš valstybės biudžeto pedagoginei psichologinei pagalbai organizuoti skiriama 10,31 eurų/vaikui/metus; švietimo pagalbai – 56,96 eurų/vaikui/metus; švietimo pagalbos specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams skiriama 350,49 eurų/mokiniui/metus. Vaikams, ugdomiems pagal IU ir PU programas specialiosiose mokyklose arba specialiosiose grupėse, ar bendrosios paskirties grupėse ir dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių arba labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagal aprašą skiriama 700,98 eurų vienam mokiniui per metus.</p> <p>Šios lėšos centralizuotai skiriamos savivaldybei, kuri savo nustatyta tvarka paskirsto jas įstaigoms. Esant poreikiui, savivaldybių nustatyta tvarka švietimo pagalba papildomai gali būti finansuojama iš savivaldybių biudžetų lėšų.</p> <p>Sveikatos priežiūros paslaugos. Pagal IU ir PU programas ugdomiems vaikams sveikatos priežiūros paslaugos finansuojamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, valstybės ir savivaldybių biudžetų, kitų lėšų. Savivaldybės, siekdamos plėtoti sveikatos priežiūros paslaugas pačios papildomai savo lėšomis gali prisidėti prie šių paslaugų finansavimo (tokia praktika yra taikoma Klaipėdos ir Šiaulių miestų savivaldybėse).</p> <p>Maitinimo paslaugos. Lietuvoje už pagal IU ir PU programas ugdomų vaikų maitinimą moka tėvai. Vaikų dienos maitinimo normos mokesčius ir lengvatas numato ugdymo įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos savininkas.</p> <p>Mokiniai maitinami nemokamai tik Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymu nustatyta tvarka ir atvejais. Nemokamas mokinių maitinimas finansuojamas iš valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams, valstybės biudžete skirtų bendrųjų asignavimų Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, savivaldybių biudžetų lėšų, nevalstybinių mokyklų steigėjų skirtų lėšų ir įstatymų nustatyta tvarka gautų kitų lėšų. Savivaldybės, esant poreikiui ir galimybėms savo nustatyta tvarka gali priimti sprendimą finansuoti dalį arba visas maitinimo paslaugų išlaidas.</p> <p>Vaikų vežiojimo paslaugos. Vaikų vežimas finansuojamas iš savivaldybių biudžetų lėšų, nevalstybinių mokyklų steigėjų skirtų lėšų ir įstatymų nustatyta tvarka gautų kitų lėšų. Mokinių vežiojimo organizavimo paslaugas ar organizavimą ir išlaidų kompensavimą nustato LR transporto lengvatų įstatymas. Mokinių važiavimo išlaidų kompensavimą organizuoja ir koordinuoja valstybinės ir savivaldybės mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, savininkas, kitų mokyklų atveju – savininkas savo nustatyta tvarka ir atvejais. Valstybė prisideda prie vaikų vežiojimo finansavimo pirkdama mokyklinius autobusus.</p> <p>Papildomos paslaugos. Pagal IU ir PU programas ugdomiems vaikams gali būti teikiamos papildomos paslaugos: prailgintos dienos grupė, klubai, būreliai, stovyklos, ekskursijos ir kitos tėvų (globėjų) pagėdavimu teikiamos paslaugos, kurios finansuojamos iš tėvų (globėjų) lėšų. Atlyginimo dydį už papildomai teikiamas paslaugas nustato mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, savininkas.</p>

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

IU ir PU paslaugos yra finansuojamos derinant įvairius finansavimo šaltinius. Valstybės teikiamų lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo tvarka taikoma vienodai visoms šalyje veikiančioms IU ir PU programoms vykdančioms įstaigoms, tuo metu savivaldybių teikiamas finansavimas gali būti skirtingas įvairiose savivaldybėse, kadangi priklauso nuo konkrečios savivaldybės priimtų sprendimų. Dalis paslaugų finansuojama taip pat tėvų (globėjų) lėšomis, o atlyginimo už paslaugas dydis nustatomas savivaldybės (arba savininko, privačių įstaigų atveju), todėl šis dydis varijuoja skirtingose savivaldybėse.

1.2.2 Finansiniai srautai

Vadovaujantis finansavimo bendraisiais principais matyti, kad paslaugos, teikiamos IU ir PU programose ugdomiems vaikams ir jų tėvams, finansuojamos iš įvairių finansavimo šaltinių. Statistikos departamento duomenimis, nuo 2013 m. iki 2017 m. iš valstybės ir savivaldybių biudžetų skiriamas finansavimas IU padidėjo 43,4 proc. (žr. 7 lentelę). Finansavimas iš valstybės ir savivaldybių biudžeto lėšų PU nėra išskiriamas iš bendrojo ugdymo finansavimo, todėl toliau skyriuje PU finansiniai srautai pateikiami nebus.

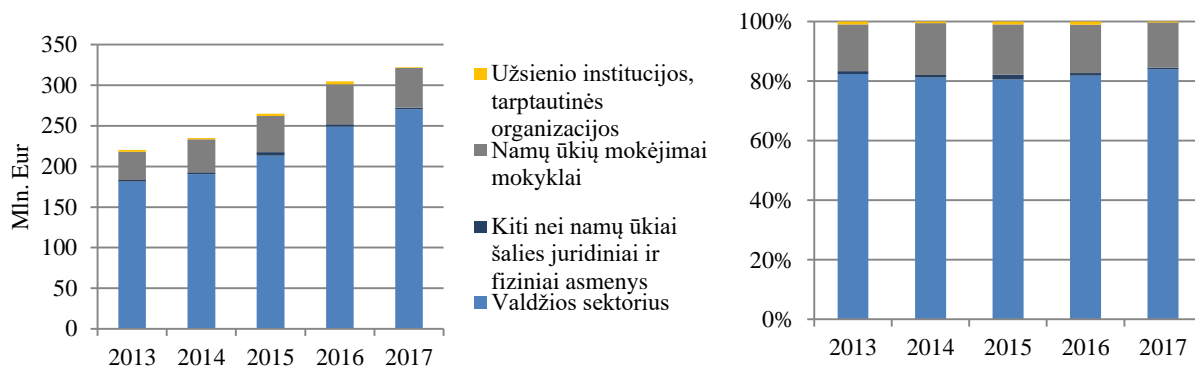
7 lentelė. Valstybės ir savivaldybių biudžetų išlaidos ikimokykliniam ugdymui (mln. Eur)

	2013	2014	2015	2016	2017
Ikimokyklinis ugdymas	212	225,7	248,9	286	303,9

Šaltinis: sudaryta Konsultanto remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis

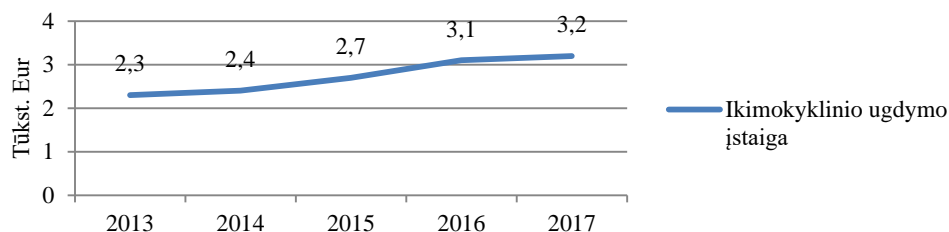
Valdžios sektoriaus (valstybės ir savivaldybių biudžetų) lėšos tenkančios IU. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2013-2017 m. laikotarpiu didžioji dalis (80 proc.) IU lėšų buvo skirta iš valdžios sektoriaus (valstybės ir savivaldybių biudžetų) ir per nurodytą laikotarpį padidėjo 1,6 proc. punktais. Dalis šio sektoriaus lėšų skiriama ilgalaikiam materialiam ir nematerialiam turtui: šios lėšos nuo 2013 iki 2017 m. padidėjo nuo 1,2 mln. Eurų iki 10,6 mln. Eurų, o jų dalis bendroje ikimokyklinio ugdymo įstaigų lėšų ir pajamų struktūroje padidėjo atitinkamai nuo 0,7 proc. 2013 m. iki 3,9 proc. 2017 m. (žr. 1 pav.).

Šalies juridinių ir fizinių asmenų lėšos tenkančios IU. Juridinių ir fizinių asmenų lėšų dalis, tenkanti IU svyravo ir 2017 m. sudarė 15,7 proc. Pažymėtina, kad didžiąją dalį šalies juridinių ir fizinių asmenų lėšų sudarė namų ūkių⁴⁷ lėšos – 2017 m. namų ūkių lėšos sudarė net 96,3 proc. visų šalies juridinių ir fizinių asmenų skiriamų lėšų (žr. 1 pav.).

1 paveikslas. Ikimokyklinio ugdymo įstaigų lėšos ir jų struktūra pagal finansavimo šaltinius
Šaltinis: sudaryta konsultanto, remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis

Kaip matyti 2 paveiksle, nuo 2013 m. iki 2017 m. lėšų suma vienam asmeniui, ugdomam pagal IU programą padidėjo net 39 proc. Tokį pokytį lėmė spartesnis IU skiriamų lėšų augimas (nuo 2013 iki 2017 m. – 43,4 proc.), nei IU auklėtinių skaičiaus augimas (nuo 2013 iki 2017 m. – 8,4 proc.⁴⁸).

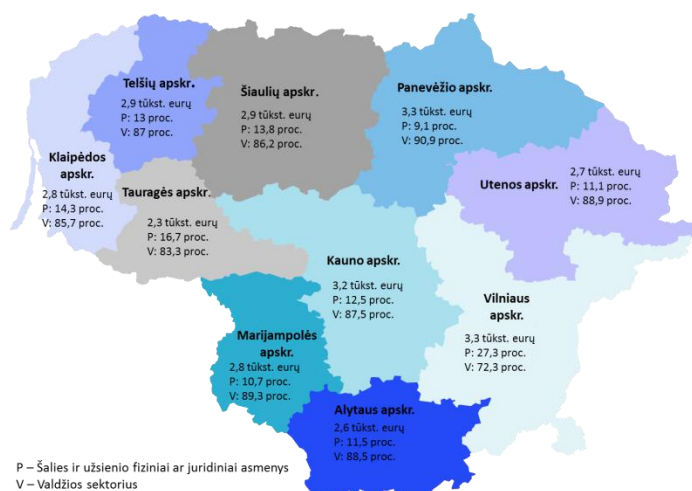

2 paveikslas. Lėšos, tekusios vienam asmeniui (besimokančiam pagal ikimokyklinio ugdymo programą)
Šaltinis: sudaryta Konsultanto, remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis

3 paveiksle pateikta bendra informacija apie apskrityse vienam vaikui, ugdomam pagal IU programą, tekusią lėšų dalį. Vienam vaikui tenkančios lėšos svyruoja nuo 2,3 tūkst. eurų (Tauragės apskrityje) iki 3,3 tūkst. eurų (Vilniaus ir Panevėžio apskrityse). Lėšų dydis ženkliai skiriasi tarp apskričių ir jose esančių savivaldybių, tai lemia ne tik IU kokybės, tačiau taip pat ugdymo įstaigų aplinkos skirtumus.

⁴⁷ Grupė asmenų, gyvenančių viename būste, turinčių bendrą biudžetą ir kartu besimaitinančių, bet nebūtinai susijusių giminytės ryšiais. Namų ūkiu taip pat laikomas atskirai gyvenantis vienas asmuo.

⁴⁸ Apskaičiuota, remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis

3 paveikslas. Vienam ikimokyklinio ugdymo įstaigoje besimokančiam asmeniui teko lėšų iš skirtingų finansavimo šaltinių 2016 m. (tūkst. Eur)

Šaltinis: sudaryta Konsultanto, remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis

Išanalizavus IU ir PU paslaugų finansavimo bendruosius principus ir nustačius IU finansavimo srautus, nustatyta, kad IU finansavimui skiriamų lėšų suma 2013–2017 m. pasižymėjo didėjimo tendencija, o didžiausią lėšų dalį sudarė valdžios sektoriaus (valstybės ir savivaldybių) lėšos. IU tenkanti namų ūkių lėšų dalis 2017 m. sudarė apie 15 proc. Nepaisant to, kad vienam vaikui, ugdomam pagal IU programas, tenkanti finansavimo lėšų suma padidėjo net 39 proc., analizės metu atskleista, kad finansavimas yra netolygus geografiniu požiūriu – vienam vaikui skiriamų lėšų suma skiriasi tarp apskričių net 1 tūkst. eurų.

1.3 Ikimokyklinio ugdymo finansavimo alternatyvos modeliuojant skirtingus finansavimo šaltinius

Remiantis IU finansavimo analizės metu nustatytais rezultatais bei poreikiais, užsienio šalyse naudojamų finansavimo šaltinių analizės rezultatais, viešųjų konsultacijų metu surinktais duomenimis, suformuotos trys IU finansavimo alternatyvos. Formuojant alternatyvas buvo siekiama, kad IU prieinamumas, šeimų galimybės gauti kokybiškas IU paslaugas ir tėvų (globėjų) galimybės derinti šeimą ir karjerą būtų ne blogesnės nei neįgyvendinant jokių pokyčių.

Formuojant alternatyvas buvo atsižvelgiama į kelis aspektus:

- galimą IU grupės dienos organizavimą;
- optimalų darbuotojų poreikį, siekiant užtikrinti kokybišką ugdymą;
- vaikų užimtumo paslaugų teikimo galimybes;
- potencialius finansavimo šaltinius;
- kitų paslaugų teikimo poreikį ir galimybes.

Alternatyvų modeliavime naudojamos sąvokos ir santrumpos bei jų paaiškinimai pateikti Santrumpų sąrašo ir 1 priede.

Atlikus užsienio šalyse taikomos IU ir PU finansavimo praktikos analizę, konstatuota, kad įvairių finansavimo šaltinių derinimas leidžia lanksčiau reaguoti į IU ir PU atsirandančius poreikius, tačiau valstybės ir savivaldybių lėšų skyrimas yra būtinas, siekiant visiems vaikams suteikti galimybę gauti vienodos kokybės ugdymo paslaugas. Visose analizuotose šalyse skiriamas finansavimas iš valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų, taip pat naudojamos privačios lėšos. Todėl IU finansuoti siūloma skirti lėšas iš keturių šaltinių: VB-ŠMSM, VB-kitų ministerijų, SB ir TL. Prielaidos, kuriomis vadovautasi formuojant alternatyvas, pateiktas 2 priede. Formuojant alternatyvas, visų pirma, dėmesys sutelktas į dienos organizavimo galimybes, derinant ugdymo veiklą ir vaikų užimtumą (šiuo metu visomis valandomis vykdomas ugdymas). 8 lentelėje

pateikiamas dienos suskirstymas valandomis pagal veiklos pobūdį (ugdymą/užimtumą) ir pagal numatytus alternatyvose tam tikros veiklos finansavimo šaltinius.

8 lentelė Dienos organizavimo grupėje alternatyvos

Dienos organizavimas	Dabartinė situacija	I alternatyva	II alternatyva	III alternatyva	Finansavimo šaltinis
	Trukmė, val./dieną	Trukmė, val./dieną	Trukmė, val./dieną	Trukmė, val./dieną	
Ugdymas	4	4	4	2	VB-ŠMSM
	4-8	4		2	SB
		2			TL
Užimtumas			4	2	SB
			2	2	TL
				2	VB-kitos ministerijos
Iš viso, val./dieną:	8-12	10	10	10	

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Formuojant alternatyvas buvo remiamasi taip pat užsienio šalių patirtimis organizuojant ir finansuojant IU. Visų pirma, vadovautasi Estijos pavyzdžiu – šioje šalyje didžiausia finansavimo našta tenka valdžios sektoriui (valstybei ir savivaldybėms), tačiau tėvai prisideda prie ugdymo reikmių finansavimo. Remiantis Vengrijos pavyzdžiu siūloma išlaikyti finansavimo paskirstymo mechanizmą: kai valstybės skiriamos lėšos yra paskirstomos ugdymo įstaigoms per jų savininkus. Vengrijoje prie IU finansavimo prisideda taip pat tėvai apmokėdami neformalaus švietimo ir maitinimo paslaugas. Nustatant tėvų mokamą mokesį siūloma vadovautis Austrijos pavyzdžiu, t. y. taikyti skirtingą mokesčio dydį skirtingose administraciniuose vienetuose (Lietuvoje – savivaldybėse). Remiantis Vengrijos patirtimi, kurioje išitraukimas į ankstyvąjį ugdymą per pastaruosius kelerius metus didėjo, alternatyvose siūloma ankstyvojo ugdymo ir užimtumo paslaugas nemokamai teikti 40 val./savaite.

Alternatyvos suformuotos išskiriant tris pagrindines finansuojamų veiklų grupes: ugdymo veiklą ir vaikų užimtumą, ugdymo reikmes ir kitas paslaugas. Suformuotos tokios trys alternatyvos:

- **Pirmoji alternatyva** numato visos dienos metu teikti ugdymo paslaugas, kurios būtų finansuojamos iš VB-ŠMSM, SB (ne mažiau kaip po 4 val./dieną) ir TL (numatyti du ugdymo paslaugų teikimo variantai pagal darbuotojų poreikį); ugdymo reikmes numatyta finansuoti VB-ŠMSM ir SB lėšomis; maitinimo ir vežiojimo paslaugas numatoma finansuoti kaip iki šiol – atitinkamai iš SB ir TL; numatyta įvesti neformalaus švietimo krepšelį, kuris būtų finansuojamas iš VB-ŠMSM ir kultūros pasą, finansuojamą iš VB-kitos ministerijos (įvardinta kaip I alternatyva);
- **Antroji alternatyva** numato teikti ugdymo paslaugas (ne mažiau kaip 4 val./dieną) (numatyti du ugdymo paslaugų teikimo variantai pagal darbuotojų poreikį) ir užimtumo paslaugas (bent 6 val./dieną), ugdymo paslaugas finansuojant iš VB-ŠMSM, o užimtumo – iš SB ir TL; savivaldybės sprendimu jos finansuojamos užimtumo valandos gali būti pakeistos ugdymo valandomis (tokiu atveju savivaldybei teks didesnės išlaidos dėl brangesnės darbo jėgos); švietimo pagalbos finansavimą numatoma skirti ne tik iš VB-ŠMSM ir SB, tačiau taip pat iš VB-kitos ministerijos; numatytas VB-kitos ministerijos indėlis finansuojant kitas paslaugas; numatyta įvesti neformalaus švietimo krepšelį, kuris būtų finansuojamas iš VB-ŠMSM ir kultūros pasą, finansuojamą iš VB-kitos ministerijos (įvardinta kaip II alternatyva);
- **Trečioji alternatyva** numato teikti ugdymo paslaugas (4 val./dieną) (numatyti du ugdymo paslaugų teikimo variantai pagal darbuotojų poreikį) ir užimtumo paslaugas (bent 6 val./dieną), ugdymo paslaugas finansuojant iš VB-ŠMSM ir SB, o užimtumo – iš VB-kitos ministerijos, SB ir TL; švietimo pagalbos finansavimą numatoma skirti ne tik iš VB-ŠMSM ir SB, tačiau taip pat iš VB-kitos ministerijos; numatytas VB-kitos ministerijos indėlis finansuojant kitas paslaugas; tėvai atleidžiami nuo mokėjimo už maitinimo paslaugas; numatyta įvesti neformalaus švietimo krepšelį, kuris būtų finansuojamas iš VB-ŠMSM ir kultūros pasą, finansuojamą iš VB-kitos ministerijos; numatyta įvesti neformalaus švietimo

krepselį, kuris būtų finansuojamas iš VB-ŠMSM ir kultūros pasą, finansuojamą iš VB-kitos ministerijos (įvardinta kaip III alternatyva).

Detalesnis alternatyvų apibūdinimas pateiktas 9 ir 10 lentelėse. Įvertinus dienos organizavimo alternatyvas ir jų finansavimo aspektus, numčius ugdymo reikmių finansavimo ypatumus ir kitų paslaugų finansavimo poreikį (taikant Apraše nurodytus koeficientus), nustatyta, kad:

- **I alternatyvos** įgyvendinimui iš viso reikės iš VB-ŠMSM: I variantas – 140,8 mln. eurų, II variantas – 132,2 mln. eurų; iš VB-kitos ministerijos: I variantas – 21,5 mln. eurų, II variantas – 24,3 mln. eurų; iš SB (abiejų variantų atveju) – 140,6 mln. eurų; iš TL (abiejų variantų atveju) – 78,3 mln. eurų;
- **II alternatyvos** įgyvendinimui reikės iš VB-ŠMSM: I variantas – 130,2 mln. eurų, II variantas – 121,6 mln. eurų; iš VB-kitos ministerijos: I variantas – 78,6 mln. eurų, II variantas – 81,4 mln. eurų; iš SB (abiejų variantų atveju) – 106,2 mln. eurų; iš TL (abiejų variantų atveju) – 52,1 mln. eurų;
- **III alternatyvos** įgyvendinimui reikės iš VB-ŠMSM: I variantas – 89,9 mln. eurų, II variantas – 84,2 mln. eurų; iš VB-kitos ministerijos: I variantas – 109,1 mln. eurų, II variantas – 111,9 mln. eurų; iš SB: I variantas – 152,6 mln. eurų, II variantas – 149,7 mln. eurų; iš TL (abiejų variantų atveju) – 15,4 mln. eurų

11 lentelėje pateiktas lėšų poreikis iš viso pagal alternatyvas ir finansavimo šaltinius. 3-5 prieduose pateikti detalūs ugdymo veiklų, užimtumo paslaugų, ugdymo reikmių ir kitų paslaugų finansavimo poreikio skaičiavimai.

9 lentelė. Alternatyvų apibendrintas apibūdinimas

Alternatyva		I alternatyva				II alternatyva				III alternatyva			
Finansavimo šaltinis		VB-ŠMSM	VB-kitos ministerijos	SB	TL	VB-ŠMSM	VB-kitos ministerijos	SB	TL	VB-ŠMSM	VB-kitos ministerijos	SB	TL
Ugdymas ir užimtumas	Ugdymo veikla	I variantas	4 val. 2 mokytojai, turintys IU kval.		4 val. 1 mokytojas, turintis IU kval.	2 val. 1 mokytojas, turintis IU kval.	4 val. 2 mokytojai, turintys IU kval.			2 val. 2 mokytojai, turintys IU kval.		2 val. 2 mokytojai, turintys IU kval.	
		II variantas	4 val. 1 mokytojas, turintis IU kval. 1 mokytojas, neturintis IU kval.		4 val. 1 mokytojas, turintis IU kval.	2 val. 1 mokytojas, turintis IU kval.	4 val. 1 mokytojas, turintis IU kval. 1 mokytojas, neturintis IU kval.			2 val. 1 mokytojas, turintis IU kval. 1 mokytojas, neturintis IU kval.		2 val. 1 mokytojas, turintis IU kval. 1 mokytojas, neturintis IU kval.	
	Vaikų užimtumas							4 val. 1 vaikų užim. specialistas - auklė	2 val. 1 vaikų užim. specialistas - auklė		2 val. 1 vaikų užim. specialistas - auklė	2 val. 1 vaikų užim. specialistas - auklė	2 val. 1 vaikų užim. specialistas - auklė
Ugdymo reikmės	Ugdymo reikmės (neįeina švietimo pagalba)		50 proc.		50 proc.			50 proc.		50 proc.		50 proc.	
	Švietimo pagalba - vaikai be SUP	I variantas	50 proc.		50 proc.			50 proc.		50 proc.		50 proc.	
		II variantas	50 proc.		50 proc.		25 proc. VB-Soc. apsaugos ir darbo min.	50 proc.		25 proc.	25 proc. VB-Soc. apsaugos ir darbo min.	50 proc.	
	Švietimo pagalba - vaikai su SUP		50 proc.		50 proc.		25 proc. VB-Soc. apsaugos ir darbo min.	50 proc.		25 proc.	25 proc. VB-Soc. apsaugos ir darbo min.	50 proc.	
Kitos paslaugos	Kitos paslaugos:												
	Maitinimas			50 proc. Tėvai kompensuoja dalį maitinimo išlaidų, kitą dalį padengia SB	50 proc. Tėvai kompensuoja dalį maitinimo išlaidų, kitą dalį padengia SB		37 proc. VB lėšomis kompensuojamas maitinimas vaikams, kuriems iki PU pradžios liko 1 metai VB-Sveikatos apsaugos min.	31,5 proc. Už vaikų, ugdomų pagal IU programą ir kuriems iki PU pradžios liko daugiau nei 1 metai, maitinimą moka tėvai ir SB	31,5 proc. Už vaikų, ugdomų pagal IU programą ir kuriems iki PU pradžios liko daugiau nei 1 metai, maitinimą moka tėvai ir SB		50 proc. Visų vaikų, ugdomų pagal IU programą, tėvai atleidžiami nuo mokėjimo už maitinimą, už maitinimą moka VB-kitos ministerijos ir SB VB-Sveikatos apsaugos min.	50 proc. Visų vaikų, ugdomų pagal IU programą, tėvai atleidžiami nuo mokėjimo už maitinimą, už maitinimą moka VB-kitos ministerijos ir SB	
	Vežiojimas			100 proc.			100 proc. VB-Susis. min.				100 proc. VB-Susisiekimo min.		
	Neformalaus švietimo krepšelis		100 proc. Neformalaus švietimo krepšelis 15/eur/mėn./mokinui				100 proc. Neformalaus švietimo krepšelis 15/eur/mėn./mokinui				100 proc. Neformalaus švietimo krepšelis 15/eur/mėn./mokinui		
	Kultūros pasas			100 proc. Kultūros pasas 15/eur/mėn./mokinui VB-Kultūros min.			100 proc. Kultūros pasas 15/eur/mėn./mokinui VB-Kultūros min.				100 proc. Kultūros pasas 15/eur/mėn./mokinui VB-Kultūros min.		

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

10 lentelė. Alternatyvų apibendrintas apibūdinimas pagal finansavimo šaltinius

Finansavimo šaltinis		VB-ŠMSM			VB-kitos ministerijos			SB			TL		
Alternatyva		I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Ugdymas ir užimtumas	Ugdymo veikla	I variantas	4 val. 2mokytojai, turintys IU kval.	4 val. 2 mokytojai, turintys IU kval.	2 val. 2 mokytojai, turintys IU kval.				4 val. 1 mokytojas, turintis IU kval.		2 val. 2 mokytojai, turintys IU kval.	2 val. 1 mokytojas, turintis IU kval.	
		II variantas	4 val. 1 mokytojas, turintis IU kval. 1 mokytojas, neturintis IU kval.	4 val. 1 mokytojas, turintis IU kval. 1 mokytojas, neturintis IU kval.	2 val. 1 mokytojas, turintis IU kval. 1 mokytojas, neturintis IU kval.				4 val. 1 mokytojas, turintis IU kval.		2 val. 1 mokytojas, turintis IU kval. 1 mokytojas, neturintis IU kval.	2 val. 1 mokytojas, turintis IU kval.	
	Vaikų užimtumas						2 val. 1 vaikų užim. specialistas - auklė		4 val. 1 vaikų užim. specialistas - auklė		2 val. 1 vaikų užim. specialistas - auklė	2 val. 1 vaikų užim. specialistas - auklė	2 val. 1 vaikų užim. specialistas - auklė
Ugdymo reikmės	Ugdymo reikmės (neįeina švietimo pagalba)		50 proc.	50 proc.	50 proc.	-	-	-	50 proc.	50 proc.	50 proc.		
	Švietimo pagalba - vaikai be SUP	I variantas	50 proc.	50 proc.	50 proc.				50 proc.	50 proc.	50 proc.		
		II variantas	50 proc.	25 proc.	25 proc.	25 proc. VB-Soc. apsaugos ir darbo min.	25 proc. VB-Soc. apsaugos ir darbo min.	25 proc. VB-Soc. apsaugos ir darbo min.	50 proc.	50 proc.	50 proc.		
Kitos paslaugos	Kitos paslaugos: Maitinimas					37 proc. VB lėšomis kompensuojamas maitinimas vaikams, kuriems iki PU pradžios liko 1 metai	50 proc. Visų vaikų, ugdomų pagal IU programą, tėvai atleidžiami nuo mokėjimo už maitinimą, už maitinimą moka VB-kitos ministerijos ir SB	50 proc. Tėvai kompensuoja dalį maitinimo išlaidų, kitą dalį padengia SB	31,5 proc. Už vaikų, ugdomų pagal IU programą ir kuriems iki PU pradžios liko daugiau nei 1 metai, maitinimą moka tėvai ir SB	50 proc. Visų vaikų, ugdomų pagal IU programą, tėvai atleidžiami nuo mokėjimo už maitinimą, už maitinimą moka VB-kitos ministerijos ir SB	50 proc. Tėvai kompensuoja dalį maitinimo išlaidų, kitą dalį padengia SB	31,5 proc. Už vaikų, ugdomų pagal IU programą ir kuriems iki PU pradžios liko daugiau nei 1 metai, maitinimą moka tėvai ir SB	
	Vežiojimas					100 proc. VB-Susisiekimo min.	100 proc. VB-Susisiekimo min.	100 proc.					
	Neformalaus švietimo krepšelis		100 proc.										
			Neformalaus švietimo krepšelis 15/eur/mėn./mokiniui										
	Kultūros pasas						100 proc. Kultūros pasas 15/eur/mėn./mokiniui VB-Kultūros min.						

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

11 lentelė. Lėšų poreikis iš viso pagal alternatyvas ir finansavimo šaltinius

Finansavimo šaltinis		VB-ŠMSM			VB-kitos ministerijos			SB			TL			
Alternatyva		I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Ugdymas ir užimtumas	Ugdymo veikla	I variantas	80.558.760	80.558.760	40.279.380				40.279.380		40.279.380	20.139.690		
		II variantas	74.749.969	74.749.969	37.374.984				40.279.380		37.374.984	20.139.690		
	Vaikų užimtumas									30.868.756	15.434.378		15.434.378	15.434.378
	Iš viso vaikų ugdymui ir užimtumui:	I variantas	80.558.760	80.558.760	40.279.380			15.434.378	40.279.380	30.868.756	55.713.758	20.139.690	15.434.378	15.434.378
II variantas		74.749.969	74.749.969	37.374.984			15.434.378	40.279.380	30.868.756	52.809.362	20.139.690	15.434.378	15.434.378	
Ugdymo reikmės	Ugdymo reikmės (neįeina švietimo pagalba)		11.956.274	11.956.274	11.956.274				11.956.274	11.956.274	11.956.274			
	Švietimo pagalba - vaikai be SUP	I variantas	5.597.991	5.597.991	5.597.991				5.597.991	5.597.991	5.597.991			
		II variantas	2.798.996	2.798.996	2.798.996	2.798.996	2.798.996	2.798.996	5.597.991	5.597.991	5.597.991			
	Švietimo pagalba - vaikai su SUP		21.178.395	10.589.197	10.589.197		10.589.197	10.589.197	21.178.395	21.178.395	21.178.395			
	Iš viso ugdymo reikmės:	I variantas	38.732.660	28.143.462	28.143.462	-	10.589.197	10.589.197	38.732.660	38.732.660	38.732.660			
II variantas		35.933.664	25.344.467	25.344.467	2.798.996	13.388.193	13.388.193	38.732.660	38.732.660	38.732.660				
Kitos paslaugos	Kitos paslaugos:													
	Maitinimas						43.108.650	58.176.300	58.176.300	36.621.975	58.176.300	58.176.300	36.621.975	
	Vežiojimas						3.428.864	3.428.864	3.428.864					
	Neformalaus švietimo krepšelis		21.480.480	21.480.480	21.480.480									
	Kultūros pasas					21.480.480	21.480.480	21.480.480						
	Iš viso kitoms paslaugoms:		21.480.480	21.480.480	21.480.480	21.480.480	68.017.994	83.085.644	61.605.164	36.621.975	58.176.300	58.176.300	36.621.975	-
Iš viso reikalingas finansavimas:	I variantas	140.771.899	130.182.702	89.903.322	21.480.480	78.607.191	109.109.219	140.617.203	106.223.391	152.622.718	78.315.990	52.056.353	15.434.378	
	II variantas	131.246.935	121.574.915	84.199.931	24.279.476	81.406.187	111.908.215	140.617.203	106.223.391	149.718.322	78.315.990	52.056.353	15.434.378	

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programą

SMART
CONTINENT | SC

1.4 Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo ankstinimo finansavimas

Vertinant PU ir pradinio ugdymo ankstinimo finansavimo poreikį, buvo analizuoti tokie su ugdymo ankstinimu susiję aspektai:

- detalizuotas vaikų srautas per 5 metus nuo ankstinimo pradžios PU ir pradiniame ugdyme (1 klasėje);
- apskaičiuotas sąlyginių grupių skaičius ir naujų sąlyginių grupių poreikis, palyginus su baziniais metais buvusiu sąlyginių grupių skaičiumi;
- numatytas dienos organizavimas pagal veiklas (ugdymas, užimtumas, švietimo pagalba ir kt.) ir jų trukmę per dieną ir per savaitę;
- remiantis dienos organizavimu ir sąlyginių grupių skaičiumi, nustatyta, koks bus mokytojų ir kitų specialistų etatų poreikis, mokytojų, turinčių PU kval., skaičiaus (asmenų) poreikis;
- remiantis mokytojų ir kitų specialistų skaičiumi, nustatyta, koks bus reikalingas finansavimas mokytojų ir kitų specialistų darbui apmokėti;
- nustatyta, kiek papildomai turės būti vežiojama vaikų ir koks papildomas važiojimui skirtas finansavimo poreikis;
- remiantis vaikų skaičiumi, nustatyta, koks būtų lėšų poreikis, norint nemokamai maitinti visus pagal PU programą ugdamus vaikus: 1) 3 kartus per dieną; 2) 1 kartą per dieną (pietumis).

Siekiant prognozuoti papildomų etatų ir mokytojų poreikį ir įvertinti kitus PU ankstinimo poreikius, dėmesys sutelktas į dienos organizavimą ugdant vaikus pagal PU programą (žr. 12 lent.). Daroma prielaida, kad diena PU trunka 10 val. PU numatyta ugdymo trukmė – 4 val./dieną.

12 lentelė. Dienos organizavimas ugdant vaikus pagal PU programą

PU		
Privalomas vaikų ugdymas	val./dieną	4
Visos dienos mokykla	val./dieną	6

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

13 lentelėje pateiktos PU visos dienos mokyklos galimos veiklos ir galimi reikalingi specialistai.

13 lentelė. Visos dienos mokyklos užsiėmimų organizavimas PU

Veiklos	Trukmė, val./dieną	Trukmė, val./sav.	Apibūdinimas	Reikalingi specialistai
Edukaciniai-kultūriniai užsiėmimai	0,4	2	Ateina specialistai iš kitų sričių (pavyzdžiui, policininkai, gaisrininkai, paštininkai ir kt.) papasakoti apie savo profesiją, praveisti edukacinius užsiėmimus (kaip elgtis/ nesielgti), taip pat gali būti organizuojamos išvykos, užsiėmimai kitose vietose (bibliotekose, muziejuose, parkuose ir kt.)	kartu dalyvauja PU pedagogas su PU kval.
Neformalus švietimas	0,4	2	Įvairūs būreliais, paslaugas teikia neformalaus švietimo teikėjai	Vykdo neformalaus švietimo specialistai
Švietimo pagalba	0,4	2	Švietimo pagalbos specialisto konsultacijos įvairiomis temomis	Švietimo pagalbos specialistai
Vaikų užimtumas	5,2	26	Vaikų poilsio organizavimas	Socialiniai darbuotojai, visuomenės sveikatos užimtumo specialistai, kultūros darbuotojai, kiti specialistai C lygio specialybė (reikia vidurinio ar profesinio išsilavinimo)
Iš viso:	6	32		

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART | SC
CONTINENT | SC

Siekiant prognozuoti papildomų etatų ir mokytojų poreikį ir įvertinti kitus pradinio ugdymo ankstinimo poreikius, dėmesys sutelktas į dienos organizavimą ugdant vaikus pagal pradinio ugdymo programą (žr. 14 lent.). Daroma prielaida, kad diena pradiniam ugdyme trunka 10 val. Pradiniam ugdyme numatyta ugdymo trukmė yra 5 val./dieną.

14 lentelė. Dienos organizavimas ugdant vaikus pagal pradinio ugdymo programas

Pradinis ugdymas		
Privalomas vaikų ugdymas	val./dieną	5
Visos dienos mokykla	val./dieną	5

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

15 lentelėje pateiktos pradinio ugdymo visos dienos mokyklos galimos veiklos ir galimi reikalingi specialistai.

15 lentelė. Visos dienos mokyklos užsiėmimų organizavimas pradiniam ugdyme

Veiklos	Trukmė, val./dieną	Trukmė, val./sav.	Apibūdinimas	Reikalingi specialistai
Papildomas ugdymas	1	5	Padedama mokiniams mokytis, jei yra sunkumų, ruošti namų darbus ir pan.	Pradinių klasių mokytojas
Edukaciniai-kultūriniai užsiėmimai	0,4	2	Ateina specialistai iš kitų sričių (pavyzdžiui, policininkai, gaisrininkai, paštininkai ir kt.) papasakoti apie savo profesiją, praveisti edukacinius užsiėmimus (kaip elgtis/ nesielgti), taip pat gali būti organizuojamos išvykos, užsiėmimai kitose vietose (bibliotekose, muziejuose, parkuose ir kt.)	Kartu dalyvauja pradinių klasių mokytojas
Neformalus švietimas	0,4	2	Įvairūs būreliais, paslaugas teikia neformalaus švietimo teikėjai	Vykdo neformalaus švietimo specialistai
Švietimo pagalba	0,4	2	Švietimo pagalbos specialisto konsultacijos įvairiomis temomis	Švietimo pagalbos specialistai
Vaikų užimtumas	2,8	14	Vaikų poilsio organizavimas	Socialiniai darbuotojai, visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, kultūros darbuotojai, kiti specialistai C lygio specialybė (reikia vidurinio ar profesinio išsilavinimo)
Iš viso:		25		

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Išanalizuotos dvi PU ir pradinio ugdymo ankstinimo alternatyvos: 1) kai ankstinama per vienerius metus; 2) kai ankstinama per trejus metus, suskirstant vaikus pagal gimimo datą. Alternatyvų apibūdinimas pateiktas 1.4.1 ir 1.4.2 skyreliuose.

1.4.1 Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo ankstinimo finansavimas: kai ankstinama per vienerius metus

Siekiant nustatyti PU ir pradinio ugdymo ankstinimo finansavimo poreikį, visų pirma, prognozuotas vaikų srautas. Prognozuojant vaikų srautą, padaryta prielaida, kad vaikų ankstinimas bus įteisinamas per vienerius metus – pirmaisiais ankstinimo metais bus įteisintas visų 5-mečių privalomas ugdymas pagal PU programą ir visų 6-mečių privalomas ugdymas pagal pradinio ugdymo programą (žr. 16 lent.). Prognozuojant vaikų srautus ateityje, atskaitos tašku laikomas 2018-2019 m. m. (arba baziniai metai) vaikų skaičius, kadangi kiekvienos amžiaus grupės vaikų skaičius, nagrinėjant ilguoju laikotarpiu, svyruoja nežymiai ir sudaro apie 30 tūkst. vaikų kiekvienoje amžiaus grupėje. Prognozuojant pirmus metus po ankstinimo vadovaujamosi 2018-2019 m. m. statistika apie 5-mečius, 6-mečius ir 7-mečius, lankančius PU ir pradinį ugdymą. 16 lentelėje 2018-2019 m. laikomi baziniais metais (jie gali būti skirtingi priklausomai nuo to, kuriais metais bus įteisintas PU ir pradinio ugdymo ankstinimas).

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART
CONTINENT | SC

16 lentelė. Vaikų srauto prognozė

Vaikai, kuriems 2018 m. sueina:	Pradės lankyti priešmokyklinį ugdymą		Priešmokyklinis ugdymas, vaikų skaičius	Pradės lankyti pradinį ugdymą		Pradinis ugdymas, vaikų skaičius
	Baziniai metai	6-mečiai ir 5-mečiai (pagal pageidavimą)		1-mi įgyvendinimo metai	7-mečiai ir 6-mečiai (kurie lankė priešmokyklinį pagal pageidavimą)	
6 metai						31.150
5 metai	kas nelankė baziniais metais, pradės lankyti 1-mais įgyvendinimo metais	6-mečiai (kurie nelankė priešmokyklinio pagal pageidavimą nuo 5 metų)	27.163	2-ri įgyvendinimo metai	7-mečiai (kurie nelankė priešmokyklinio pagal pageidavimą nuo 5 metų)	27.163
4 metai	1-mi įgyvendinimo metai	5-mečiai	29.046	2-ri įgyvendinimo metai	6-mečiai	29.046
3 metai	2-ri įgyvendinimo metai	5-mečiai	29.710	3-ti įgyvendinimo metai	6-mečiai	29.710
2 metai	3-ti įgyvendinimo metai	5-mečiai	30.861	4-ti įgyvendinimo metai	6-mečiai	30.861
1 metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-mečiai	30.422	5-ti įgyvendinimo metai	6-mečiai	30.422
iki 1 metų	5-ti įgyvendinimo metai	5-mečiai	28.760			

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vaikų skaičius PU dėl ankstinimo reikšmingiausiai padidės 1-mais įgyvendinimo metais, kadangi PU grupės lankys tiek 6-mečiai, tiek 5-mečiai vaikai (dalis 5-mečių lanko PU grupes jau baziniais metais), tuo metu pradiniame ugdyme didesnis nei įprasta vaikų skaičius bus 2-ais įgyvendinimo metais.

PU ankstinimas

Ugdymas, užimtumas ir neformalus švietimas. PU ankstinimas lemia papildomų išteklių poreikį. Padidėjus vaikų srautui, didėja mokytojų, turinčių PU kval., vaikų užimtumo specialistų, auklėtojų padėjėjų, švietimo pagalbos specialistų poreikis, atsižvelgiant į pasiūlytą dienos organizavimo modelį. Kaip matyti 17 lentelėje, tiek sąlyginių grupių skaičius ir naujų sąlyginių grupių, tiek mokytojų, turinčių PU kval., ir kitų darbuotojų etatų poreikis ženkliai padidėja 1-mais ankstinimo įgyvendinimo metais. Pabrėžtina, kad padidinto srauto tendencija išlieka viso ugdymo proceso (įvairiose ugdymo pakopose) metu. Užtikrinus vienais metais padidėjusio išteklių poreikio patenkinimą, kitais metais bus susidurta su išteklių (pavyzdžiui, mokytojų, turinčių PU kval., skaičiaus) pertekliumi. Paankstinus PU per vienerius metus, lėšų poreikis mokytojų, turinčių PU kval., auklėtojų padėjėjų, švietimo pagalbos specialistų, vaikų užimtumo specialistų etatams finansuoti 1-mais įgyvendinimo metais bus apie 50 proc. didesnis nei kitais įgyvendinimo metais. Tai lemia sunkumus užtikrinant pakankamą finansavimą.

17 lentelė. PU ansktinimo lemiami pokyčiai

	Baziniai metai	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Sąlyginių grupių skaičius	1.449*	2.810	1.486	1.543	1.521	1.438
Naujų grupių poreikis, palyginus su baziniais metais	-	1.362	-	58	-	-
Mokytojų, turinčių PU kval., pilnų etatų poreikis, iš viso	I variantas	1.491*	1.874	990	1.029	1.014
	II variantas	1.491*	3.577	1.891	1.964	1.936
Papildomų mokytojų, turinčių PU	I variantas	-	383	-	-	-
	II variantas	-	2.086	400	473	445

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

		Baziniai metai	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
kval., pilnų etatų poreikis, palyginus su baziniais metais							
Lėšų poreikis mokytojų, turinčių PU kval., etatams finansuoti, iš viso tūkst. eurų	I variantas	16.889*	21.224	11.218	11.653	11.487	10.859
	II variantas	16.889*	40.518	21.416	22.246	21.929	20.731
Papildomų lėšų poreikis mokytojų, turinčių PU kval., etatams finansuoti, palyginus su baziniais metais, tūkst. eurų	I variantas	-	4.335	-	-	-	-
	II variantas	-	23.629	4.527	5.357	5.040	3.842
Mokytojų poreikis, asmenys	I variantas		2.085	1.102	1.145	1.128	1.067
	II variantas	2.027**	3.980	2.104	2.185	2.154	2.037
Papildomas mokytojų poreikis, palyginus su baziniais metais, asmenys	I variantas	-	58	-	-	-	-
	II variantas	-	1.953	77	158	127	10
Auklėtojo padėjėjų pilnų etatų poreikis		-	1.405	743	772	761	719
Lėšų poreikis auklėtojo padėjėjų etatams finansuoti, tūkst. eurų		-	13.099	6.924	7.192	7.089	6.702
Švietimo pagalbos specialistų pilnų etatų poreikis***		-	141	74	77	76	72
Lėšų poreikis švietimo pagalbos specialistų etatams*** finansuoti, tūkst. eurų		-	1.467	775	805	794	751
Vaikų užimtumo specialistų pilnų etatų poreikis***		-	1.827	966	1.003	989	935
Lėšų poreikis vaikų užimtumo specialistų etatams*** finansuoti, tūkst. eurų		-	17.028	9.001	9.349	9.216	8.713
Lėšų poreikis neformaliojo švietimo krepšeliui finansuoti, tūkst. eurų		-	6.745	3.565	3.703	3.651	3.451
*apskaičiuotas remiantis sąlyginių grupių skaičiumi ir Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo metodikoje numatytų valandų vienai sąlyginei grupei skaičiumi **baziniais metais dirbo mokytojų (asmenų) ***pagal pasiūlytą dienos organizavimo modelį							

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vežiojimas PU. Siekiant nustatyti, koks yra vaikų vežiojimo PU poreikis, remiamasi vežiojamų vaikų, ugdomų pagal PU programą bendrojo ugdymo mokyklose, skaičiumi. Daroma prielaida, kad ateityje vežiojamų vaikų dalis sudarys tokią pat dalį, kokią sudarė baziniais metais. Kaip matyti 18 lentelėje, papildomai važiojamų vaikų skaičius ženkliai išaugs 1-mais įgyvendinimo metais, taip pat truks autobusiukų. Papildomai vežiojimui turės būti skirta apie 2 mln. eurų. Kitais įgyvendinimo

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programą

SMART
CONTINENT | SC

metais papildomo finansavimo poreikis ženkliai sumažės: 2-ais įgyvendinimo metais sudarys apie 53 tūkst. eurų, 3-čiais įgyvendinimo metais – apie 83 tūkst. eurų.

18 lentelė. Vaikų, ugdomų pagal PU, vežiojimo, autobusiukų ir finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Papildomai turės būti vežiojama, palyginus su baziniais metais	Vaikų skaičius	2933	79	124	0	0
Jei viename autobusiuke 19 mokinių, papildomai reikės, palyginus su praitais metais	Autobusiukų skaičius	154	4	7	perteklius	perteklius
Papildomas vežiojimo finansavimo poreikis	Eur/metus	1.605.268	43.438	67.839	-	-
Papildomas lėšų poreikis lydinčių asmenų darbo užmokesčiui su darbdaviu SODRA	Eur/metus/visiems etatams	359.698	9.733	15.201	-	-

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Maitinimas. Tuo atveju, jei visi vaikai, ugdomi pagal PU programą būtų nemokamai maitinami 3 kartus per dieną, finansavimo poreikis 1-ais įgyvendinimo metais sudarytų apie 33,7 mln. eurų, tuo metu kitais metais – apie 18 mln. eurų (žr. 19 lent.).

19 lentelė. Maitinimo finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Kai 3 kartus per dieną maitinami visi vaikai, ugdomi pagal PU	eur/metus	33.725.400	17.826.000	18.516.600	18.253.200	17.256.000
Kai visiems vaikams, ugdomiems pagal PU, suteikiami tik nemokami pietūs	eur/metus	17.986.880	9.507.200	9.875.520	9.735.040	9.203.200

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Kitu atveju – jei visi vaikai, ugdomi pagal PU programą, būtų nemokamai maitinami vieną kartą per dieną (pietumis) – finansavimo poreikis 1-mais įgyvendinimo metais sudarytų apie 18 mln. eurų, kitais įgyvendinimo metais – apie 9 mln. eurų.

Skyrelio detalūs skaičiavimai pateikti 6 priede.

Pradinio ugdymo ankstinimas

Pradinio ugdymo ankstinimas lemia papildomų išteklių poreikį. Padidėjus vaikų srautui, didėja pradinio ugdymo mokytojų, vaikų užimtumo specialistų, švietimo pagalbos specialistų poreikis, atsižvelgiant į pasiūlytą dienos organizavimo modelį. Kaip matyti 20 lentelėje, tiek sąlyginių klasių skaičius ir naujų sąlyginių klasių, tiek pradinio ugdymo mokytojų ir kitų darbuotojų etatų poreikis ženkliai padidėja 2-ais ankstinimo įgyvendinimo metais. Pabrėžtina, kad padidinto srauto tendencija išlieka viso ugdymo proceso (įvairiose ugdymo pakopose) metu. Užtikrinus vienais metais padidėjusio išteklių poreikio patenkinimą, kitais metais bus susidurta su išteklių (pavyzdžiui, pradinio ugdymo mokytojų etatų skaičiaus) pertekliumi. Paankstinus pradinį ugdymą per vienerius metus, lėšų poreikis pradinio ugdymo mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, vaikų užimtumo specialistų etatams finansuoti 2-ais įgyvendinimo metais bus apie 50 proc. didesnis nei kitais įgyvendinimo metais. Tai lemia sunkumus užtikrinant pakankamą finansavimą.

20 lentelė. Pradinio ugdymo ankstinimo lemiami etatų, asmenų ir lėšų poreikiai

Kuriamo
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

	Baziniai metai	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Sąlyginių klasių skaičius	1212*	1.298	2.342	1.238	1.286	1.268
Naujų grupių poreikis, palyginus su baziniais metais	-	86	1.044	-	48	-
Pradinio ugdymo mokytojų pilnų etatų poreikis, iš viso	1.327*	1.831	3.305	1.747	1.814	1.789
Papildomų mokytojų, turinčių PU kval., pilnų etatų poreikis, palyginus su baziniais metais	-	504	1.978	420	487	462
Lėšų poreikis Mokytojų, turinčių PU kval. etatams finansuoti, iš viso tūkst. eurų	20.951*	28.915	52.176	27.578	28.647	28.239
Papildomų lėšų poreikis pradinio mokytojų etatams finansuoti, palyginus su baziniais metais, tūkst. eurų	-	7.964	31.225	6.627	7.696	7.288
Švietimo pagalbos specialistų pilnų etatų poreikis***	-	65	117	62	64	63
Lėšų poreikis švietimo pagalbos specialistų etatams*** finansuoti, tūkst. eurų	-	677	1.222	646	671	662
Vaikų užimtumo specialistų pilnų etatų poreikis***	-	454	820	433	450	444
Lėšų poreikis vaikų užimtumo specialistų etatams*** finansuoti, tūkst. eurų	-	4.234	7.641	4.039	4.195	4.136
*apskaičiuotas remiantis sąlyginių klasių skaičiumi ir Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo metodikoje numatytų valandų vienai sąlyginei klasei skaičiumi						
**baziniais metais dirbo mokytojų (asmenų)						
***pagal pasiūlytą dienos organizavimo modelį						

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vežiojimas pradiniame ugdyme. Siekiant nustatyti, koks yra vaikų vežiojimo pradiniame ugdyme poreikis, remiamasi 1-4 klasių mokinių (nėra atskirai išskirtos 1 klasės) vežiojimo statistika. Siekiant apskaičiuoti, kiek lėšų turės būti skiriama 1 klasių mokinių vežiojimui, visų pirma numatomas vežiojamų vaikų skaičiaus pokytis. Šiuo metu vežiojamų vaikų skaičius nustatytas, remiantis pateikta vežiojimo statistika (nustatant vežiojamų 1 klasės mokinių skaičių). Daroma prielaida, kad vežiojamų vaikų dalis sudarys tokią pat dalį, kokią sudarė baziniais metais.

21 lentelė. Vaikų, ugdomų pagal PU, vežiojimo, autobusiukų ir finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Papildomai turės būti vežiojama, palyginus su baziniais metais	Vaikų skaičius	180	2183	0	100	0
Jei viename autobusiuke 19 mokinių, papildomai reikės, palyginus su praeitais metais	Autobusiukų skaičius	9	115	perteklius	5	perteklius
Papildomas vežiojimo finansavimo poreikis	Eur/metus	107.943	1.306.731	-	60.020	-
Papildomas lėšų poreikis lydinčių asmenų darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	Eur/metus/visiems etatams	22.114	267.707	-	12.296	-

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Kaip matyti 21 lentelėje, papildomai važiojamų vaikų skaičius ženkliai išaugs 2-ais įgyvendinimo metais, taip pat truks autobusiukų, tuo metu papildomai turės būti skirta apie 1,6 mln. eurų. Kitais įgyvendinimo metais papildomo finansavimo poreikis ženkliai sumažės: 4-ais įgyvendinimo metais sudarys apie 72 tūkst. eurų. Skyrelio detalūs skaičiavimai pateikti 7 priede.

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

SMART
CONTINENT | SC

1.4.2 Priešmokyklinio ir pradinio ugdymo ankstinimo finansavimas: kai ankstinama per trejus metus

Siekiant nustatyti PU ir pradinio ugdymo ankstinimo finansavimo poreikį, visų pirma, prognozuotas vaikų srautas. Prognozuojant vaikų srautą, padaryta prielaida, kad vaikų ankstinimas bus įteisinamas per trejus metus (žr. 22 lent.). Prognozuojant vaikų srautus ateityje, atskaitos tašku laikomas 2018-2019 m. m. vaikų skaičius. Vaikų srautas prognozuojamas priklausomai nuo vaikų gimimo datos. Remiantis Vengrijos pavyzdžiu, siūloma 3-aisiais įgyvendinimo metais padaryti privalomą vaikų pradinį ugdymą nuo tų kalendorių metų, kuriais vaikui iki rugpjūčio 31 d. sueina 6 metai.

22 lentelė. Vaikų srauto prognozė

Įgyvendinimo metai	Priešmokyklinis ugdymas, vaikų skaičius	Pradinis ugdymas, vaikų skaičius
1-mi metai	39331	30459
2-ir metai	42076	39331
3-ti metai	31134	42076
4-ti metai	28760	31134
5-ti metai	29760	28760

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vaikų skaičius PU dėl ankstinimo reikšmingiausiai padidės 2-ais įgyvendinimo metais, tuo metu pradiniam ugdyme didesnis nei įprasta vaikų skaičius bus 3-ais įgyvendinimo metais. 4-ais ir 5-ais įgyvendinimo metais srautas grįš į vidutinį (įprastą) dydį.

PU ankstinimas

Ugdymas, užimtumas ir neformalus švietimas. PU ankstinimas lemia papildomų išteklių poreikį. Padidėjus vaikų srautui, didėja mokytojų, turinčių PU kval., vaikų užimtumo specialistų, auklėtojų padėjėjų, švietimo pagalbos specialistų poreikis, atsižvelgiant į pasiūlytą dienos organizavimo modelį. Kaip matyti 23 lentelėje, tiek sąlyginių grupių skaičius ir naujų sąlyginių grupių, tiek mokytojų, turinčių PU kval. ir kitų darbuotojų etatų poreikis reikšmingai padidėja 2-ais ankstinimo įgyvendinimo metais. Pabrėžtina, kad padidinto srauto tendencija išlieka viso ugdymo proceso (įvairiose ugdymo pakopose) metu. Užtikrinus vienais metais padidėjusio išteklių poreikio patenkinimą, kitais metais bus susidurta su išteklių (pavyzdžiui, mokytojų, turinčių PU kval. skaičiaus) pertekliumi.

23 lentelė. PU ansktinimo lemiami pokyčiai

	Baziniai metai	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai	
Sąlyginių grupių skaičius	1.449*	1.967	2.104	1.557	1.438	1.488	
Naujų grupių poreikis, palyginus su baziniais metais	-	518	655	108	-11	39	
Mokytojų, turinčių PU kval. pilnų etatų poreikis, iš viso	I variantas	1.491*	1.311	1.403	1.038	959	992
	II variantas	1.491*	2.503	2.678	1.981	1.830	1.894
Papildomų mokytojų, turinčių PU kval. pilnų etatų poreikis, palyginus su baziniais metais	I variantas	-	0	0	0	0	0
	II variantas	-	1.012	1.187	490	339	403
Lėšų poreikis mokytojų, turinčių PU kval. etatams finansuoti, iš viso tūkst. eurų	I variantas	16.889*	14.334	15.334	11.347	10.481	10.846
	II variantas	16.889*	27.365	29.275	21.662	20.010	20.706
Papildomų lėšų poreikis	I variantas	-	0	0	0	0	0

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programą

		Baziniai metai	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
mokytojų, turinčių PU kval. etatams finansuoti, palyginus su baziniais metais, tūkst. eurų	II variantas	-	10.476	12.386	4.773	3.121	3.817
Mokytojų poreikis, asmenys	I variantas	2.027**	1.459	1.561	1.155	1.067	1.104
	II variantas		2.785	2.980	2.205	2.037	2.107
Papildomas mokytojų poreikis, palyginus su baziniais metais, asmenys	I variantas	-	0	0	0	0	0
	II variantas	-	758	953	178	10	80
Auklėtojo padėjėjų pilnų etatų poreikis		-	983	1.052	778	719	744
Lėšų poreikis auklėtojo padėjėjų etatams finansuoti, tūkst. eurų		-	9.166	9.805	7.255	6.702	6.935
Švietimo pagalbos specialistų pilnų etatų poreikis***		-	98	105	78	72	74
Lėšų poreikis švietimo pagalbos specialistų etatams*** finansuoti, tūkst. eurų		-	1.026	1.098	812	751	777
Vaikų užimtumo specialistų pilnų etatų poreikis***		-	1.278	1.367	1.012	935	967
Lėšų poreikis vaikų užimtumo specialistų etatams*** finansuoti, tūkst. eurų		-	11.915	12.747	9.432	8.713	9.016
Lėšų poreikis neformaliojo švietimo krepšeliui finansuoti, tūkst. eurų		-	4.720	5.049	3.736	3.451	3.571
*apskaičiuotas remiantis sąlyginių grupių skaičiumi ir Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo metodikoje numatytų valandų vienai sąlyginei grupei skaičiumi **baziniais metais dirbo mokytojų (asmenų) ***pagal pasiūlytą dienos organizavimo modelį							

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vežiojimas PU. Siekiant nustatyti, koks yra vaikų vežiojimo PU poreikis, remiamasi vežiojamų vaikų, ugdomų pagal PU programą bendrojo ugdymo mokyklose, skaičiumi. Daroma prielaida, kad ateityje vežiojamų vaikų dalis sudarys tokią pat dalį, kokią sudarė baziniais metais. Kaip matyti 24 lentelėje, papildomai važiojamų vaikų skaičius ženkliai išaugs 1-mais ir 2-ais įgyvendinimo metais, taip pat truks autobusiukų, tuo metu papildomai turės būti skirta atitinkamai apie 0,74 ir 0,95 mln. eurų. Kitais įgyvendinimo metais papildomo finansavimo poreikis ženkliai sumažės: 5-ais įgyvendinimo metais sudarys apie 72 tūkst. eurų.

24 lentelė. Vaikų, ugdomų pagal PU, vežiojimo, autobusiukų ir finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Papildomai turės būti vežiojama, palyginus su baziniais metais	Vaikų skaičius	1115	1411	0	0	108
Jei viename autobusiuke 19 mokinių, papildomai reikės, palyginus su praeitais metais	Autobusiukų skaičius	59	74	perteklius	perteklius	6
Papildomas vežiojimo finansavimo poreikis	Eur/metus	610492	772280			58939

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART
CONTINENT | SC

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Papildomas lėšų poreikis lydinčių asmenų darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	Eur/metus/v isiems etatams	136795	173048			13207

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Maitinimas. Tuo atveju, jei visi vaikai, ugdomi pagal PU programą, būtų nemokamai maitinami 3 kartus per dieną, finansavimo poreikis 1-ais ir 2-ais įgyvendinimo metais sudarytų nuo 23 iki 25 mln. eurų, tuo metu kitais metais – mažiau nei 19 mln. eurų (žr. 25 lent.).

25 lentelė. Maitinimo finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Kai 3 kartus per dieną maitinami visi vaikai, ugdomi pagal PU	eur/metus	23598600	25245600	18680400	17256000	17856000
Kai visiems vaikams, ugdomiems pagal PU, suteikiami tik nemokami pietūs	eur/metus	12585920	13464320	9962880	9203200	9523200

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Kitu atveju – jei visi vaikai, ugdomi pagal PU programą, būtų nemokamai maitinami vieną kartą per dieną (pietumis) – finansavimo poreikis 1-mais ir 2-ais įgyvendinimo metais sudarytų nuo 12 iki 13 mln. eurų, kitais įgyvendinimo metais – iki 10 mln. eurų. Skyrelio detalūs skaičiavimai pateikti 8 priede.

Pradinio ugdymo ankstinimas

Pradinio ugdymo ankstinimas lemia papildomų išteklių poreikį. Padidėjus vaikų srautui, didėja pradinio ugdymo mokytojų, vaikų užimtumo specialistų, švietimo pagalbos specialistų poreikis, atsižvelgiant į pasiūlytą dienos organizavimo modelį. Kaip matyti 26 lentelėje, tiek sąlyginių klasių skaičius ir naujų sąlyginių klasių, tiek pradinio ugdymo mokytojų ir kitų darbuotojų etatų poreikis ženkliai padidėja 3-ais ankstinimo įgyvendinimo metais. Pabrėžtina, kad padidinto srauto tendencija išlieka viso ugdymo proceso (įvairiose ugdymo pakopose) metu. Užtikrinus vienais metais padidėjusio išteklių poreikio patenkinimą, kitais metais bus susidurta su išteklių (pavyzdžiui, pradinio ugdymo mokytojų etatų skaičiaus) pertekliumi.

26 lentelė. Pradinio ugdymo anksstinimo lemiami etatų, asmenų ir lėšų poreikiai

	Baziniai metai	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Sąlyginių klasių skaičius	1212*	1.269	1.639	1.753	1.297	1.198
Naujų grupių poreikis, palyginus su baziniais metais	-	57	427	541	85	0
Pradinio ugdymo mokytojų pilnų etatų poreikis, iš viso	1.327*	1.791	2.312	2.474	1.831	1.691
Papildomų mokytojų, turinčių PU kval. pilnų etatų poreikis, palyginus su baziniais metais	-	464	985	1.147	504	364
Lėšų poreikis mokytojų, turinčių PU kval. etatams finansuoti, iš viso tūkst. eurų	20.951*	28.274	36.509	39.057	28.900	26.697
Papildomų lėšų poreikis pradinio mokytojų etatams finansuoti, palyginus su baziniais metais, tūkst. eurų	-	7.323	15.558	18.106	7.949	5.746
Švietimo pagalbos specialistų pilnų etatų poreikis***	-	63	82	88	65	60
Lėšų poreikis švietimo pagalbos	-	662	855	915	677	625

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART
CONTINENT | SC

	Baziniai metai	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
specialistų etatams*** finansuoti, tūkst. eurų						
Vaikų užimtumo specialistų pilnų etatų poreikis***	-	444	574	614	454	419
Lėšų poreikis vaikų užimtumo specialistų etatams*** finansuoti, tūkst. eurų	-	4.141	5.347	5.720	4.232	3.910
*apskaičiuotas remiantis sąlyginių klasių skaičiumi ir Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo metodikoje numatytų valandų vienai sąlyginei klasei skaičiumi **baziniais metais dirbo mokytojų (asmenų) ***pagal pasiūlytą dienos organizavimo modelį						

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vežiojimas pradiniam ugdyme. Siekiant nustatyti, koks yra vaikų vežiojimo pradiniam ugdyme poreikis, remiamasi 1-4 klasių mokinių (nėra atskirai išskirtos 1 klasės) vežiojimo statistika. Siekiant apskaičiuoti, kiek lėšų turės būti skiriama 1 klasių mokinių vežiojimui, visų pirma numatomas vežiojamų vaikų skaičiaus pokytis. Šiuo metu vežiojamų vaikų skaičius nustatytas, remiantis pateikta vežiojimo statistika (nustatant vežiojamų 1 klasės mokinių skaičių). Daroma prielaida, kad vežiojamų vaikų dalis sudarys tokią pat dalį, kokią sudarė baziniais metais.

27 lentelė. Vaikų, ugdomų pagal PU, vežiojimo, autobusiukų ir finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Papildomai turės būti vežiojama, palyginus su baziniais metais	Vaikų skaičius	120	773	1012	0	0
Jei viename autobusiuke 19 mokinių, papildomai reikės, palyginus su praeitais metais	Autobusiukų skaičius	6	41	53	perteklius	perteklius
Papildomas vežiojimo finansavimo poreikis	Eur/metus	71910	462641	605782	-	-
Papildomas lėšų poreikis lydinčių asmenų darbo užmokesčiui su darbdaviu SODRA	Eur/metus/visiems etatams	14732	94780	124105	-	-

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Kaip matyti 27 lentelėje, papildomai važiojamų vaikų skaičius ženkliai išaugs 2-ais ir 3-iais įgyvendinimo metais, taip pat truks autobusiukų, tuo metu papildomai turės būti skirta atitinkamai apie 650 ir 720 tūkst. eurų.

Skyrelio detalūs skaičiavimai pateikti 9 priede.

1.5 Priešmokyklinio (nuo 5 metų) ir pradinio (nuo 6 metų) ugdymo ankstinimo rizikos

Tiek PU, tiek pradinio ugdymo ankstinimo rizika yra susijusi su padidėjusiu vaikų srautu PU ir pradinio ugdymo programose. Vadovaujantis tuo, kad beveik dvigubai padidėja vaikų srautas, atsiranda rizika, kad padidėjus grupių/klasių skaičiui, nebus užtikrintas reikalingas mokytojų poreikis, išaugs ne tik ugdymo finansavimo poreikis, bet ir kitų paslaugų padidėjęs finansavimo poreikis. Siūlymai šioms rizikoms mažinti pateikti 3 skyriuje.

Mokytojų trūkumo, mokytojų (ne)pasirengimo rizika. Išaugus vaikų srautui PU ir pradinio ugdymo programose kai kuriose savivaldybėse gali atsirasti mokytojų trūkumas. Ši rizika labiausiai tikėtina

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART
CONTINENT | SC

didžiuosiuose Lietuvos miestuose: Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje⁴⁹. Esant didelei gyventojų koncentracijai didmiesčiuose, ugdymo įstaigų grupės ir klasės jau dabar yra perpildytos ir negali priimti padidėjusio vaikų srauto. Dėl šios priežasties turės būti sudaromos naujos grupės ar klasės, o joms reikės papildomų mokytojų. Kaimiškose vietovėse ši rizika mažiau tikėtina, nes dėl demografinių pokyčių (mažėjančio gimstamumo, migracijos) mažėja vaikų skaičius, todėl dažnu atveju net nesudaromos pilnos grupės ar klasės, vyksta klasių jungimas ir/arba pedagogai dirba nepilnu krūviu. Taip pat šią riziką didina ir tai, kad mokytojų vidutinis amžius didėja (daugiau kaip pusės mokytojų vidutinis amžius – 50 metų ir vyresni), o jaunų mokytojų skaičius mažėja. PU ir pradiniam ugdyme dalyvaujančių vaikų amžiaus ankstinimui turi būti parengti pedagogai. Esami pedagogai nepasirengę, neturi įgūdžių arba turimų įgūdžių nepakanka darbui su jaunesniais vaikais.

Mokyklų fizinės aplinkos rizika. Šią riziką apima du aspektai, vietos mokyklose trūkumas ir mokyklos fizinis pritaikymas mažesnio amžiaus vaikams. Su pirmuoju aspektu – vietos mokyklose trūkumu, susidurs didžiųjų Lietuvos miestų mokyklos. Su antruoju aspektu – mokyklos fiziniu pritaikymu, susidurs didžioji dalis mokyklų (nevykdančios IU ir (ar) PU), nepriklausomai kur jos veikia. Daugumoje mokyklų nėra sukurtos kokybiškos ir amžių atitinkančios ugdymo aplinkos: turi būti įrengtos patalpos tiek ugdymui, tiek poilsiui, išigyti baldai ir ugdymo priemonės, numatytos erdvės vaikams žaisti, ugdytis/mokytis, ilsėtis ar kt. Atsiranda rizika, kad mokyklos negalės atitikti visų higienos normų⁵⁰ reikalavimų, keliamų įstaigoms, vykdančioms IU ir (ar) PU programas. Tam įtakos gali turėti tiek apribotos techninės galimybės mokyklos pritaikymui, tiek savivaldybių biudžetų galimybės jas įgyvendinti.

Vaikų vežimo rizika. Dėl padidėjusio vaikų srauto PU ir pradinio ugdymo programose, bus susidurta su transporto priemonių trūkumu ir jų tinkamu pritaikymu mažamečiams. Vadovaujantis Kelių eismo taisyklėmis, vaikai turi būti vežami specialiose sėdynėse, kurios turi būti pritaikytos mokinių ūgiui ir svoriui. Padidėjęs transporto priemonių skaičiui, atsiranda didesnis vairuotojų poreikis. Vadovaujantis Kelių eismo taisyklėmis, mokinius vežantiems vairuotojams yra keliami atitinkami kvalifikacijos ir elgesio reikalavimai⁵¹, tad atsiranda rizika, kad dėl keliamų kvalifikacijos reikalavimų, gali būti sunku rasti tinkamus darbuotojus. Šią riziką didina ir tai, kad jau dabar, dėl mažo darbo užmokesčio yra sunku surasti darbuotojų. Vairuotojų trūkumo problemą įvardino didžioji dalis viešosiose konsultacijose dalyvavusių asmenų.

Lydinčio asmens etatų steigimo rizika. Kelių eismo taisyklių XXV skyriaus 193 punktą numato, kad „Vaikus vežančio mokyklinio autobuso ir transporto priemonės su vaikų vežimo skiriamaisiais ženklais salone turi būti vienas suaugęs lydinčio asmens, ne jaunesnis kaip 21 metų. Mokinius vežant mokykliniu autobusu, lydinčio asmens funkcijas gali atlikti vairuotojas“. Vadovaujantis šiuo punktu, atsiranda tikimybė, kad mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, savininkas, taupydama biudžeto lėšas, neįsteigs papildomų lydinčio asmens etatų, bet šią funkciją paves transporto priemonės vairuotojui. Priėmus tokį sprendimą, gali sumažėti vaikų saugumas kelionės metu.

Vaiko (ne)brandumo rizika. Ankstinant privalomąjį PU ir pradinį ugdymą atsiranda rizika, kad vaikas gali būti nebrandus PU ar pradiniam ugdymui. To paties amžiaus vaikai labai skiriasi savo branda mokyklai psichologiniais, fiziniais, socialiniais aspektais. Atsižvelgiant į šią riziką reikia išsiaiškinti vaiko galias ir sunkumus, jo raidos lygį įvairiose srityse (pvz., kalbinių gebėjimų ir bendravimo), atskleidžiant veiksnius, kurie galėtų nulemti jo gebėjimą mokytis, tikėtinus mokymosi pasiekimus, socialinę sėkmę.

⁴⁹ Lietuvos švietimo būklės 2013–2016 metais apžvalga. Lietuvos švietimo taryba. 2017.

⁵⁰ Lietuvos higienos norma HN 75:2010 „Įstaigų, vykdančių ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“. Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/e3c38860c53111e5a141fec4d43d786>

⁵¹ Mokinių vežimo mokykliniu autobusu tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. V-620 „Dėl Mokinių vežimo mokykliniu autobusu tvarkos aprašo atvirtinimo“, 1 skyrius, 6 punktas.

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

SMART | SC
CONTINENT | SC

1.6 Optimalus ikimokyklinio ugdymo finansavimo ir priešmokyklinio ugdymo ankstinimo finansavimo modelis

Optimalus IU finansavimo modelis. Modeliuojant IU finansavimo alternatyvas, buvo pasiūlytos trys alternatyvos pagal skirtingą dienos organizavimą ir diferencijuojant finansavimo šaltinius (žr. 28 lent.). Pažymėtina, kad visose išnagrinėtose užsienio šalyse finansavimo šaltiniai yra diferencijuoti, tačiau pagrindinė našta tenka VB ir SB, tačiau tėvai taip pat laikomi finansavimo šaltiniu. VB lėšų panaudojimas leidžia užtikrinti bent minimalų pastovų finansavimo dydį, tuo metu SB lėšų panaudojimas leidžia lanksčiau ir greičiau reaguoti į vykstančius pokyčius ir lėšas nukreipti ten, kur poreikis yra didžiausias. Nors užsienio šalyse tėvams yra numatyti mokesčiai, tačiau, pasitelkiant VB lėšas (pavyzdžiui, skirtas socialinių funkcijų įgyvendinimui), mokestis yra diferencijuojamas atsižvelgiant į tėvų pragyvenimo lygį, tokiu būdu užtikrinant ankstyvojo ugdymo prieinamumą įvairias pajamas gaunančioms šeimoms. Vadovaujantis užsienio šalyse taikoma praktika ir Lietuvoje naudojamu finansavimo modeliu, siūlomos trys IU finansavimo alternatyvos, apimančios užsienio šalyse taikomų finansavimo modelių aspektus.

28 lentelė. Alternatyvų modelių ikimokykliniam ugdymui palyginimas

	I alternatyva	II alternatyva	III alternatyva
Alternatyvų apibūdinimas	Numato visos dienos metu teikti ugdymo paslaugas, kurios būtų finansuojamos iš VB-ŠMSM, SB ir TL (numatyti du ugdymo paslaugų teikimo variantai pagal darbuotojų poreikį); ugdymo reikmes numatyta finansuoti VB-ŠMSM ir SB lėšomis; maitinimo ir vežiojimo paslaugas numatoma finansuoti kaip iki šiol – atitinkamai iš SB ir TL; numatyta įvesti neformalaus švietimo krepšelį, kuris būtų finansuojamas iš VB-ŠMSM	Numato teikti ugdymo paslaugas (4 val./dieną) (numatyti du ugdymo paslaugų teikimo variantai pagal darbuotojų poreikį) ir užimtumo paslaugas (6 val./dieną), ugdymo paslaugas finansuojant iš VB-ŠMSM, o užimtumo – iš SB ir TL; švietimo pagalbos finansavimą numatoma skirti ne tik iš VB-ŠMSM ir SB, tačiau taip pat iš VB-kitos ministerijos; numatytas VB-kitos ministerijos indėlis finansuojant kitas paslaugas; numatyta įvesti neformalaus švietimo krepšelį, kuris būtų finansuojamas iš VB-kitos ministerijos	Numato teikti ugdymo paslaugas (4 val./dieną) (numatyti du ugdymo paslaugų teikimo variantai pagal darbuotojų poreikį) ir užimtumo paslaugas (6 val./dieną), ugdymo paslaugas finansuojant iš VB-ŠMSM ir SB, o užimtumo – iš VB-kitos ministerijos, SB ir TL; švietimo pagalbos finansavimą numatoma skirti ne tik iš VB-ŠMSM ir SB, tačiau taip pat iš VB-kitos ministerijos; numatytas VB-kitos ministerijos indėlis finansuojant kitas paslaugas; tėvai atleidžiami nuo mokėjimo už maitinimo paslaugas; numatyta įvesti neformalaus švietimo krepšelį, kuris būtų finansuojamas iš VB-kitos ministerijos
Reikalingas finansavimas	I var.	Iš viso – 367,1 mln. eurų; iš jų VB-ŠMSM – 130,2 mln. eurų; iš jų SB – 106,2 mln. eurų; iš jų TL – 52,1 mln. eurų; iš jų VB-kitos ministerijos – 78,6 mln. eurų.	Iš viso – 367,1 mln. eurų; iš jų VB-ŠMSM – 89,9 mln. eurų; iš jų SB – 152,6 mln. eurų; iš jų TL – 15,4 mln. eurų; iš jų VB-kitos ministerijos – 109,1 mln. eurų.
	II var.	Iš viso – 375,4 mln. eurų; iš jų VB-ŠMSM – 132,1 mln. eurų; iš jų SB – 140,6 mln. eurų; iš jų TL – 78,3 mln. eurų; iš jų VB-kitos ministerijos – 24,3 mln. eurų.	Iš viso – 361,3 mln. eurų; iš jų VB-ŠMSM – 84,2 mln. eurų; iš jų SB – 149,7 mln. eurų; iš jų TL – 15,4 mln. eurų; iš jų VB-kitos ministerijos – 111,9 mln. eurų.

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

I alternatyvus modelis – finansiškai brangiausias modelis iš visų siūlomų. I alternatyvaus modelio įgyvendinimui reikėtų 381,2 mln. eurų (I varianto atveju) arba 375,4 mln. eurų (II varianto atveju). Taip pat šios alternatyvos atveju finansavimo šaltiniai mažiausiai diferencijuoti – didžiausia finansinė našta I varianto atveju tenka valstybei (VB-ŠMSM), o II varianto atveju didžiausia finansinė našta tenka savivaldybėms (SB). Be to, I alternatyvaus modelio atveju finansinė našta tėvams yra didžiausia, palyginus su kitomis alternatyvomis (14,1 eurų/mėn./vaiką, be tėvų mokamo mokesčio už maitinimą ir ugdymo reikmes), kas gali sumažinti vaikų įtraukimą į IU, todėl šis alternatyvus modelis nėra laikomas optimaliu.

II alternatyvus modelis, kaip ir III, finansiškai labiau naudingas (t. y. mažesnis lėšų poreikis), nei I-asis alternatyvus modelis. II alternatyvaus modelio įgyvendinimui reikėtų 367,1 mln. eurų (I varianto atveju) ir 361,3 mln. eurų (II varianto atveju). Finansiniai šaltiniai labiau diferencijuoti – įtrauktas papildomas finansavimas iš VB – kitų ministerijų (lėšos skiriamos per savivaldybes), o savivaldybėms tenkanti finansinė našta mažesnė nei I ir III alternatyvių modelių atvejais.

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART
CONTINENT | SC

Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu skirtingos savivaldybės užtikrina nevienodo dydžio finansavimą ir tai lemia paslaugų kiekio ir kokybės skirtumus, šaltinių diferencijavimas ir naštos savivaldybėms mažinimas yra kertinis, siekiant suvienodinti teikiamų paslaugų įvairovę ir užtikrinti jų kokybę visos šalies mastu, tokiu būdu sudarant vaikams vienodas galimybes būti ugdomiems ankstyvuojų gyvenimo laikotarpiu. Finansinė našta, tenkanti tėvams yra nemenka – tėvų mokamas mokestis sudaro 10,8 eurų/mėn./vaiką (be tėvų mokamo mokesčio už maitinimą ir ugdymo reikmes).

III alternatyvaus modelio, kaip ir II alternatyvaus modelio įgyvendinimui reikėtų 367,1 mln. eurų (I varianto atveju) ir 361,3 mln. eurų (II varianto atveju), tačiau didesnė finansinė našta tenka SB ir VB-kitoms ministerijoms (susisiekimo, kultūros, sveikatos). Atsižvelgiant į jau minėtą tendenciją – skirtumus tarp savivaldybių skiriamo finansavimo dydžio, II alternatyvos atveju padidėja rizika, kad skirtumai tarp įvairių savivaldybių dar padidės, tai savo ruožtu lems dar didesnius skirtumus tarp vaikų galimybių gauti kokybiškas IU paslaugas. Be to, lėšų pritraukimas iš VB-kitų ministerijų finansavimo mechanizmą taip pat sukelia riziką ir gali lemti finansavimo nepastovumą. III alternatyvos atveju sumažinama finansinė našta, tenkanti VB-ŠMSM, taip pat sumažinama finansinė našta, tenkanti tėvams – tėvai visiškai atleidžiami nuo mokėjimų už maitinimą ir ugdymo priemones, ir moka tik už užimtumą (10,8 eurų/mėn./vaiką), jeigu nori, kad vaikas praleistų IU įstaigoje daugiau nei 8 val./dieną.

Atsižvelgiant į tai, jog tobulinant IU finansavimo modelį, šeimų padėtis neturi būti bloginama, taip pat į sunkumus, su kuriais susiduria savivaldybės finansuodamos IU ir skirtumus tarp savivaldybių skiriamo finansavimo bei į poreikį didinti vaikų įsitraukimą į ankstyvąjį ugdymą, optimaliu modeliu laikomas II alternatyvus modelis, kadangi:

- mažiausia finansinė našta tenka SB;
- įtraukiamas finansavimas VB lėšomis per kitų ministerijų finansavimo mechanizmą pagal ministerijų kompetencijas ir funkcijas;
- tėvams nustatomas mokestis tik tuo atveju, jei jie nori, kad jų vaikas būtų ugdomas ir užimtas daugiau nei 8 val./dieną; tėvams mokestis gali būti kompensuojamas;
- suteikiama galimybė derinti ugdymą ir vaikų užimtumą, kas leidžia sumažinti išlaidas, tačiau paliekama galimybė savivaldybėms jų pačių nuožiūra padidinti ugdymo trukmę (vietoje užimtumo);
- dalinai kompensuojamos maitinimo išlaidos ir vežiojimo išlaidos pasitelkiant VB lėšas (per kitų ministerijų teikiamą finansavimą per savivaldybes).

Optimalus PU finansavimo modelis. Atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis Aprašu Lietuvoje taikomas toks pat finansavimo principas tiek IU, tiek PU, optimaliu finansavimo modeliu sutelkiant lėšas PU ankstinimui laikomas IU finansavimo II alternatyvus modelis. Vadovaujantis tuo, PU ankstinimą siūloma finansuoti iš šių šaltinių:

- Mokytojų, turinčių PU kval. etatus siūloma finansuoti iš VB-ŠMSM ir SB lėšų tuo atveju, jei savivaldybė savo nuožiūra teikia ilgesnį ugdymą nei 4 val./dieną;
- vaikų užimtumo specialistų etatus siūloma finansuoti iš SB ir TL;
- mokytojo padėjėjų (dirbančių su SUP turinčiais vaikais), kurie dirba PU grupėse, etatus siūloma finansuoti iš VB-ŠMSM, VB-kitų ministerijų (Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos) ir SB lėšų;
- švietimo pagalbos specialistų etatus (dirbančių su vaikais be SUP) - iš VB-ŠMSM, VB-kitų ministerijų (Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos) ir SB lėšų;

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

- vežiojimo paslaugų finansavimą ir lydinčio asmens etatų finansavimą skirti iš VB-kitų ministerijų (Susisiekimo ministerijos);
- maitinimo paslaugas finansuoti iš VB-kitų ministerijų (Sveikatos apsaugos ministerijos), SB ir TL lėšų.

Taip pat siekiant, kad PU, kaip ir pradinio ugdymo ar vyresni mokiniai, gautų neformalaus krepšelio finansavimą, siūloma PU vaikams lėšas neformaliai jų švietimui skirti iš VB-kitų ministerijų (Kultūros ministerijos).

Optimalus PU ir pradinio ugdymo ankstinimo įgyvendinimo modelis. PU ir pradinio ugdymo ankstinimui įgyvendinti pasiūlytos dvi alternatyvos: 1) įgyvendinant ankstinimą per vienerius metus, 2) įgyvendinant ankstinimą per trejus metus.

Pirmosios siūlomos alternatyvos atveju vaikų srautas padidėja per vienerius metus dvigubai, šis srautas išlieka viso ugdymosi proceso (įvairių pakopų) metu, todėl šios alternatyvos įgyvendinimas lemia viso ugdymo laikotarpio metu padidėjusį išteklių poreikį. Siekiant užtikrinti reikalingus išteklius gali atsirasti sunkumų sutelkti darbo jėgą, taip pat pritaikyti infrastruktūrą. Be to, kitais metais sutelkti ištekliai tampa nebereikalingi, kadangi srautas susinormalizuojama (tampa įprasto dydžio – vidutiniškai gimsta apie 30 tūkst. vaikų per metus). Tai ypač sudėtinga problema darbo išteklių atveju, kadangi mokytojų parengimas reikalauja tiek laiko sąnaudų, tiek finansinių išteklių (iš įvairių šaltinių).

Antrosios alternatyvos atveju vaikų srautas yra išskirstomas priklausomai nuo vaiko gimimo datos, todėl vykdant ankstinimą per trejus metus, 1-maisiais ir 2-aisiais PU ugdymo ankstinimo įgyvendinimo metais PU vaikų srautas yra padidėjęs, tačiau padidėjimas nėra toks kardinalus kaip pirmosios alternatyvos 1-mųjų įgyvendinimo metų atveju. Tuo metu antrosios alternatyvos 3-aisiais įgyvendinimo metais vaikų srautas pradeda normalizuotis. Pradinio ugdymo atveju padidėjęs vaikų srautas yra 2-aisiais ir 3-aisiais įgyvendinimo metais, pradeda normalizuotis 4-aisiais įgyvendinimo metais. Antroji alternatyva leidžia tolygiau paskirstyti išteklius ir pasirengti ankstinimui palaipsniui. Tai ypač svarbu kalbant apie mokytojų parengimą, taip pat tuo atveju, kai turi būti sukurta papildoma infrastruktūra (dalinai gali būti panaudojama esama infrastruktūra, ypač ten, kur šiuo metu ji išnaudojama neoptimaliai).

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus ir 1.4 poskyryje bei 6-9 prieduose pateiktus skaičiavimus, taip pat į Vengrijos patirtį ankstinant privalomą ikimokyklinį ugdymą, kai ankstinimui įgyvendinti prireikė trejų metų, optimalia PU ir pradinio ugdymo ankstinimo alternatyva laikoma antroji alternatyva, t. y. PU ir pradinio ugdymo ankstinimas per trejus metus.

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programą

2 Viešųjų konsultacijų su suinteresuotomis šalimis vykdymas dėl ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo finansavimo modelio pertvarkos

Siekiant pasirengti PU ir pradinio ugdymo ankstinimo pertvarkai, vykdytos viešosios konsultacijos, diskusijos su suinteresuotomis šalimis.

Viešųjų konsultacijų tikslas – supažindinti su PU ir pradinio ugdymo ankstinimo nauda, nustatyti galimus iššūkius ir aptarti galimus sprendimus iššūkiams spręsti.

Viešųjų konsultacijų tikslinė grupė – viešojo valdymo institucijų darbuotojai (savivaldybių darbuotojai; darželių, mokyklų, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, darbuotojai).

Konsultacijų, kuriose dalyvių grupę sudarė savivaldybių darbuotojai, dalyviai kaip didžiausius PU ir pradinio ugdymo ankstinimo iššūkius įvardino:

1. Mokytojų, švietimo pagalbos specialistų (logopedų, psichologų, specialiųjų pedagogų) trūkumą.
2. Vaikų vežiojimo problemą – trūksta mažų vaikų vežiojimui skirto transporto, transporto priemonių pritaikymo (specialiųjų kėdutei) ir finansavimo lydintiesiems asmenims.
3. Galimą tėvų pasipriešinimą ir neigiamas nuostatas dėl vaikų ugdymo amžiaus ankstinimo.
4. Patalpų trūkumą ir jų įrengimo, pritaikymo finansavimo problemą.

Pirmam iššūkiui spręsti dalyviai vieningai siūlė didinti finansavimą mokytojų, švietimo pagalbos specialistų darbo užmokesčiui ir sukurti profesijos rinkimosi motyvacinę sistemą.

Mokinių vežiojimo problema, anot viešųjų konsultacijų dalyvių, turėtų būti sprendžiama didinant vairuotojų atlyginimus, nuperkant ir pritaikant autobusus su specialiomis kėdutėmis mažiems vaikams bei įteisinant lydinčio asmens pareigybę ir skiriant jai finansavimą.

Tėvų palankiai nuomonei užtikrinti dalyviai pasiūlė organizuoti tėvų švietimą savivaldybių ir ugdymo įstaigų lygmenimis, parengti informacinę medžiagą visos šalies mastu ir perduoti ją savivaldybėms.

Dėl patalpų trūkumo vieningas sprendimas nerastas: buvo siūlyta laikinai naudoti modulinis priestatus, grįžti prie mokyklos-darželio modelio, pertvarkyti mokyklų tinklą ar peržiūrėti higienos normų reikalavimus.

Įvykdytos konsultacijos leidžia konstatuoti, kad nuomonės daug kur panašios. Beveik vieningai sutariama, kad mokytojų trūkumą padėtų išspręsti papildomos kvalifikacijos įgijimas, kuris turėtų būti finansuojamas iš valstybės biudžeto lėšų. Pedagoogo, švietimo pagalbos specialistų trūkumo priežastimi dažniausiai įvardinami mažas darbo užmokestis, didelis vaikų skaičius grupėse. Taip pat sutariama, kad reikėtų specialiai pritaikyti mokymo programas jaunesniems vaikams bei planuoti vaikų skaičių klasėse pagal optimalų vieno mokytojo ir vaikų santykį (pvz. 1:10), o ne higienos normas. Dalyvių manymu, reikėtų pakeisti ikimokyklinių ir priešmokyklinių įstaigų finansavimą, didinant valstybės biudžeto indėlį. Valstybė taip pat galėtų prisidėti prie neformalaus švietimo paslaugų plėtimo ir tai padarytų ikimokyklinės ugdymo įstaigas patrauklesnes. Kitais klausimais tokio vieningo sutarimo nebuvo.

Viešosiose konsultacijose, kuriose dalyvių grupę sudarė darželių ir mokyklų, kurių savininkė yra savivaldybė, buvo diskutuojama dėl Lietuvoje taikomo IU ir PU finansavimo modelio ir jo peržiūros. Konsultacijų dalyviai buvo apklausti atliekant interaktyvią apklausą (per tinklalapį www.kahoot.it). Į atliktos apklausos rezultatus buvo atsižvelgta formuojant siūlymus Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai dėl IU ir PU finansavimo modelio peržiūros.

Apklausų dalyvių nuomone, mokytojų trūkumo problemas galėtų padėti išspręsti papildomos kvalifikacijos įgijimas (turint pedagoginį išsilavinimą) bei pedagogo kvalifikacijos įgijimas, leidimas dirbti studijuojantiems 3 kurse IU ir PU programose asmenims, sąlyga, kad įgijus

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART | SC
CONTINENT | SC

pedagoginį išsilavinimą valstybės lėšomis finansuojamoje vietoje privaloma išdirbti 5 metus pagal specialybę.

Nagrinėjant mokytojų, turinčių IU ir PU kval. darbo sąlygas, nustatyta, jog dalyvių manymu, šio darbo patrauklumą mažina mažas darbo užmokestis, didelis kontaktinių valandų skaičius, didelis vaikų skaičius. Dalyvių manymu, grupes reikėtų formuoti remiantis optimaliu vieno mokytojo ir vaikų santykiu (10 vaikų vienam mokytojui, turinčiam PU kval.), o ne nustatytais normomis.

Kitas svarbus aspektas yra mažas vaikų įsitraukimas į ankstyvąjį ugdymą. Dalyvių manymu, vaikų įsitraukimą galima padidinti atleidžiant tėvus nuo bet kokių mokėjimų, taip pat atleidžiant tėvus nuo patiriamų išlaidų ugdymo priemonėms, pritaikant ugdymo programas pagal vaikų amžių, suteikiant vaikams nemokamą maitinimą, užtikrinant švietimo paslaugų teikimą, didinant neformalaus švietimo paslaugų įvairovę. Klausiant dalyvių, ar turėtų būti įteisintas privalomas IU (kaip priemonė didinti vaikų įsitraukimą į ankstyvąjį ugdymą), 41,6 proc. atsakė teigiamai, o 14,6 proc. visiškai su tuo sutiko, tačiau net 28,5 proc. abejoja dėl privalomo IU įteisinimo.

Apklausoje metu taip pat buvo siekiama nustatyti, ar turėtų būti keičiamas ir jei taip tai koku būdu IU ir PU finansavimas. 93,5 proc. apklausoje respondentų mano, kad turėtų būti peržiūrėtas ir pakeistas valstybės ir savivaldybių indėlis finansuojant IU ir PU, didinant valstybės lėšų dalį (89,1 proc.).

Detalūs apklausoje rezultatai pateikti 10 priede.

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

3 Siūlymai dėl ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo finansavimo modelio pertvarkos

Remiantis Lietuvos IU, PU ir pradinio ugdymo finansavimo analizės metu nustatytais rezultatais bei poreikiais, užsienio šalyse naudojamų finansavimo šaltinių analizės rezultatais, viešųjų konsultacijų metu surinktais duomenimis, pateikti **siūlymai IU, PU ir pradinio ugdymo finansavimo pertvarkai ir PU ir pradinio ugdymo ankstinimo įgyvendinimui**.

3.1 Siūlymai LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

3.1.1 Siūlymai dėl IU finansavimo modelio pertvarkos

Siūlymai pateikti IU finansavimo modelio pertvarkai, įtraukiant VB-ŠMSM ir kitus finansavimo šaltinius. Kiti finansavimo šaltiniai įtraukiami, siekiant atvaizduoti pilną IU finansavimo modelį ir parodyti bendrą siūlomo modelio logiką. Siūlymai pateikti siejant finansavimą su dienos veiklų organizavimo IU įstaigoje ypatumais bei atsižvelgiant į teikiamų paslaugų visumą.

Siekiant pertvarkyti IU finansavimo modelį, ŠMSM siūloma:

- IU finansavimo modelį pertvarkyti orientuojantis į dienos veiklų organizavimą, t. y. užtikrinti, kad iš VB-ŠMSM lėšomis būtų finansuojama kaip 4 val. ugdymo per dieną (20 ugdymo val./sav.) pagal ikimokyklinio ir (arba) priešmokyklinio ugdymo programas;
- likusiu dienos laiku įteisinti vaikų užimtumą, teisės aktais numatant vaikų kitos veiklos organizavimo ypatumus;
- vaikų užimtumo laikui finansuoti siūloma numatyti lėšas iš SB ir tėvų mokamą mokestį;
- savivaldybėms numatyti galimybę rinktis (atsižvelgiant į poreikį ir lėšas) vietoje užimtumo paslaugų teikti ir 100 proc. finansuoti papildomas neformaliojo ugdymo paslaugas;
- į IU finansavimo modelį įtraukti TL kaip vieną iš finansavimo šaltinių, numatant, kad tėvų lėšomis būtų finansuojamos veiklos, kurios trunka ilgiau nei 8 val. per dieną;
- švietimo pagalbai finansuoti numatyti finansavimą ir iš kitų šaltinių, nei VB-ŠMSM, t. y. švietimo pagalbą finansuoti iš VB-kitų ministerijų lėšų (pavyzdžiui, VB-SADM), atsižvelgiant į ministerijų kompetencijas ir funkcijas;
- maitinimui finansuoti naudoti lėšas iš 3 šaltinių, siūlant, kad vaikų maitinimas būtų finansuojamas iš SB (31,5 proc.), iš VB-SAM (37 proc.) ir TL (31,5 proc.);
- toliau finansuoti mokyklinių autobusų pirkimą iš VB-ŠMSM, tačiau vežiojimo paslaugoms finansuoti numatyti modelį, kai tokios paslaugos IU mokiniams kompensuojamos/apmokamos iš VB-SM, nepriklausomai nuo to ar paslaugas teikia savivaldybės įmonė, ar paslaugas perkamos rinkoje iš privačių vežėjų.
- įteisinti neformalaus švietimo krepšelį, kuris būtų finansuojamas iš VB-ŠMSM ir kultūros pasą, kuris būtų finansuojamas iš VB-KM.

Pasiūlymų detalizavimas pateiktas žemiau.

Dienos organizavimas. Siūloma IU vaikų dienos organizavimą skaidyti į dvi dalis:

- 1) IU vaikų ugdymo dienos dalį – ne mažiau kaip 4 val. per dieną;
- 2) IU vaikų užimtumo dienos dalį – 6 val. per dieną.

Taip bus užtikrintas IU vaikų užimtumas 10 val. per dieną (žr. 29 lent.).

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

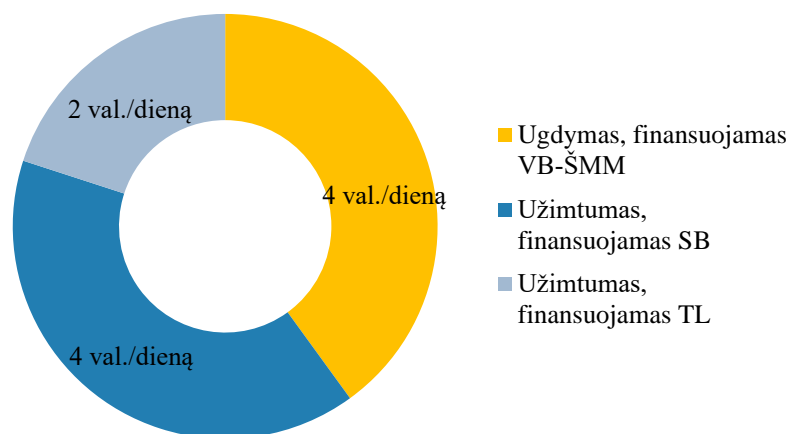

29 lentelė. IU vaikų dienos organizavimas

Dienos organizavimas	Dabartinė situacija Trukmė, val./dieną	Siūlymas Trukmė, val./dieną
Ugdymas	4	4
	4-8	
Užimtumas	X	4
		2
Iš viso, val./dieną	8-12	10

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

IU ugdymo finansavimas. Siūloma, kad IU vaikų ugdymo finansavimą ne mažiau kaip 4 val. per dieną, kurios šiuo metu finansuojamos iš VB-ŠMSM, būtų ir toliau finansuojamos iš VB-ŠMSM (žr. 4 pav.). Savivaldybėms paliekama galimybė papildomai finansuoti ugdymą (iki 4 val./dieną), jei savivaldybės pačios taip nuspręstų. Tokiu atveju vaikams būtų užtikrinamas ilgesnis nei 4 val./dieną ugdymas. Jei savivaldybės nuspręstų nefinansuoti papildomai ugdymo, jos teiktų vaikų užimtumo paslaugas ne trumpiau nei 4 val./dieną.

4 paveikslas. Ugdymo ir užimtumo finansavimo šaltiniai

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Įteisinant siūlomą IU ugdymo finansavimo modelį, turi būti keičiamas Aprašas, numatant, kad iš mokymo lėšų, skiriamų iš VB-ŠMSM pagal Aprašą IU ugdymui, finansuojamas ne trumpesnis kaip 4 valandų per dieną (20 val./savaite) vaikų ugdymas.

IU užimtumo finansavimas. Siūloma, kad likęs IU dienos organizavimo laikas, pasibaigus ugdymo procesui, būtų skirtas IU vaikų užimtumui. Vaikų užimtumui užtikrinti gali būt teikiamos tokios paslaugos:

- edukaciniai užsiėmimai;
- išvykos;
- užsiėmimai kitose vietose (bibliotekose, muziejuose, parkuose ir kt.);
- neformalaus švietimo užsiėmimai;
- švietimo pagalbos paslaugos;
- vaikų poilsis;

- kitos paslaugos pagal poreikį.

IU vaikų užimtumui siūloma skirti 6 val. per dieną, kurios būtų finansuojamos iš:

- 1) 4 val. per dieną iš SB;
- 2) 2 val. per dieną iš TL.

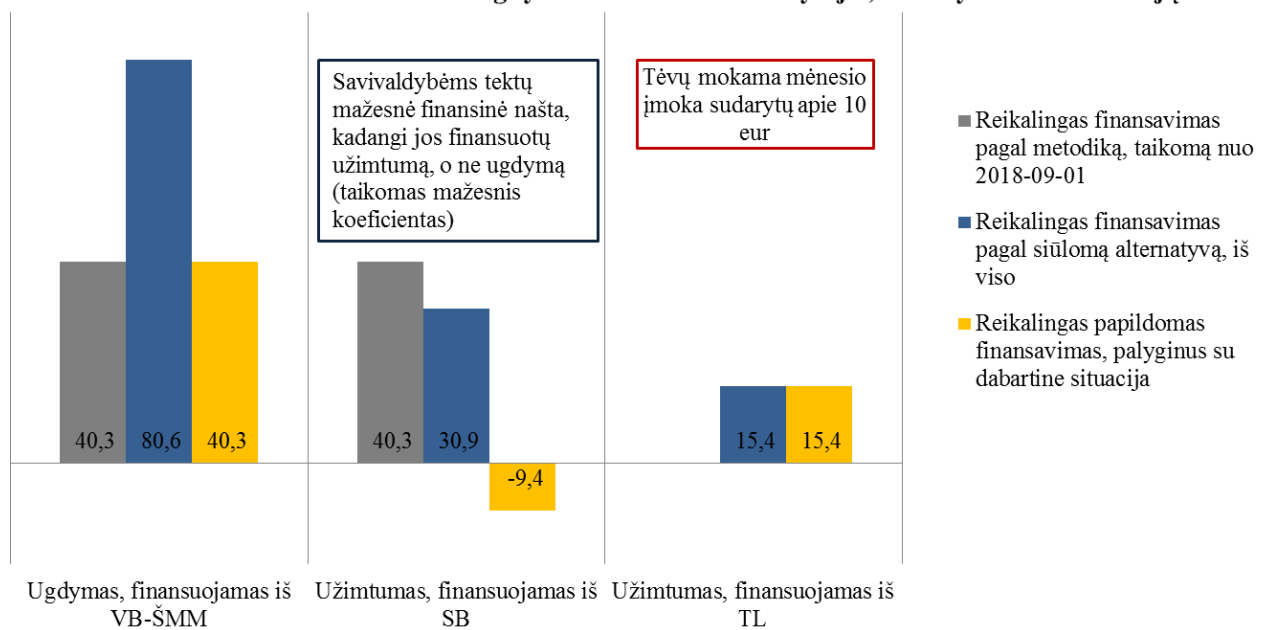
Tėvų mokesčių už IU vaikų užimtumą (2 val. per dieną) siūloma įteisinti ugdymo įstaigos, vykdančios IU programas, savininko nustatyta tvarka. Įvertinant vaikų užimtumo finansavimo poreikį, kai vaikų užimtumą užtikrina vienas specialistas (C lygio pareigybių grupė, kuriai būtinas ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas ir (ar) įgyta profesinė kvalifikacija), tėvų mokamas mokestis sudarytų apie 10 eurų/mėn., kai paslaugos teikiamos 2 val./dieną arba 10 val./sav.

Siekiant įteisinti vaiko užimtumo paslaugą IU programą vykdančiose įstaigose ir užtikrinti kokybišką paslaugų teikimą, siūloma parengti ir patvirtinti ikimokyklinio amžiaus vaikų užimtumo paslaugų teikimo IU programas vykdančiose įstaigose tvarkos aprašą, kuriame būtų numatyta:

- bendrosios nuostatos, apimančios tvarkos aprašo paskirtį, institucijas, kurioms skirtas aprašas, pagrindines naudojamas sąvokas ir kt.;
- vaikų užimtumo tikslas, uždaviniai ir veiklos principai;
- vaikų užimtumo programos, veiklos, atsakomybės ir jų vykdytojai;
- ugdymo, kitų veiklų ir paslaugų planavimas, įgyvendinimas ir kokybės užtikrinimas;
- finansavimas;
- kiti aspektai.

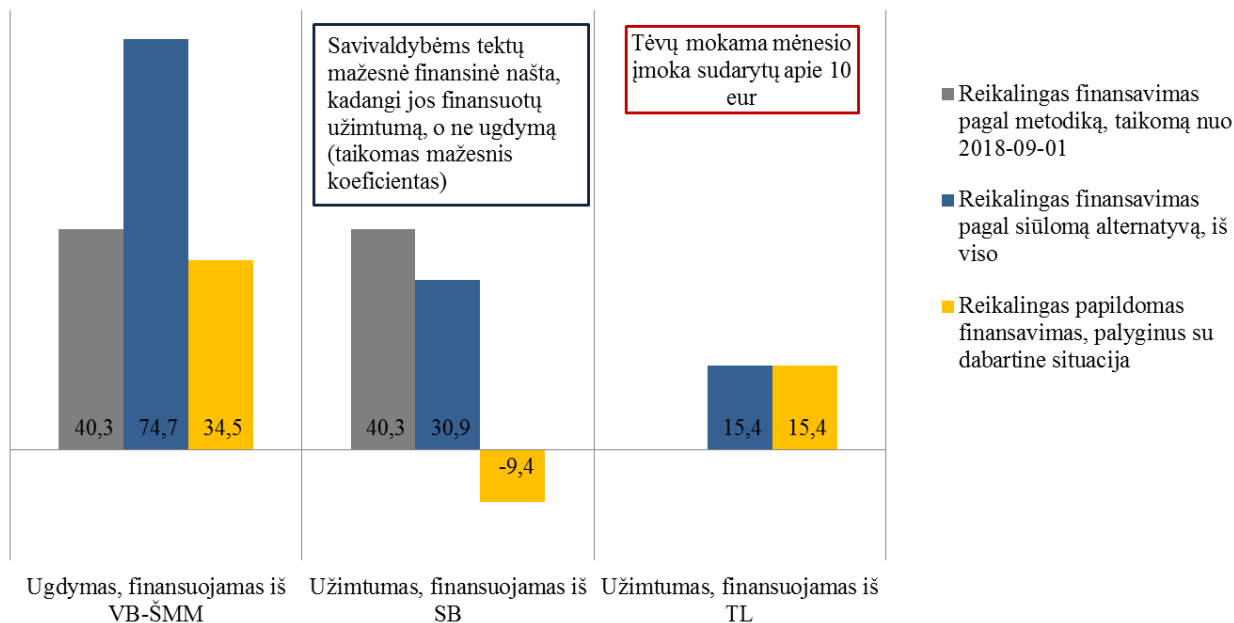
Analizuojant siūlomą alternatyvą, siūlomi du variantai pasirinktinai, lemiantys finansavimo skirtumus. I variantas numato, kad ugdymo laiku vienu metu dirba 2 mokytojai, turintys IU kvalifikaciją (žr. 5 pav.). II variantas numato, kad ugdymo laiku dirba 1 mokytojas, turintis IU kvalifikaciją ir 1 mokytojas, neturintis IU kvalifikacijos (žr. 6 pav.).

I variantas: vienu metu ugdymo laiku dirba 2 mokytojai, turintys IU kvalifikaciją

Pasirinkus I variantą ir palyginus su dabartine situacija, t. y. su finansavimu, skiriamu pagal Aprašą, papildomai reikėtų 40,3 mln. eurų, tuo metu II varianto atveju – 33,6 mln. eurų. Savivaldybių ir tėvų lėšų poreikis išlieka vienodas, nepriklausomai nuo pasirinkto varianto.

II variantas: vienu metu ugdymo laiku dirba 1 mokytojas, turintis IU kvalifikaciją ir 1 mokytojas, neturintis IU kvalifikacijos

6 paveikslas. Papildomo finansavimo poreikis pagal finansavimo šaltinius: II variantas
Šaltinis: sudaryta Konsultanto

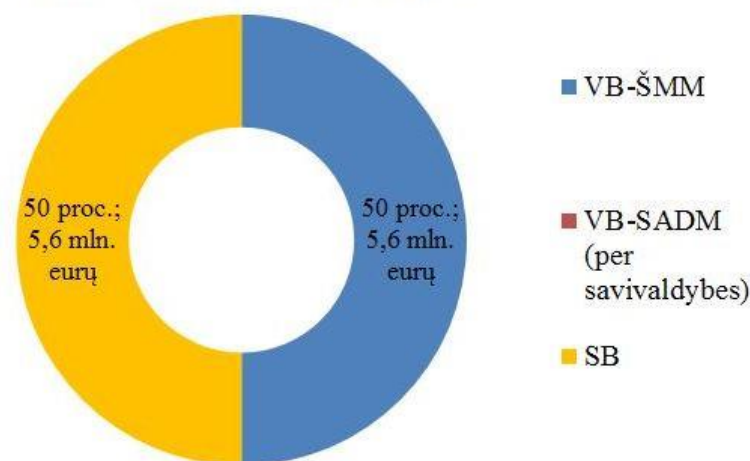
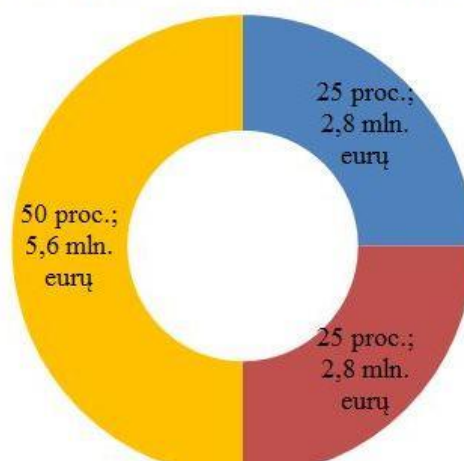
IU kitų reikmių/paslaugų finansavimas. IU ugdymo reikmes (neįtraukiant švietimo pagalbos) siūloma finansuoti iš dviejų šaltinių:

- 1) 50 proc. lėšų skiriant iš VB-ŠMSM;
- 2) 50 proc. lėšų – iš SB.

Ugdymo reikmėms finansuoti siūloma skirti apie 12 mln. eurų iš VB-ŠMSM ir 12 mln. eurų iš SB (jeigu taikytume Apraše nurodytus koeficientus).

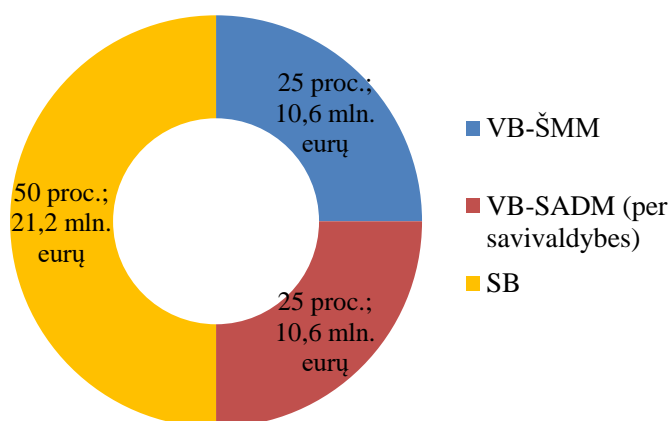
Švietimo pagalbos finansavimas. Švietimo pagalbai finansuoti lėšos skiriamos vaikams, neturintiems SUP ir vaikams su SUP. Švietimo pagalbai, teikiamai vaikams, neturintiems SUP, finansuoti siūlomi du finansavimo variantai (žr. 7 pav.), tuo metu švietimo pagalbai, teikiamai vaikams su SUP, finansuoti siūlomas vienas variantas (žr. 8 pav.).

Švietimo pagalbai, skirtai vaikams be SUP, finansuoti iš viso reikėtų 11,2 mln. eurų (jeigu taikytume Apraše nurodytus koeficientus). I varianto atveju 50 proc. reikiamų lėšų būtų skirta iš VB-ŠMSM, 50 proc. – iš SB. Pasirinkus II variantą būtų sumažinama našta VB-ŠMSM, tokiu būdu dalį švietimo pagalbos finansuotų VB-SADM per savivaldybes (t. y. SADM skirtų lėšas savivaldybėms, o savivaldybės perskirstytų IU įstaigoms).

I variantas: du finansavimo šaltiniai**II variantas: trys finansavimo šaltiniai**

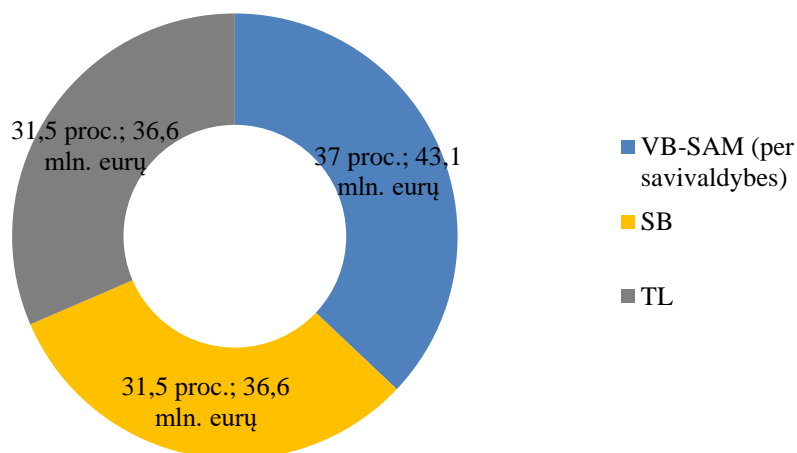
7 paveikslas. Švietimo pagalbos (teikiamos vaikams, neturintiems SUP) finansavimo modelis
Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Švietimo pagalbai, teikiamai vaikams su SUP, finansuoti siūloma pasitelkti tris finansavimo šaltinius. Iš viso siūloma skirti (jeigu taikytume Apraše nurodytus koeficientus) 42,4 mln. eurų, iš kurių pusę sumos – 21,2 mln. eurų – skirtų SB, po 10,6 mln. eurų būtų skirti iš VB-ŠMSM ir VB-SADM (per savivaldybes paskirstant lėšas IU įstaigoms).

8 paveikslas. Švietimo pagalbos (teikiamos vaikams, turintiems SUP) finansavimo modelis
Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Maitinimo paslaugos. IU finansavimo modelyje siūloma *maitinimo paslaugas* finansuoti iš 3 šaltinių. Siūloma į vaikų maitinimo finansavimo modelį įtraukti VB-SAM, skiriant lėšas iš VB-SAM per savivaldybes, kurios perskirstytų jas IU įstaigoms pagal vaikų skaičių (žr. 9 pav.) (skaičiavimai pateikti 5 priede).

9 paveikslas. Vaikų maitinimo finansavimo modelis (jeigu taikytume Apraše nurodytus koeficientus)
Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vežiojimo paslaugos. Vaikų vežiojimo paslaugas siūloma finansuoti 100 proc. iš VB-SM lėšų. Vežiojimui turėtų būti skirta apie 3,4 mln. eurų. Siūloma tęsti mokyklinių autobusų pirkimo finansavimą iš VB-ŠMSM (skaičiavimai pateikti 5 priede).

Neformalus švietimas. IU neformalų švietimą siūloma finansuoti panaudojant neformalaus švietimo krepšelį, kurį siūloma 100 proc. finansuoti iš VB-ŠMSM lėšų. Neformalaus švietimo krepšeliui siūloma skirti 21,5 mln. eurų (15 eurų/mėn./1 vaikui). IU kultūros pasą siūloma 100 proc. finansuoti panaudojant lėšas iš VB-KM (skaičiavimai pateikti 5 priede).

3.1.2 Siūlymai dėl PU finansavimo pertvarkos

Siūlymai pateikti PU modelio pertvarkai, įtraukiant VB-ŠMSM ir kitus finansavimo šaltinius. Kiti finansavimo šaltiniai įtraukiami, siekiant atvaizduoti pilną PU finansavimo modelį ir parodyti bendrą siūlomo modelio logiką. Siūlymai pateikti siejant finansavimą su dienos organizavimo PU ypatumais bei atsižvelgiant į teikiamų paslaugų visumą.

Siekiant pertvarkyti PU finansavimo modelį, ŠMSM siūloma:

- PU finansavimo modelį pertvarkyti orientuojantis į dienos organizavimą, t. y. užtikrinti, kad iš VB-ŠMSM būtų finansuojama ne mažiau kaip 4 val. ugdymo per dieną (arba ne mažiau kaip 20 ugdymo val./sav.);
- likusiu dienos laiku įteisinti vaikų užimtumą, teisės aktais numatant vaikų užimtumo organizavimo ir vykdymo ypatumus;
- savivaldybėms numatyti galimybę rinktis (atsižvelgiant į poreikį ir lėšas) vietoje užimtumo paslaugų teikti ir finansuoti papildomas ugdymo paslaugas. Šiuo atveju savivaldybės prisiimtų visišką atsakomybę už papildomo (viršijančio 4 val./dieną) ugdymo valandų finansavimą (100 proc.);
- į PU finansavimo modelį įtraukti TL kaip vieną iš finansavimo šaltinių, numatant, kad tėvai finansuotų ilgesnį nei 8 val./dieną trukmės vaikų buvimą (užimtumą) ugdymo įstaigoje, t. y. tėvai, dėl darbo laiko trukmės ar kitų priežasčių pageidaujantys, kad jų vaikai ugdymo įstaigoje išbūtų ilgiau nei 8 val./dieną, papildomą laiko trukmę IU įstaigoje finansuotų savo lėšomis;

- kitoms ugdymo reikmėms finansuoti nekeisti numatytų koeficientų, numatytų Aprašo 1 priede;
- švietimo pagalbai finansuoti numatyti finansavimą iš kitų šaltinių, nei ŠMSM, t. y. švietimo pagalbą finansuoti iš VB-kitų ministerijų lėšų, atsižvelgiant į ministerijų kompetencijas ir funkcijas;
- maitinimui finansuoti naudoti lėšas iš 3 šaltinių, siūlant, kad už vaikų maitinimą būtų finansuojama iš SB (31,5 proc.), iš VB-SAM (37 proc.) ir TL (31,5 proc.);
- toliau finansuoti mokyklinių autobusų pirkimą iš VB-ŠMSM, tačiau vežiojimo paslaugoms finansuoti numatyti modelį, kai tokios paslaugos apmokamos iš VB-SM, nepriklausomai nuo to, ar paslaugas teikia savivaldybės įmonė, ar paslaugos perkamos rinkoje iš privačių vežėjų.
- įteisinti neformalaus švietimo krepšelį, kuris būtų finansuojamas iš valstybės biudžeto lėšų, skiriamų iš VB-KM.

Kaip ir IU atveju, vaikams, ugdomiems pagal PU programą, siūloma dienos užimtumą prailginti iki 10 val. per dieną, veiklas suskaidant į dvi dalis:

- 1) ugdomoji veikla – 4 val. per dieną;
- 2) visos dienos mokykla – 6. val. per dieną.

30 lentelėje pateiktos PU visos dienos mokyklos galimos veiklos, jų paaiškinimas ir laiko trukmė.

30 lentelė. PU vaikų visos dienos mokyklos organizavimas

Veiklos	Trukmė, val./dieną	Trukmė, val./sav.	Apibūdinimas
Edukaciniai-kultūriniai užsiėmimai	0,4	2	Ateina specialistai iš kitų sričių (pavyzdžiui, policininkai, gaisrininkai, paštininkai ir kt.) papasakoti apie savo profesiją, praveisti edukacinius užsiėmimus (kaip elgtis/ nesielti), taip pat gali būti organizuojamos išvykos, užsiėmimai kitose vietose (bibliotekose, muziejuose, parkuose ir kt.). Kartu dalyvauja mokytojas, turintis PU kvalifikaciją.
Neformalus švietimas	0,4	2	Įvairūs būreliais, paslaugas teikia neformalaus švietimo teikėjai
Švietimo pagalba	0,4	2	Švietimo pagalbos specialisto konsultacijos įvairiomis temomis.
Vaikų užimtumas	5,2	26	Vaikų poilsio organizavimas
Iš viso:	6	32	

Pastaba. Veiklų išdėstymo tvarka gali kisti priklausomai nuo ugdymo įstaigos poreikių.

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

PU ugdymo, visos dienos mokyklos finansavimas. Siūloma, kad PU vaikų privalomojo ugdymo finansavimą 4 val. per dieną, kurios šiuo metu finansuojamos iš VB-ŠMSM ir toliau būtų finansuojamos iš VB-ŠMSM (žr. 10 pav.). Savivaldybėms paliekama galimybė papildomai finansuoti ugdymą, papildomai finansuojant ugdymo valandas, viršijančius 4 ugdymo valandas (finansuojamas iš VB-ŠMSM), jei savivaldybės pačios taip nuspręstų. Tokiu atveju vaikams būtų užtikrintas ilgesnis nei 4 val./dieną ugdymas. Jei savivaldybės nuspręstų nefinansuoti papildomo ugdymo valandų, jos gali pasirinkti teikti kitas paslaugas likusias 6 val./dieną.

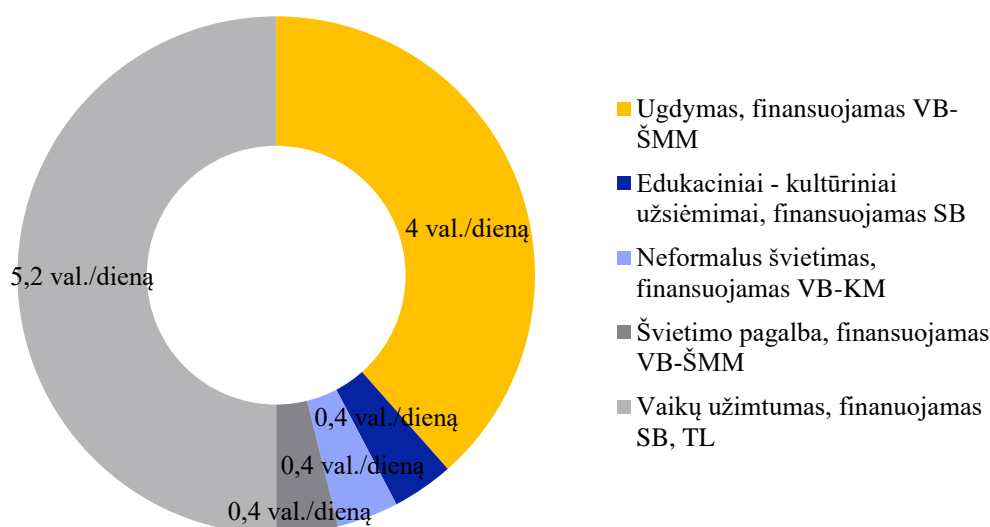
Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART
CONTINENT | SC

Siūloma, kad likusios PU visos dienos mokyklos laikas, pasibaigus ugdymo procesui, būtų skirtas PU dienos mokyklos veikloms, kurios organizuojamos pagal savivaldybės poreikius. PU visos dienos mokyklai siūloma skirti 6 val. per dieną šioms veikloms organizuoti:

- Edukaciniams, kultūriniais užsiėmimas;
- Neformaliai švietimui;
- Švietimo pagalbai;
- Kitam vaikų užimtumui.

Šias veiklas siūloma finansuoti kompleksiskai iš SB, VB-ŠMSM, VB-kitų ministerijų ir TL. Už vaikų užimtumą (papildomas 2 val./dieną), viršijantį 8 valandas per dieną, turėtų mokėti tėvai nuosavomis lėšomis. Šių papildomų 2 val./dieną apmokėjimas turėtų būti įteisintas ugdymo įstaigos, vykdančios PU programą, savininko nustatyta tvarka.

10 paveikslas. Ugdymo ir kitų paslaugų finansavimo modelis
Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vadovaujantis dienos organizavimo forma, analizuojami du galimi variantai: 1) kai dirba 1 mokytojas, turintis PU kval. (I variantas); 2) kai dalį laiko dirba 2 mokytojai, turintys PU kval. ir dalį laiko dirba 1 mokytojas, turintis PU kval. (II variantas):

I variantas. Remiantis nustatyta dienos organizavimo forma, vienas mokytojas, turintis PU kval. praleidžia su vaikais 4,4 val./dieną arba 22 val./savaitę.

II variantas. Remiantis nustatyta dienos organizavimo forma, 2 mokytojai, turintys PU kval. praleidžia su vaikais po 4 val./dieną (iš viso 8 val./dieną) arba po 20 val./savaitę (iš viso 40 val./savaitę) ir likusiu laiku (kai numatytas mokytojo buvimas) dirba 1 mokytojas, turintis PU kval. 0,4 val./dieną arba 2 val./savaitę.

Pasirinkus II variantą, kai su vaikais dirba du mokytojai, turintys PU kval., bus reikalingas didesnis lėšų poreikis (žr. 31 lent.).

31 lentelė. PU pmokytojų finansavimas

		I įgyv. metai	II įgyv. metai	III įgyv. metai	IV įgyv. metai	V įgyv. metai
Mokytojų, turinčių PU kval. pilnų etatų poreikis (palyginus su baziniais metais), iš viso	I variantas	1.311	1.403	1.038	959	992
	II variantas	2.503	2.678	1.981	1.830	1.894
Lėšų poreikis Mokytojų, turinčių PU kval. etatams finansuoti, iš viso tūkst. eurų	I variantas	14.334	15.334	11.347	10.481	10.846
	II variantas	27.365	29.275	21.662	20.010	20.706

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Atsižvelgiant į siūlomą dienos organizavimo modelį, tiek I, tiek II variantu numatyta, kad kartu ugdymo valandomis (4 val./dieną, 20 val./savaite) dirba ir 1 auklėtojo padėjėjas. Auklėtojo padėjėjų skaičius ir reikalingas finansavimas pateiktas 32 lentelėje.

32 lentelė. Auklėtojo padėjėjų poreikis ir finansavimas

	I įgyv. metai	II įgyv. metai	III įgyv. metai	IV įgyv. metai	V įgyv. metai
Auklėtojo padėjėjų pilnų etatų poreikis	983	1.052	778	719	744
Lėšų poreikis auklėtojo padėjėjų etatams finansuoti, tūkst. eurų	9.166	9.805	7.255	6.702	6.935

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

PU kitų reikmių/paslaugų finansavimas. Šiuo metu PU ugdymo reikmės yra finansuojamos VB-ŠMSM ir SB lėšomis. Siūloma PU ugdymo reikmes (neįtraukiant švietimo pagalbos), kaip ir IU atveju finansuoti iš dviejų šaltinių proporcingai:

- 1) 50 proc. lėšų skiriant iš VB-ŠMSM;
- 2) 50 proc. lėšų – iš SB.

Ugdymo reikmėms finansuoti siūloma taikyti Aprašo 1 priede numatytus koeficientus.

Švietimo pagalbos finansavimas. Atsižvelgiant į siūlomą PU finansavimo modelį ir PU dienos organizavimą, iš VB-ŠMSM turės būti finansuojama 0,4 val./dieną švietimo pagalbos paslaugų teikimas (33 lent.).

33 lentelė. PU vaikų švietimo pagalbos finansavimas

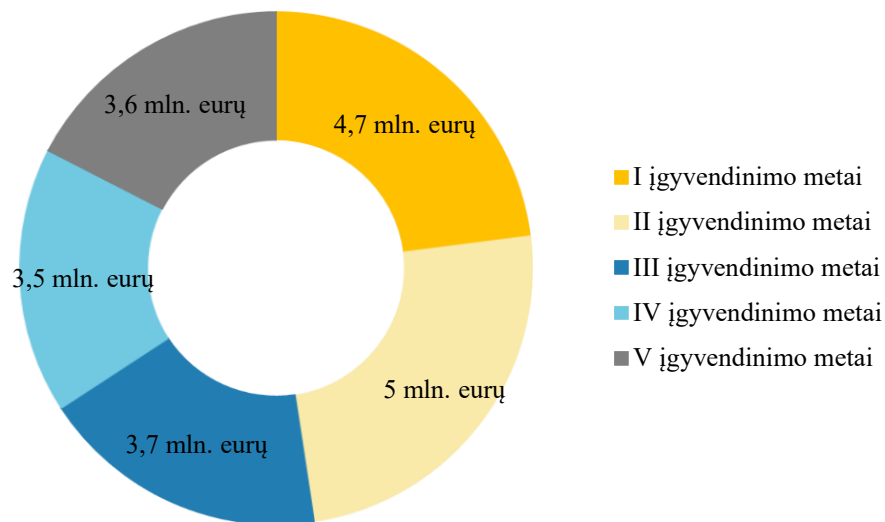
	I įgyvendinimo metai	II įgyvendinimo metai	III įgyvendinimo metai	IV įgyvendinimo metai	V įgyvendinimo metai
Reikalingas pilnų etatų skaičius, vnt.	98	105	78	72	74
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA (tūkst. Eur/metus/visiems etatams)	1.026	1.098	812	751	777

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Neformalaus švietimo finansavimas. Šiuo metu PU neformaliai vaikų švietimui nėra skiriamos lėšos iš neformalaus švietimo krepšelio, kaip kad yra pradiniam ir vėlesnėse ugdymo pakopose. Atsižvelgiant į tai, siūloma neformalaus švietimo krepšelio principu finansuoti ir PU vaikų neformalų švietimą, skiriant po 15 eurų/mėn. (žr. pav. 11). Siūloma šias lėšas skirti 100 proc. iš VB-KM.

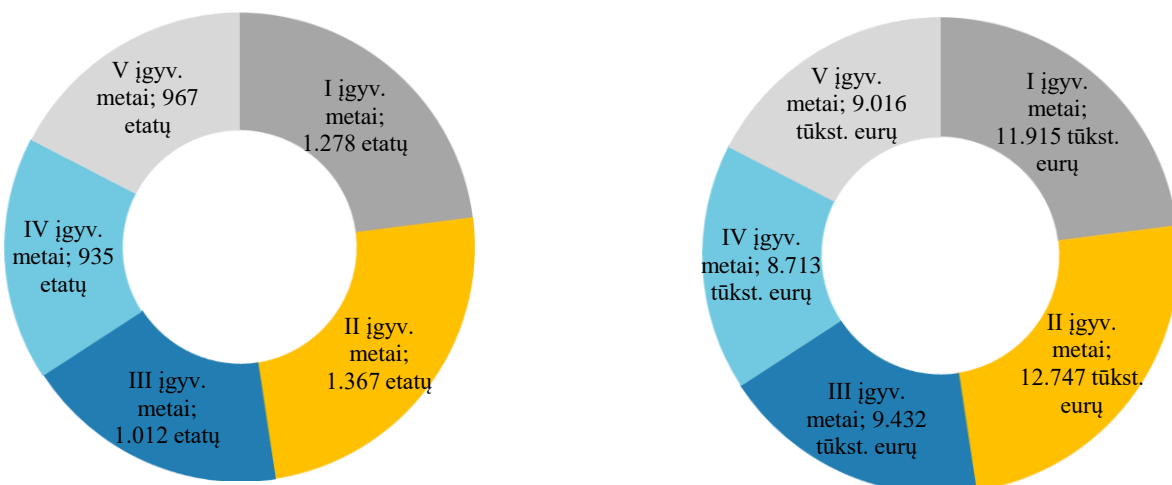

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

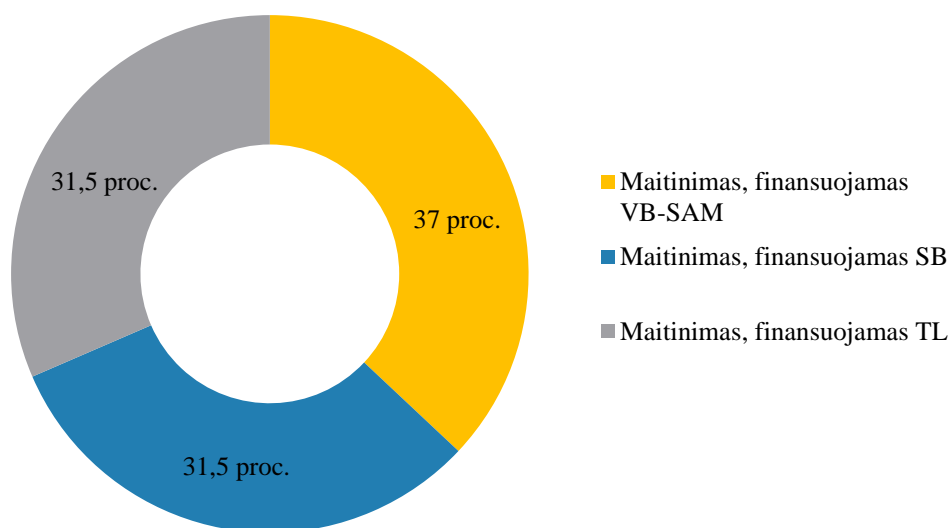
11 paveikslas. Neformalaus švieitimo krepšelio finansavimo poreikis
Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vaikų užimtumo finansavimas. Atsižvelgiant į siūloma dienos organizavimą, vaikų užimtumui numatyta skirti 5,2 val./dieną, kurios būtų finansuojamos iš SB (žr. pav.12), o tėvų pageidavimu pratęsus vaikų užimtumo laiką, papildomos valandos turėtų būti finansuojamos tėvų lėšomis.

12 paveikslas. Vaikų užimtumo specialistų poreikis ir finansavimas
Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Maitinimo paslaugų finansavimas. PU ankstinimo modelyje siūloma maitinimo paslaugas finansuoti iš 3 šaltinių: VB-SAM, SB ir TL (žr. 13 pav.).

13 paveikslas. Maitinimo finansavimo modelis
Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siūlomi du vaikų maitinimo variantai (žr. 34 lent.):

- I variantas - kai vaikai maitinami tris kartus per dieną;
- II variantas - kai vaikai maitinami 1 kartą per dieną.

34 lentelė. PU vaikų maitinimo finansavimas (3 kartai per dieną arba 1 kartas per dieną)

I variantas: maitinama 3 kartus per dieną					
	I įgyvendinimo metai	II įgyvendinimo metai	III įgyvendinimo metai	IV įgyvendinimo metai	V įgyvendinimo metai
PU vaikų maitinimas, eurai/m.	23.598.600,00	25.245.600,00	18.680.400,00	17.256.000,00	17.856.000,00
iš jų SB dalis, eurai	7.433.559,00	7.952.364,00	5.884.326,00	5.435.640,00	5.624.640,00
iš jų TL dalis, eurai	7.433.559,00	7.952.364,00	5.884.326,00	5.435.640,00	5.624.640,00
iš jų VB-SAM dalis, eurai	8.731.482,00	9.340.872,00	6.911.748,00	6.384.720,00	6.606.720,00
II variantas: maitinama 1 kartą per dieną					
	I įgyvendinimo metai	II įgyvendinimo metai	III įgyvendinimo metai	IV įgyvendinimo metai	V įgyvendinimo metai
PU vaikų maitinimas, eurai/m.	12.585.920,00	13.464.320,00	9.962.880,00	9.203.200,00	9.523.200,00
iš jų SB dalis, eurai	3.964.564,80	4.241.260,80	3.138.307,20	2.899.008,00	2.999.808,00
iš jų TL dalis, eurai	3.964.564,80	4.241.260,80	3.138.307,20	2.899.008,00	2.999.808,00
iš jų VB-SAM dalis, eurai	4.656.790,40	4.981.798,40	3.686.265,60	3.405.184,00	3.523.584,00

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vežiojimo paslaugų finansavimas. Vaikų vežiojimo paslaugas siūloma finansuoti 100 proc. iš VB-SM lėšų. Vežiojimui turėtų būti papildomai skirta lėšų I-III ankstinimo įgyvendinimo metais (žr. 35 lent.).

35 lentelė. PU vaikų vežimo finansavimas

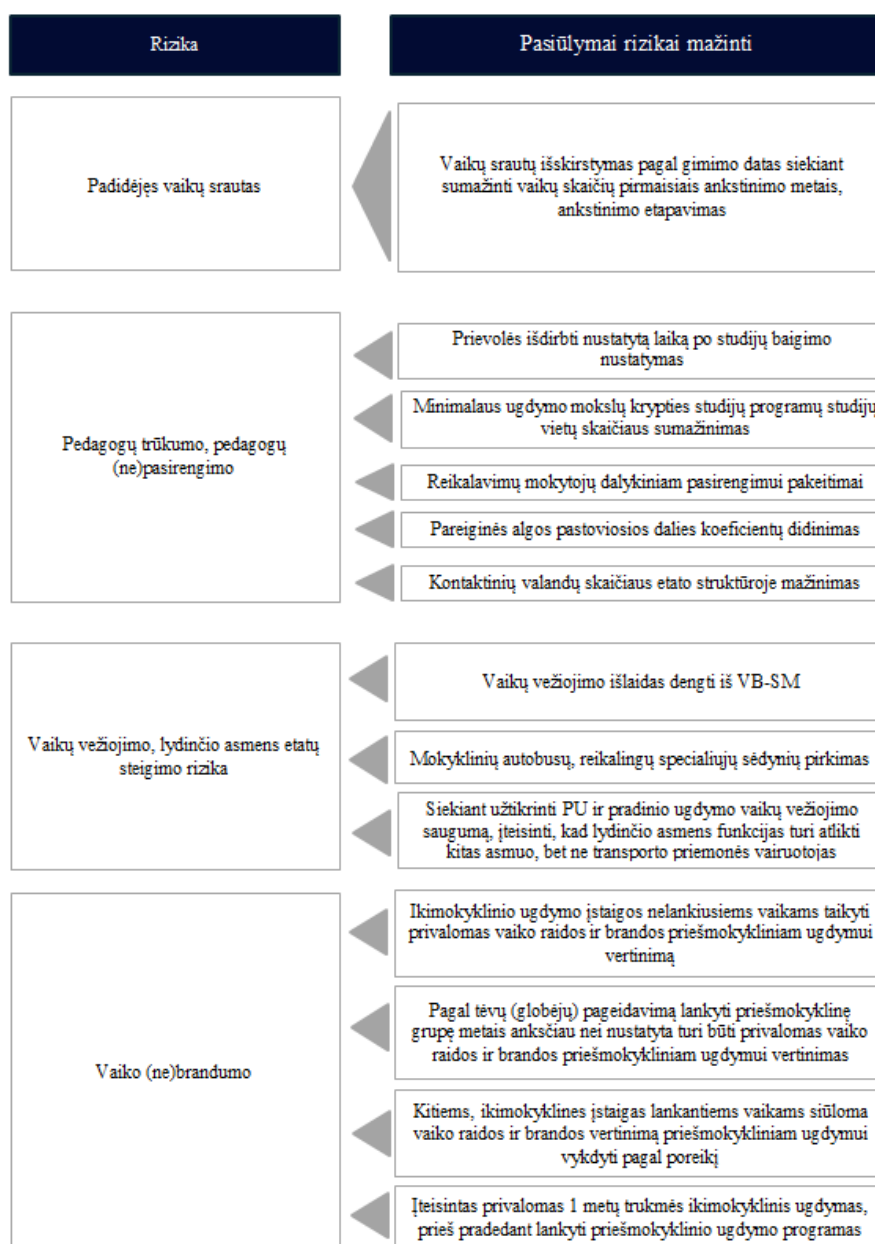
	I įgyvendinimo metai	II įgyvendinimo metai	III įgyvendinimo metai	IV įgyvendinimo metai	V įgyvendinimo metai
Papildomai turės būti vežiojama PU vaikų	120	773	1.012	-	-
Vežimo finansavimo poreikis eurais/m.	71.910	462.641	605.782	-	-

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siūloma tęsti mokyklinių autobusų pirkimo finansavimą iš VB-ŠMSM.

3.1.3 Siūlymai rizikoms, iškylančioms dėl PU ir pradinio ugdymo ankstinimo, mažinti

Įteisinus PU nuo 5 metų amžiaus ir pradinį ugdymą nuo 6 metų amžiaus, bus susidurta su įvairiomis rizikomis, kurios turi būti įvertintos ir joms turi būti pasiruošta.

14 paveikslas. Rizikos ir pasiūlymai joms mažinti

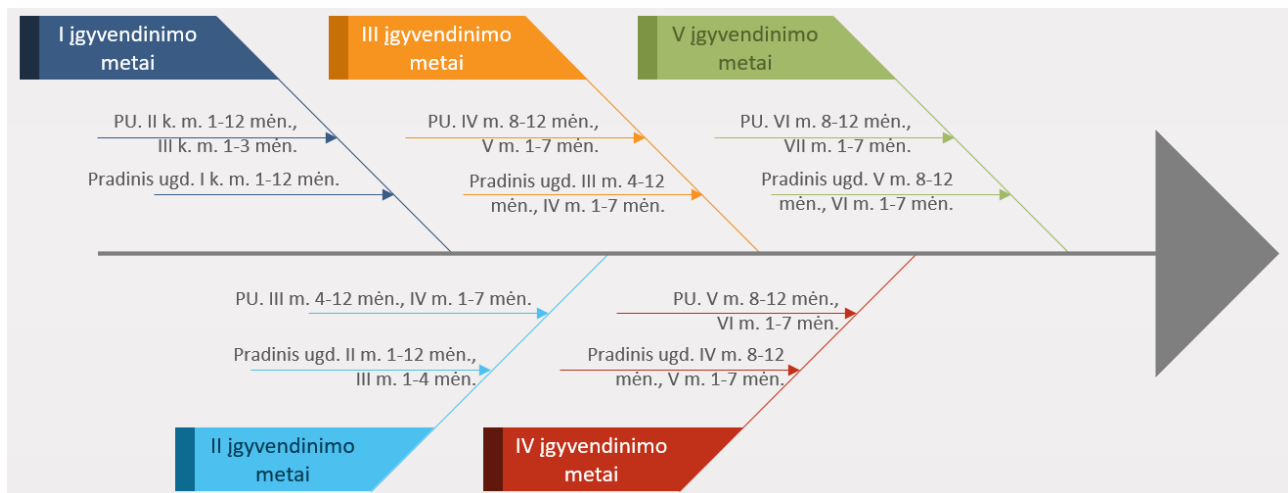
Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Kuriami
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programos

14 paveiksle pateiktos pagrindinės nustatytos rizikos ir pasiūlymai dėl galimų veiksmų siekiant sumažinti galimus iššūkius.

Siūlymai dėl vaikų srauto suskirstymo. Įteisinus PU ir pradinio ugdymo vaikų amžiaus ankstinimą, vaikų srautas PU ir pradinio ugdymo programose padvigubėtų, o tai tiesiogiai paveiktų infrastruktūros pajėgumus, lemtų mokytojų didesnę poreikį, taip pat didesnę paslaugų ir lėšų poreikį. Siekiant sušvelninti ankstinimo padarinius, siūloma vaikų srautus skaidyti atsižvelgiant į vaikų gimimo datas (žr. 15 pav.).

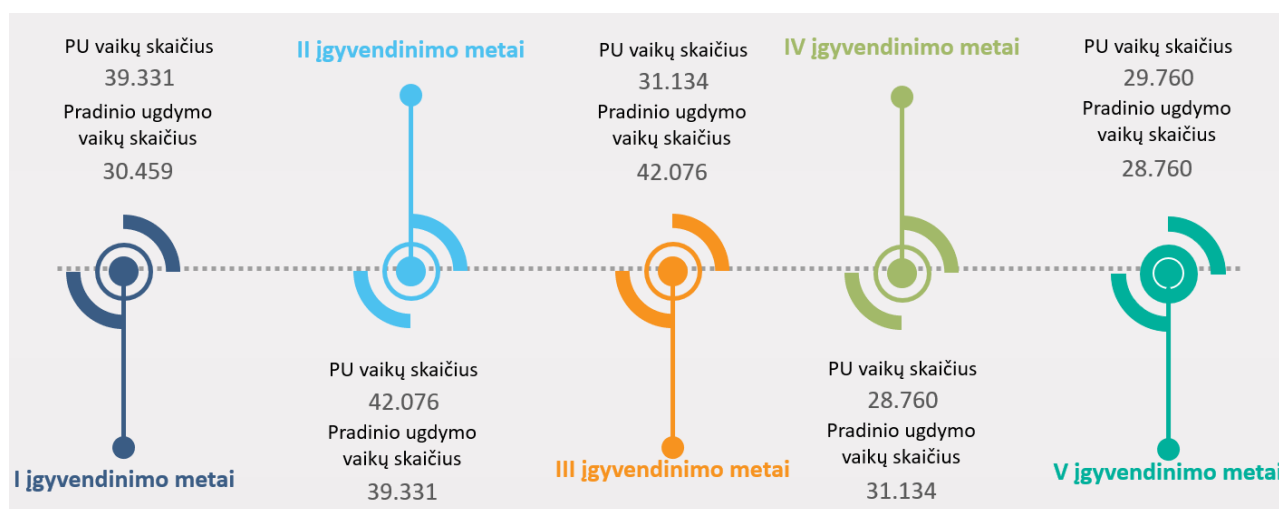

15 paveikslas. Vaikų srauto suskirstymo modelis
Šaltinis: sudaryta Konsultanto

I ankstinimo įgyvendinimo metais siūloma pagal PU programą ugdyti vaikus, kuriems tais kalendoriais metais sueina 5 metai. Pagal pradinio ugdymo programą ugdyti vaikus, kuriems tais kalendoriniais metais sueina 6 metai ir tuos, kuriems per ateinančių kalendorinių metų 1-3 mėnesius sueis 6 metai.

II ankstinimo įgyvendinimo metais siūloma pagal PU programą ugdyti vaikus, kuriems tų kalendorinių metų 4-12 mėnesiais sueina 5 metai ir tuos, kuriems sekančių kalendorinių metų 1-7 mėnesiais sueina 5 metai. Pagal pradinio ugdymo programą ugdyti vaikus, kurie I ankstinimo įgyvendinimo metais buvo ugdomi pagal PU programą.

III ankstinimo įgyvendinimo metais baigiamas vaikų srauto skaidymas ir grįžtama prie įprastinio vaikų srauto (žr. 16 pav.).

16 paveikslas. Vaikų srautai PU ir pradiniam ugdymui įteisinus privalomojo ugdymo pradžios ankstinimą
Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siūlymai mokytojų trūkumo dėl PU ir pradinio ugdymo ankstinimo problemai spręsti. Įteisinant PU (nuo 5 metų) ir pradinio ugdymo (nuo 6 metų) ankstinimą didesnis nei įprasta vaikų srautas bus 1-ais ir 2-ais ankstinimo įgyvendinimo metais PU ir 2-ais, 3-ais ankstinimo įgyvendinimo metais – pradiniam ugdymui.

Dėl PU ankstinimo, padidėjus vaikų srautui, 1-ais – 2-ais ugdymo ankstinimo metais PU bus suformuota papildomai 518, 137 naujų (papildomų) grupių. Pradiniam ugdymui 1-ais – 3-ais ankstinimo metais – 57, 370, 114 naujų (papildomų) klasių (žr. 36 lent.).

36 lentelė. Naujų grupių/klasių skaičius

PU	I įgyvendinimo metai	II įgyvendinimo metai	III įgyvendinimo metai	IV įgyvendinimo metai	V įgyvendinimo metai
Sąlyginių grupių, kuriose vaikai ugdomi pagal priešmokyklinio ugdymo programą, skaičius	1.967	2.104	1.557	1.438	1.488
iš jų naujų sąlyginių grupių skaičius	518	137	-	-	50
Pradinis ugdymas	I įgyvendinimo metai	II įgyvendinimo metai	III įgyvendinimo metai	IV įgyvendinimo metai	V įgyvendinimo metai
Sąlyginių klasių, kuriose vaikai ugdomi pagal pradinio ugdymo programą, skaičius	1.269	1.639	1.753	1.297	1.198
iš jų naujų sąlyginių klasių skaičius	57	370	114	-	-

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Lyginant su bazinių metų esamu Mokytojų, turinčių PU kval. skaičiumi, atsirastų mokytojų trūkumas, jei bus pasirinktas II variantas, kai su vaikais dirba 2 mokytojai, turintys PU kval. 4 val./dieną ir 1 mokytojas, turintis PU kval. 0,4 val./dieną.

37 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. poreikis

		I įgyvendinimo metai	II įgyvendinimo metai	III įgyvendinimo metai	IV įgyvendinimo metai	V įgyvendinimo metai
Mokytojų, turinčių PU kval. trūkumas (kai dirba vienas mokytojas, turintis PU kval.), palyginus su baziniais m.	asmenys	0	0	0	0	0
Mokytojų, turinčių PU kval. trūkumas (kai dirba du mokytojai, turintys PU kval.), palyginus su baziniais m.	asmenys	1012	1187	490	339	403

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Įvertinus, kad didžiausias Mokytojų, turinčių PU kval. poreikis (jei dirba du mokytojai, turintys PU kval.) bus I ir II ankstinimo įgyvendinimo metais – truks šiek tiek daugiau kaip 1000 mokytojų, jų perkvalifikavimas kainuotų 2,82 mln. Eurų (skaičiuojant, kad vidutinė perkvalifikavimo kaina – 950 Eur/metus, perkvalifikavimo trukmė – 1,5 metų).

Viešųjų konsultacijų metu pasiūlytos taip pat kitos priemonės, kuriomis galėtų būti mažinamas Mokytojų, turinčių PU kval. trūkumą:

1. prievolės išdirbti nustatytą laiką po studijų baigimo nustatymas. Siekiant didinti studentų, baigusiu PU studijų programas, ir dirbančių pagal specialybę skaičių, siūloma įteisinti privalomąją stojimo sąlygą pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų studentams, kurie baigė studijas valstybės finansuojamoje vietoje – sudarant sutartį tarp asmens, studijuojančio PU programose, ir mokslo įstaigos, įpareigoti PU programą baigusius studentus išdirbti pagal įgytą specialybę ne mažiau kaip 4 metus.⁵² Tuo atveju, jei asmuo baigęs PU programos studijas valstybės finansuojamoje vietoje bus pašalintas iš mokymo įstaigos arba atsisakys dirbti pagal įgytą specialybę, arba bus atleistas iš darbo dėl darbuotojo kaltės arba jo paties prašymu anksčiau nustatyto termino – Vyriausybės nustatytais atvejais ir tvarka privalės į valstybės biudžetą grąžinti studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti skirtas lėšas arba jų dalį.
2. minimalaus ugdymo mokslų krypties studijų programų studijų vietų skaičiaus sumažinimas. Siekiant didinti galimybę studentams studijuoti ir baigti ugdymo mokslų krypties programas, kurioms PU programa, siūloma mažinti švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytą priimtųjų į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas valstybinėse aukštosiose mokyklose per pagrindinio priėmimo etapą minimalių studijų vietų skaičių ugdymo mokslų studijų kryptių grupių studijų programose nuo 15⁵³ iki 8.
3. reikalavimų mokytojų dalykiniam pasirengimui pakeitimai. Viešųjų konsultacijų metu kaip viena iš mokytojų trūkumo mažinimo priemonių, buvo išvardintas leidimas dirbti PU pedagogais 3 kurso studentams. Dėl šios priežasties siūloma keisti reikalavimus mokytojų dalykiniam pasirengimui, įteisinant galimybę dirbti mokytoju PU programas

⁵² Pavyzdžiui, tokia sąlyga yra nustatyta LR Vidaus tarnybos statuto 12 str. 3 d. 2 p.: „sudarant stojimo į vidaus tarnybą sutartį su asmeniu, atrankos į statutinę profesinio mokymo įstaigą metu atrinktu mokytiš šioje įstaigoje, – šio asmens įsipareigojimas mokytiš, baigus mokymąsi išstarnauti vidaus tarnyboje ne mažiau kaip 4 metus, o jeigu jis bus pašalintas iš statutinės profesinio mokymo įstaigos arba baigęs mokymąsi atsisakys tarnauti vidaus tarnyboje, arba bus atleistas iš vidaus tarnybos jo paties prašymu ar dėl jo kaltės anksčiau, – atlyginti statutinei profesinio mokymo įstaigai su jo mokymu susijusias išlaidas proporcingai neištarnautam vidaus tarnyboje laikui“

⁵³ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymas „Dėl minimalaus studijų programos studijų vietų skaičiaus valstybinėse aukštosiose mokyklose pagal studijų kryptis ir (arba) kryptių grupes ir studijų pakopas nustatymo“, priimtas 2018 m. gegužės 31 d. Nr. V-522

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART | SC
CONTINENT

studijuojantiems studentams, studijuojantiems 3 ir 4 kurse, ir atlikusiems praktiką pagal specialybę.

- persikvalifikavimo išlaidų kompensavimas. Persikvalifikavimo išlaidų kompensavimas yra susijęs su papildomos kvalifikacijos suteikimu, kuris leistų dirbti su PU ugdymo programose ugdomais vaikais. Siūloma papildomą kvalifikaciją leisti įgyti asmenims, turintiems aukštąjį pedagoginį išsilavinimą. Pagal LR Darbo kodekso 37 str. 1 d. darbdavys gali kompensuoti darbuotojui išlaidas, turėtas dėl kvalifikacijos tobulinimo, o darbo sutartyje gali būti sulygta dėl termino, kurį darbuotojas išdirbęs neprivalo atlyginti šių išlaidų darbdaviui nutraukdamas darbo sutartį. Kitaip tariant, LR Darbo kodeksas numato galimybę kompensuoti darbuotojo kvalifikacijos tobulinimo išlaidas, tačiau įpareigoja darbuotoją išdirbti nustatytą darbo sutartyje laiką (maksimalus galimas laikas – 3 metai) tuo atveju, jei darbdavys organizuotų darbuotojo mokymus, kurių metu darbuotojas būtų apmokomas daugiau nei reikia jo darbo funkcijai vykdyti – darbuotojui po kvalifikacijos tobulinimo būtų suteikiamos papildomos kompetencijos, viršijančios jo atliekama darbui reikalingas kompetencijas. LR Darbo kodekso 37 str. 4 d. numatyta taip pat galimybė finansuoti studijų išlaidas: „Jeigu darbuotojas savo iniciatyva studijuoja, siekdamas studijų krypties bakalauro, magistro kvalifikacinio laipsnio ir (arba) profesinės kvalifikacijos pagal formaliojo profesinio mokymo programas, ir darbdavys apmoka visas ar ne mažiau kaip pusę šių išlaidų, darbo sutarties šalys papildomai gali susitarti dėl to, kad darbuotojas laikotarpiu, iki tęsia darbdavio lėšomis apmokėtas studijas, ir per trejus metus po šio laikotarpio pabaigos darbo sutartį savo iniciatyva be svarbių priežasčių gali nutraukti tik atlyginęs darbdaviui jo patirtas išlaidas“, todėl siūloma esant Mokytojų, turinčių PU kval. trūkumui, valstybės lėšomis finansuoti atitinkamų studijų krypties studijas. Tokiu atveju siūloma, kad įstaiga, kurios darbuotojas siekia įgyti minėtą išsilavinimą kreiptusi į steigėją (savivaldybę ar valstybę) arba pats juridinis asmuo, jei jis yra steigėjas, o šis savo ruožtu į Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją dėl finansavimo suteikimo.

Siūlymai dėl PU vaikų ir mokytojų santykio pokyčių. Vadovaujantis įvykdytų viešųjų konsultacijų dalyvių išsakyta nuomone, siūloma keisti Lietuvos higienos normos HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“. Siūloma naikinti nuostatą, kad grupių sąrašai turi būti sudaromi neviršijant šioje higienos normoje pagal amžiaus grupes nurodyto konkretaus vaikų skaičiaus. Rekomenduojama, kad būtų reglamentuojamas tik vaikų skaičiaus (pagal amžiaus grupes) ir mokytojų santykis bei didinamas mokytojų skaičius (žr. 38 lent.).

38 lentelė. PU vaikų ir mokytojų santykio pokytis

Esama situacija		Siūloma		
Grupėse nuo 3 metų iki pradinio ugdymo pradžios – ne daugiau kaip 20 vaikų	ne mažiau kaip 2 darbuotojai, iš jų – ne mažiau kaip 1 pedagogas	Su 20 vaikų nuo 3 metų iki pradinio ugdymo pradžios	ne mažiau kaip 2 pedagogai (vienu metu)	Arba 1 pedagogui ne daugiau kaip 10 vaikų nuo 3 metų amžiaus iki pradinio ugdymo pradžios
Grupėse nuo gimimo iki pradinio ugdymo pradžios – ne daugiau kaip 10 vaikų		Su 10 vaikų nuo gimimo iki pradinio ugdymo pradžios		Arba 1 pedagogui ne daugiau kaip 5 vaikai nuo gimimo iki pradinio ugdymo pradžios

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

Esama situacija		Siūloma		
Grupėse nuo 1 metų iki pradinio ugdymo pradžios – ne daugiau kaip 12 vaikų		Su 12 vaikų nuo 1 metų iki pradinio ugdymo pradžios		Arba 1 pedagogui ne daugiau kaip 6 vaikai nuo 1 metų amžiaus iki pradinio ugdymo pradžios
Grupėse nuo 2 metų iki pradinio ugdymo pradžios – ne daugiau kaip 16 vaikų		Su 16 vaikų nuo 2 metų iki pradinio ugdymo pradžios		Arba 1 pedagogui ne daugiau kaip 8 vaikai nuo 2 metų amžiaus iki pradinio ugdymo pradžios

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siūlymai dėl Mokytojų, turinčių PU kval. etato struktūros pokyčių. Siekiant išlaikyti esamus mokytojus, turinčius IU kval. ir pritraukti naujus bei paskatinti studentus rinktis pedagogines studijas ir įsiliesti į švietimo sistemą, siūloma keisti Mokytojų, turinčių PU kval. etato struktūrą.

Šiuo metu IU ir Mokytojų, turinčių PU kval. etato struktūra yra 33 kontaktinės valandos ir 3 nekontaktinės valandos, iš viso 36 valandos per savaitę. Vadovaujantis įvykdytomis konsultacijomis ir dalyvių pateiktais siūlymais, rekomenduojama Mokytojų, turinčių PU kval. etato struktūrą keisti į 30 kontaktinių valandų ir 6 nekontaktines valandas per savaitę.

39 lentelėje pateiktas reikalingas etatų ir lėšų poreikis siūlomam PU modelio įgyvendinimui, kai pagal dienos organizavimo modelį 4,4 val./dieną dirba 1 mokytojas, turintis PU kval. (I variantas) ir kai po 4 val./dieną dirba po 2 mokytojus, turinčius PU kval. ir 0,4 val./dieną dirba 1 mokytojas, turintis PU kval. (II variantas).

39 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. ir jiems reikalingo lėšų poreikio pokytis (kai etatą sudaro 30 kontaktinių ir 6 nekontaktinės valandos)

I variantas, kai su PU vaikais 4,4 valandas dirba 1 mokytojas, turintis PU kval.						
		I įgyv. metai	II įgyv. metai	III įgyv. metai	IV įgyv. metai	V įgyv. metai
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	1.420	1.519	1.124	1.039	1.075
Reikalingas papildomas etatų skaičius dėl etato struktūros pokyčių (kai etatą sudaro 30 kontaktinių ir 6 nekontaktinės valandos)	vnt.	109	117	86	80	83
Reikalingas Mokytojų, turinčių PU kval. skaičius, kai etatą sudaro 30 kontaktinių ir 6 nekontaktinės valandos	asmenys	3.017	3.228	2.388	2.206	2.283
Reikalingas papildomas Mokytojų, turinčių PU kval. skaičius dėl etato struktūros pokyčių (kai etatą sudaro 30 kontaktinių ir 6 nekontaktinės valandos)	asmenys	232	248	184	170	176
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA (dėl etato struktūros pokyčių)	tūkst. Eur/metus/visiems etatams	16.150	17.277	12.784	11.809	12.220
Lėšų poreikis papildomiems etatams finansuoti (dėl etato struktūros pokyčių)	tūkst. Eur/metus/visiems etatams	1.816	1.943	1.438	1.328	1.374
II variantas, kai su PU vaikais po 4 valandas dirba 2 mokytojai, turintys PU kval. ir 0,4 valandos dirba 1 mokytojas, turintis PU kval.						
		I įgyv. metai	II įgyv. metai	III įgyv. metai	IV įgyv. metai	V įgyv. metai
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	2.711	17.277	12.784	11.809	12.220

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

Reikalingas papildomas etatų skaičius dėl etato struktūros pokyčių (kai etatą sudaro 30 kontaktinių ir 6 nekontaktinės valandos)	vnt.	209	223	165	153	158
Reikalingas Mokytojų, turinčių PU kval. skaičius, kai etatą sudaro 30 kontaktinių ir 6 nekontaktinės valandos	asmenys	1.580	1.691	1.251	1.156	1.196
		I įgyv. metai	II įgyv. metai	III įgyv. metai	IV įgyv. metai	V įgyv. metai
Reikalingas papildomas Mokytojų, turinčių PU kval. skaičius dėl etato struktūros pokyčių (kai etatą sudaro 30 kontaktinių ir 6 nekontaktinės valandos)	asmenys	122	130	96	89	92
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA (dėl etato struktūros pokyčių)	tūkst. Eur/metus/visiems etatams	30.832	32.983	24.406	22.545	23.329
Lėšų poreikis papildomiems etatams finansuoti (dėl etato struktūros pokyčių)	tūkst. Eur/metus/visiems etatams	3.467	3.709	2.744	2.535	2.623

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siūlymai dėl Mokytojų, turinčių PU kval. darbo užmokesčio didinimo. Taip pat siūloma keisti mokytojams, turintiems PU kval., dabar taikomus pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, juos suvienodinant su esamu bendrojo ugdymo mokytojams taikomu pareiginės algos pastoviosios dalies vidutiniu koeficientu, naudojamu Apraše skaičiuojant finansavimo poreikį, t. y. mokytojui, kuriam suteikta kvalifikacinė kategorija, iš koeficiento 5,27 keisti į koeficientą 7,61 (pagal vidutinį bendrojo ugdymo mokytojo, neturinčio kvalifikacinės kategorijos koeficientą, apskaičiuotą remiantis LR Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo 5 priedą), mokytojui, kuriam nesuteikta kvalifikacinė kategorija iš koeficiento 4,95 į koeficientą 6,61 (pagal vidutinį bendrojo ugdymo mokytojo, neturinčio kvalifikacinės kategorijos koeficientą, apskaičiuotą remiantis LR Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo 5 priedą) (žr. 40 lent.).

Padidinus pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, mokytojo, turinčio PU kval., atlyginimas bruto padidėtų nuo 698,28 iki 1008,33 eurų per mėnesį, o mokytojo, neturinčio PU kval., atlyginimas bruto padidėtų nuo 655,88 iki 875,83 eurų per mėnesį.

40 lentelė. PU darbo užmokesčio didinimo pokytis

		Vieno mokytojo, turinčio PU kval., atlyginimas per metus (vidutinis)		Vieno mokytojo, neturinčio PU kval. atlyginimas per metus (vidutinis)	
		Esama situacija	Siūloma	Esama situacija	Siūloma
Mokytojo, dirbančio pagal PU programą, etato valandų skaičius	val./sav.	36	36	36	36
Vidutinis koeficientas (apskaičiuotas pagal visų stažų ir visų kvalifikacijų vidurkius)	-	5,27	7,61	4,95	6,61
Bazinės algos dydis	eur	132,5	132,5	132,5	132,5
Atlyginimas bruto per mėnesį	eur/mėn.	698,28	1008,33	655,88	875,83

Kuriami
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

		Vieno mokytojo, turinčio PU kval., atlyginimas per metus (vidutinis)		Vieno mokytojo, neturinčio PU kval. atlyginimas per metus (vidutinis)	
		Esama situacija	Siūloma	Esama situacija	Siūloma
Atlyginimas bruto per metus	eur/metus	8.379,30	12.099,90	7.870,50	10.509,90
Su darbdavio SODRA (30,48 PROC.)	eur/metus	10.933,31	15.787,95	10.269,43	13.713,32

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siūlymai dėl vaikų vežiojimo ir lydinčio asmens etatų finansavimo. Taip pat siūloma numatyti sąlygą, kad jei vežami PU pradinį ugdymą lankantys vaikai, privalo būti atskiras lydintis asmuo, o lydinčio asmens funkcijos negalėtų būti perleistos transporto priemonės vairuotojui, kaip dabar yra numatyta Kelių eismo taisyklėse. Įteisinus PU ir pradinio ugdymo ankstinimą, siūloma lydinčio asmens etatus finansuoti iš VB-SM lėšų.

Siūlymai vaikų (ne) brandumo rizikai spręsti. To paties amžiaus vaikai labai skiriasi savo branda psichologiniais, fiziniais, socialiniais aspektais. Neteisingai įvertinus vaiko pasirengimą IU, PU ar pradiniam ugdymui, gali būti padaryta žala tolimesnei vaiko raidai.

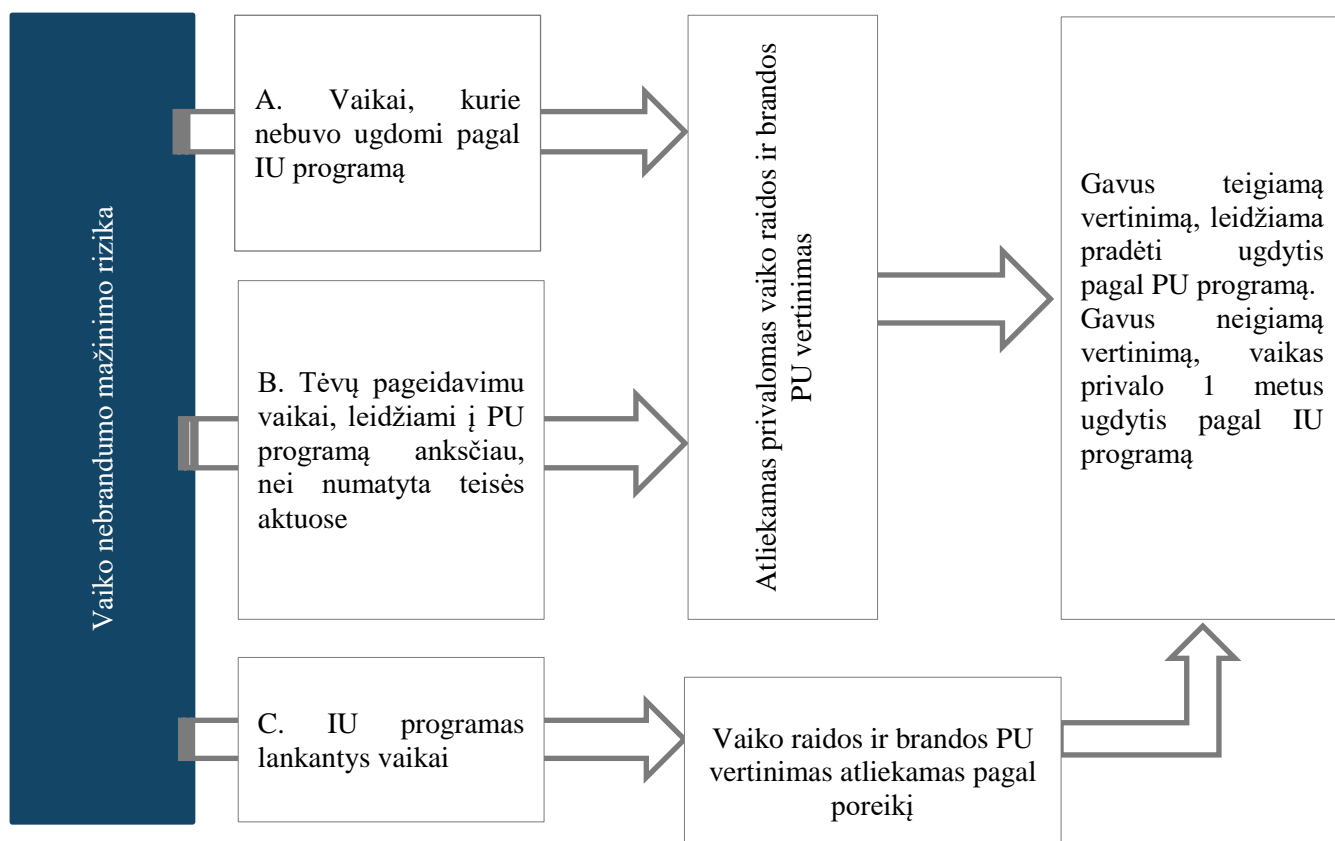
Viešųjų konsultacijų dalyviai atkreipė dėmesį, kad tėvai neteisingai įvertina vaiko galimybes (pervertina ar nuvertina) ir priima neteisingus sprendimus dėl ugdymo pradžios. Siekiant išvengti neteisingų sprendimų, būtinas profesionalus vaiko raidos ir brandos vertinimas.

Šis vertinimas ypač aktualus, kai į priešmokyklinę programą ateina vaikas, kuris nebuvo ugdomas pagal IU programą ir/ar kai tėvai pageidauja ugdyti vaiką pagal PU programą, kai vaikui yra 5 metai (šiuo metu tokia galimybė numatyta tuo atveju, jei taip pageidauja tėvai). Siūloma, kad ikimokyklinio ugdymo įstaigos nelankiusiems vaikams ir pagal tėvų pageidavimą lankyti priešmokyklinę grupę metais anksčiau nei nustatyta teisės aktuose vaikams būtų taikomas privalomas vaiko raidos ir brandos PU vertinimas. O esant neigiamoms vaiko raidos ir brandos vertinimo išvadoms, vaikas privalėtų 1 metus būti ugdomas pagal IU programą. Šiais dviem atvejais, kai siūlomas privalomas vaiko raidos ir brandos vertinimas PU, vertinimo išlaidas turėtų padengti patys tėvai. Kitiems, ikimokyklines įstaigas lankantiems vaikams siūloma vaiko raidos ir brandos vertinimą PU vykdyti pagal poreikį. Šiuo atveju išlaidos turėtų būti dengiamos iš valstybės ir/ar savivaldybės biudžeto lėšų (žr. 17 pav.).

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programą

SMART | SC
CONTINENT

17 paveikslas. Vaiko (ne)brandumo vertinimo rizika
Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Taip pat, atsižvelgiant į viešųjų konsultacijų dalyvių nuomonę, siūloma, kad Lietuvoje būtų įteisintas privalomas 1 metų trukmės IU, prieš pradėdant lankyti PU programas.

Atsižvelgiant į pateiktą informaciją, siūloma atlikti pakeitimus Priešmokyklinio ugdymo tvarkos apraše ir parengti Vaiko raidos ir brandos vertinimo PU aprašą.

3.2 Siūlymai savivaldybėms dėl PU ir pradinio ugdymo ankstinimo įgyvendinimo

Atsižvelgiant į planuojamą PU ir pradinio ugdymo ankstinimą siūloma įverti esamą būklę ir susiplanuoti galimus išteklius.

Visų pirma, savivaldybėms siūloma įvertinti esamą padėtį. Esamos padėties vertinimas atliekamas remiantis savivaldybės turimais duomenis, jis leis planuoti papildomų išteklių poreikį. Esamos būklės įvertinimui siūloma atsakyti į tokius klausimus:

1. Kiek šiuo metu PU ir pradinį ugdymą savivaldybėje lanko vaikų?
2. Kiek šiuo metu yra suformuota grupių/klasių?
3. Ar šiuo metu esamos grupės/klasės yra pilnai sukomplektuotos?
4. Kaip skirtųsi vaikų srautas (nuo esamo), paankstinus PU ir pradinį ugdymą?
5. Kiek yra mokytojų etatų?

Siekiant susiplanuoti vaikų srautus PU ir pradiniam ugdyme paankstinus PU ir pradinį ugdymą, rekomenduojama vadovautis 3.1.3. ataskaitos dalyje „Siūlymai dėl vaikų srauto suskirstymo“ pateikta informacija, kurioje apibrėžtas vaikų įtraukimo į PU ir pradinį ugdymą suskaidymo pagal gimimo datas principas. Remiantis savivaldybės turimais duomenimis, apskaičiuojama, kiek vaikų pradės lankyti PU ir pradinį ugdymą kiekvienais ankstinimo metais. Vaikų srauto nustatymas būtinas, siekiant susiplanuoti reikalingus išteklius.

Prieš planuojant išteklius, turi būti nustatytas sąlyginių grupių/klasių skaičius. Sąlyginis grupių/klasių dydis nustatomas remiantis dviem formulėmis priklausomai nuo ugdymo pakopos.

PU atveju sąlyginis grupių skaičius nustatomas remiantis tokia formule:

$$\text{Sąlyginių grupių skaičius} = \frac{\text{Vaikų srautas atitinkamais metais}}{\text{Bazinis grupės dydis (20 vaikų)}}$$

Pradinio ugdymo atveju sąlyginis klasių skaičius nustatomas remiantis tokia formule:

$$\text{Sąlyginių klasių skaičius} = \frac{\text{Vaikų srautas atitinkamais metais}}{\text{Bazinis klasės dydis (24 vaikai)}}$$

Nustatytą sąlyginių grupių skaičių po ankstinimo siūloma palyginti su esamu prieš ankstinimą sąlyginių grupių skaičiumi, tokiu būdu bus nustatyta, ar savivaldybė gaus papildomą finansavimą. Jei sąlyginių grupių skaičius nesiskiria, reiškia, jog esamos grupės nėra pilnai užpildytos ir ankstinant PU ir pradinį ugdymą, visų pirma turi būti orientuojamasi į esamų grupių užpildymą. Nustačius planuojamą vaikų srautą ir apskaičiavus sąlygines grupes/klases, siūloma įsivertinti turimos infrastruktūros pajėgumus, t. y. nustatyti, ar yra poreikis statyti naujas patalpas, ar rekonstruoti turimas, ar pakanka turimų grupių/klasių (jas pilnai užpildžius). Taip pat siūloma įvertinti patalpų nuomos galimybes, įvertinant rekonstrukcijos ar papildomos naujos infrastruktūros kūrimo laiko ir finansines sąnaudas. Preliminarūs naujos statybos ir rekonstrukcijos įkainiai pateikti žemiau šiame skyriuje.

Taip pat turi būti įvertinta, ar yra pakankamas mokytojų skaičius atsižvelgiant į planuojamus vaikų/mokinių srautus ir priimti sprendimai dėl mokytojų skaičiaus optimizavimo. Mokytojų skaičiui įvertinti siūloma naudoti savivaldybės turimus duomenis. Galimi keli atvejai:

- jei kuriamos naujos (papildomos) grupės/klasės, vertinti, kad bus galimas mokytojų trūkumas.
- jei nekuriamos naujos (papildomos) grupės/klasės, o išlieka toks pat ar mažesnis skaičius, vertinama, kad esamas mokytojų skaičius yra pakankamas.

Vertinant mokytojų poreikį svarbu įvertinti ne tik asmenų, tačiau ir etatų skaičių. Siūloma nustatyti:

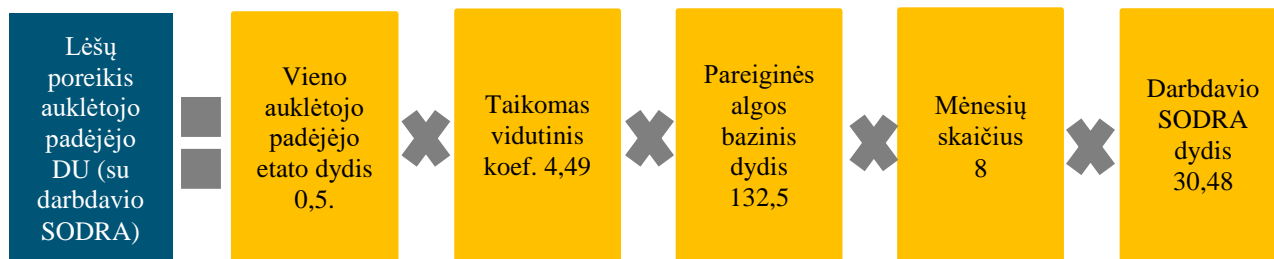
- kiek mokytojų dirba pilnu etatu;
- kiek mokytojų dirba nepilnu etatu (jiems gali būti didinamas etato dydis, tokiu būdu neieškant naujų mokytojų);
- kiek etatų papildomai reikės dėl ankstinimo (apskaičiuojant pagal naujų grupių steigimo poreikį).

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programą

SMART | SC
CONTINENT | SC

Turint apskaičiuotą PU grupių skaičių, siūloma įvertinti, kad su 1 PU grupe dirba ir 1 auklėtojo padėjėjas (bent 4 val./dieną, 20 val./savaitę pagal siūlomą optimalų alternatyvų finansavimo modelį).

18 paveikslas. Auklėtojo padėjėjo DU struktūra

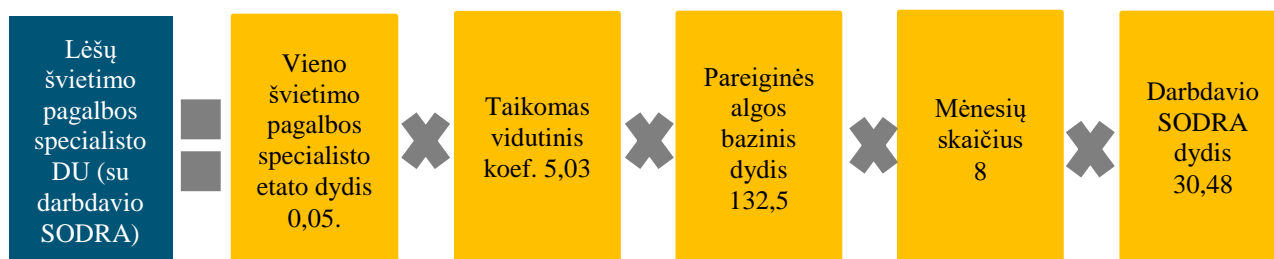
Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Atsižvelgiant į tai, kad pagal optimalų alternatyvų PU finansavimo modelį yra siūlomas PU naujas dienos organizavimo modelis (žr. skyrių 1.6. ir 3.1.2 skyrių), siūloma įvertinti papildomą švietimo pagalbos specialistų poreikį. Visų pirma siūloma įvertinti, kiek šiuo metu yra švietimo pagalbos specialistų ir kiek yra jų etatų. Atsižvelgiant į siūlomą optimalų alternatyvų modelį numatyta, kad su 1 PU grupe švietimo specialistas dirba 0,4 val./dieną arba 2 val./savaitę, 32 savaites.

Siekiant nustatyti švietimo pagalbos specialistų poreikį iš viso siūloma:

$$\begin{aligned} & \text{Švietimo pagalbos specialistų etatų poreikis} \\ & = ((\text{Grupių skaičius} \times \text{valandų per savaitę skaičius}) / 40) * 32 \end{aligned}$$

Švietimo pagalbai reikalingų lėšų poreikį siūloma nustatyti pagal tokią formulę:

19 paveikslas. Švietimo pagalbos DU struktūra

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vadovaujantis optimaliu PU dienos organizavimo modeliu, siūloma 5,2 val./dieną arba 26 val./savaitę, o pradinio ugdymo dienos organizavimo modeliu siūloma 2,8 val./dieną arba 14 val./savaitę skirti vaikų užimtumui.

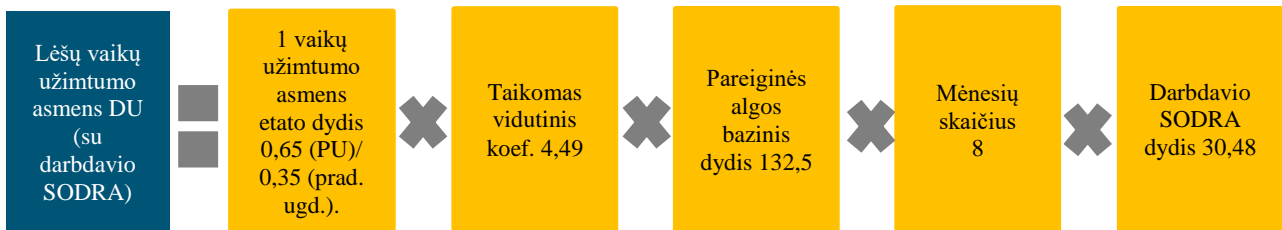
Šiuo laiku su vaikais galėtų dirbti socialiniai darbuotojai, visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, kultūros darbuotojai, kiti specialistai (C lygio specialybė, reikalingas vidurinis ar profesinis išsilavinimas). Vaikų užimtumo valandos leistų ne tik sutaupyti savivaldybių biudžetų

lėšų darbo užmokesčiui (mažesnis lėšų poreikis DU, nei būtų reikalingas mokytojo DU šioms valandoms finansuoti), bet ir išvengti problemų, atsirandančių dėl galimo mokytojų trūkumo.

Siekiant nustatyti vaikų užimtumo asmenų poreikį iš viso siūloma:

$$\text{Vaikų užimtumo asmenų etatų poreikis} = ((\text{Grupių/klasių skaičius} \times \text{valandų per savaitę skaičius}) / 40) * 32$$

Vaikų užimtumui reikalingų lėšų poreikį siūloma nustatyti pagal tokią formulę:

20 paveikslas. Vaikų užimtumo asmenų DU struktūra
Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Taip pat siūloma, esant tėvų pageidavimui suteikti papildomas vaikų užimtumo paslaugas, tačiau jos turėtų būti apmokamos tėvų lėšomis. Šis siūlymas aktualus didmiesčių ugdymo įstaigoms ir didmiesčių vaikų tėvams, kurie dėl darbo laiko ir mašinų grūsčių ilgesnį laiko tarpą pageidauja gauti vaikų užimtumo paslaugas.

Siūlymai mokytojų trūkumo, dėl PU ir pradinio ugdymo ankstinimo, problemai spręsti. Siekiant užtikrinti, kad paankstinus PU ir pradinį ugdymą savivaldybės nesusidurtų su mokytojų trūkumu, siūloma sukurti kompleksinę *motyvavimo sistemą*. Siūlymai motyvavimo sistemai pateikti vadovaujantis vykdytomis viešosiomis konsultacijomis su suinteresuotomis grupėmis: viešojo valdymo institucijų darbuotojais (savivaldybių darbuotojais; darželių, mokyklų, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, darbuotojais). Siūloma motyvavimo sistema apimtum tokias priemones:

1. kelionės išlaidų kompensavimas. Siūloma kompensuoti kelionės išlaidas dėl vykimo į darbą ir atgal (darbo dienomis) tiems mokytojams, turintiems IU kval., mokytojams, turintiems PU kval., ir kitiems ugdymo procese dalyvaujantiems specialistams (logopedams, psichologams ir t.t.), kurių nuolatinė gyvenamoji vieta (deklaruota) nesutampa su darbo vieta. Siūloma kompensuoti važiavimo vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais, tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais bei nuosavu transportu kelionės išlaidas; važiavimo išlaidos kompensuojamos atsižvelgiant į nuvažiuotą atstumą į darbą, kuris būtų įtvirtintas savivaldybės nustatyta tvarka.
2. būsto suteikimas. Vadovaujantis būsto suteikimą reglamentuojančiu “Tarnybinių gyvenamųjų patalpų naudojimo ir apskaitos tvarkos aprašu” siūloma suteikti mokytojams, turintiems IU kval., mokytojams, turintiems PU kval., ir kitiems pedagoginiams darbuotojams tarnybinės gyvenamąsias patalpas kompensuojant visas su tuo susijusias lėšas iš savivaldybės biudžeto lėšų.
3. kredito būstui įsigyti suteikimas. Savivaldybėms, siekiančioms pritraukti mokytojus, turinčius IU kval., ir mokytojus, turinčius PU kval., siūloma suteikti mokytojams, turintiems PU kval., ir mokytojams, turintiems PU kval., tam tikro dydžio, nustatyto remiantis savivaldybės nekilnojamojo turto rinkos duomenimis, kreditą būstui įsigyti. Tokia praktika sėkmingai taikoma žemės ūkio srityje, pavyzdžiui Ilzenbergo dvaro natūralios žemdirbystės principais dirbančiame ūkyje. Siūloma nustatyti terminą, kurį išdirbęs žmogus neturėtų

gražinti suteikto kredito, pavyzdžiui 5 metų. Būsto įsigijimas skatina žmones įsikurti tam tikroje vietovėje ir sumažina tikimybę, jog terminui pasibaigus žmogus apsigyvens kitoje vietoje, ypač tuo atveju, kai turi darbo vietą. Kreditus siūloma finansuoti savivaldybės biudžeto lėšomis, atsižvelgiant į tiesioginę naudą savivaldybei (didėjantis gyventojų skaičius, didesnis vartojimas, IU ar PU paslaugų suteikimo užtikrinimas ir kt.). Siekiant įteisinti tokių kreditų teikimą, siūloma keisti „Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti“ įstatymą, papildant jį atitinkamomis nuostatomis, leidžiančiomis savivaldybėms teikti paramą būstui įsigyti tiems asmenims, kurių kaip savivaldybei pavaldžių įstaigų darbuotojų savivaldybėje trūksta.

ŠMSM pateikti siūlymai dėl mokytojų perkvalifikavimo galimybių supaprastinimo.

Siūlymai infrastruktūros, fizinės aplinkos užtikrinimo problemai spręsti. Už ugdymo įstaigų infrastruktūros, tinkamos fizinės aplinkos sukūrimą, užimtumą yra atsakingos valstybinės ir savivaldybės mokyklos savininko teisės ir pareigos įgyvendinančios institucijos, savininkas (dalyvių susirinkimas), kitų mokyklų – savininkas (dalyvių susirinkimas). Atsižvelgiant į vaikų srautus, atsakingos institucijos turi užtikrinti, kad bus laikomasi teisės aktų reikalavimų, bus užtikrintos tinkamos ugdymosi ir ugdymo sąlygos.

Didžiųjų miestų savivaldybių finansinis poreikis orientuotas į naujos tinkamos infrastruktūros sukūrimą, didinant vietų skaičių. Likusiose savivaldybėse finansinis poreikis orientuotas į nepakankamą infrastruktūros, fizinės aplinkos pritaikymą.

Ugdymo įstaigų infrastruktūros, fizinės aplinkos užtikrinimui skiriamos lėšos iš savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos biudžeto lėšų. Šių lėšų panaudojimo efektyvumą galima įvardinti per tai, kiek aplinkos (ūkio) lėšų tenka vienam vaikui. Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (ŠVIS) pateikiamais duomenimis, skirtingose savivaldybėse aplinkos (ūkio) lėšos, tenkančios vienam vaikui yra labai skirtingos (nuo 410 Eur iki 1276 Eur, vidutiniškai 792 Eur, 2017-2018 m.). Atsižvelgiant į ŠVIS pateiktus duomenis galima teigti, kad didžiojoje dalyje savivaldybių lėšos yra skiriamos tuštiems plotams ir mažoms grupėms/klasėms išlaikyti. Vadovaujantis oficialia statistika galima teigti, kad didžioji dalis savivaldybių nesusidurs su infrastruktūros trūkumu, nes galės užpildyti, šiuo metu ne pilnos komplektacijos grupes/klases išnaudojant turimas patalpas ir nepažeisti higienos normų reikalavimų.

Kaip jau minėta, ugdymo ankstinimo atveju su infrastruktūros trūkumu susidurs tik didžiųjų miestų savivaldybės ar greta jų esančios savivaldybės (pavyzdžiui Kauno rajono savivaldybė). Šioms savivaldybėms siūloma laikiną vaikų srauto padidėjimo ir infrastruktūros trūkumo problemą spręsti pagal galimybes vykdant: 1) naujų modulinį priestatų statybą; 2) esamos infrastruktūros rekonstrukciją; 3) patalpų nuomą.

- 1) Vadovaujantis „Sistela“ statybos kainodara (traktuojant, kad tai bus mokslo paskirties pastatai iki 1000 m³, 1 m² naujos statybos kaina sieks 905,48 euro/m² (be projektavimo ir inžinerinių paslaugų).
- 2) Vadovaujantis „Sistela“ statybos kainodara (traktuojant, kad tai bus mokslo paskirties pastatai iki 1000 m³, 1 m² rekonstrukcijos kaina sieks 667,16 euro/m² (be projektavimo ir inžinerinių paslaugų).
- 3) Taip pat siūloma įvertinti patalpų nuomos ir jų įrengimo galimybes. Dėl nuomos kainų svyravimo skirtingose savivaldybėse, preliminari grupės nuomos su įrengimu kaina nepateikiama.

Siekiant sumažinti išlaidas infrastruktūros, fizinės aplinkos sukūrimui ir pritaikymui, kad šios atitiktų Lietuvos higienos normą HN 75:2010 „Įstaigų, vykdančių ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, siūloma išnaudoti jau

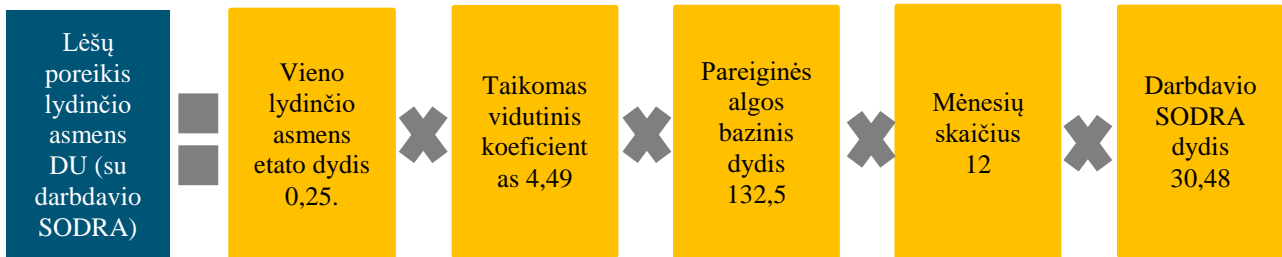
Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programą

SMART | SC
CONTINENT | SC

esamą infrastruktūrą (įstaigas, kurios jau dabar vykdo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas (darželius – mokyklas, lopšelius – darželius), kai turimos laisvos patalpos savivaldybėse.

Esant laisvų patalpų trūkumui, siūloma vykdyti modulinių priestatų statybą greta esamų mokyklų arba vykdyti rekonstrukciją, turint tinkamus ir galimus pritaikyti ugdymui pastatus, kurie vėliau galėtų būti panaudoti vyresnių klasių mokinių ugdymo poreikiams tenkinti.

Siūlymai vaikų vežiojimo, lydinčio asmens problemai spręsti. Paankstinus PU (nuo 5 metų) ir pradinį ugdymą (nuo 6 metų) siūloma, kad į ir iš ugdymo įstaigų PU ir pradinio ugdymo programose dalyvaujančių vaikų vežiojimo paslaugų finansavimas būtų skiriamas 100 proc. iš VB-SM, nepriklausomai nuo to ar paslaugas teikia savivaldybių įmonės, ar paslaugos perkamos rinkoje.

21 paveikslas. Lydinčio asmens DU struktūra
Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Taip pat siūloma įteisinti lydinčio asmens etatą ir lėšas finansuoti iš VB-SM lėšų. Preliminariais skaičiavimais, 1 lydintis asmuo turėtų būti įdarbintas 0,25 etato dirbant 2 val./dieną ar 10 val./savaitę. 1 lydintis asmuo dirbtų su vienu 19 vietų autobusiuku.

Šaltinių sąrašas

1. 2014-2020 m. ES fondų investicijų komunikacijos strategija. Prieiga per internetą: <http://www.esinvesticijos.lt/main/lt/dokumentai/2014-2020-m-es-fondu-investiciju-komunikacijos-strategija>
2. 2015 m. birželio 25 d. įstatymo Nr. XII-1855 redakcija)
3. 3.8 billion for early childhood education and health education. Prieiga per internetą: <http://www.kormany.hu/hu/emberi-eroforrasok-miniszteriuma/hirek/3-8-milliard-a-kotelezo-ovodaztatas-es-az-egeszsegugyi-kepzes-tamogatasara>
4. A fair chance for every child. The State of the World's Children 2016. Prieiga per internetą: https://www.unicef.org/publications/files/UNICEF_SOWC_2016.pdf. United Nations Children's Fund (UNICEF). 2016.
5. Austria, key contextual data. Federal Ministry of Family Affairs, Senior Citizens, Woman and Youth. Prieiga per internetą: http://www.seepro.eu/English/pdfs/AUSTRIA_Key_Data.pdf
6. Barnett S., Frede E. The Promise of Preschool. Why WE need Early Education for All. American Educator, Spring 2010. Prieiga per internetą: <https://pdfs.semanticscholar.org/a3b4/dd3178ed1eb8aa6bfc87c41288be091e77b7.pdf>
7. Cascio E. The promises and pitfalls of universal early education. Universal early education can be beneficial, and more so for the poor, but quality matters. IZA World of Labor 2015: 116. Prieiga per internetą: <https://wol.iza.org/uploads/articles/116/pdfs/promises-and-pitfalls-of-universal-early-education.pdf>
8. Early Childhood and School Education Funding. Austria. Prieiga per internetą: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-and-school-education-funding-1_en
9. Early Childhood and School Education Funding. Hungary. Prieiga per internetą: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-and-school-education-funding-35_en
10. Early Childhood and School Education Funding. Slovenia. Prieiga per internetą: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-and-school-education-funding-77_en
11. Early Childhood Education and Care. Estonia. Prieiga per internetą: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-education-and-care-24_en
12. Enrolment rate by age. EBPO duomenų bazė. Prieiga per internetą: https://stats.oecd.org/Index.aspx?datasetcode=EDU_ENRL_AGE#
13. Eurydice Policy Brief. Early Childhood Education and Care. Education, Audiovisual and Culture Executive Agency. 2014.
14. European Commission/EACEA/Eurydice/Eurostat, 2014. Key Data on Early Childhood Education and Care in Europe. 2014 Edition. Eurydice and Eurostat Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union
15. Funding in Education. Austria. Prieiga per internetą: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/funding-education-1_en
16. Funding in Education. Estonia. Prieiga per internetą: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/funding-education-24_en
17. Ikimokyklinio ugdymo plėtra: ar keisime finansavimo modelį? Švietimo problemos analizė. LR Švietimo ir mokslo ministerija. 2006, lapkritis Nr. 8(11)
18. Ikimokyklinis ugdymas Austrijoje. Prieiga per internetą: <https://www.ikimokyklinis.lt/index.php/straipsniai/tevams/-ikimokyklinis-ugdymas-austrijoje/11458>
19. Ikimokyklinis ugdymas. Prieiga per internetą: <https://www.smm.lt/web/lt/smm-svietimas/svietimo-sistema-ikimokyklinis-ugdymas>
20. Išlaidų ankstyvajam ugdymui pasiskirstymas pagal sektorius. EBPO duomenų bazė. Prieiga per internetą: https://stats.oecd.org/Index.aspx?datasetcode=EDU_FIN_SOURCE#

21. Lietuvos higienos norma HN 75:2010 „Ištaigų, vykdančių ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“. Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/e3c38860c53111e5a141fec4d43d786>
22. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos pranešimas spaudai „Parengtos Švietimo įstatymo pataisos dėl privalomojo priešmokyklinio ugdymo pataisos“. 2015 m. sausio 21 d.
23. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymas „Dėl minimalaus studijų programos studijų vietų skaičiaus valstybinėse aukštesiose mokyklose pagal studijų kryptis ir (arba) kryptių grupes ir studijų pakopas nustatymo“, priimtas 2018 m. gegužės 31 d. Nr. V-522
24. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167
25. Lietuvos švietimo būklės 2013–2016 metais apžvalga. Lietuvos švietimo taryba. 2017.
26. LR Socialinės paramos mokiniams įstatymas. 2006 m. birželio 13 d. Nr. X-686 (Suvestinė redakcija nuo 2016-01-01).
27. LR Švietimo įstatymas. 1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489 (Suvestinė redakcija nuo 2018-07-05 iki 2018-08-31).
28. LR Transporto lengvatų įstatymas. 2000 m. kovo 30 d. Nr. VIII-1605 (Suvestinė redakcija nuo 2018-01-01 iki 2018-12-31)
29. LR Vidaus tarnybos statusas, patvirtintas Lietuvos Respublikos 2003 m. balandžio 29 d. įstatymu Nr. IX-1538 (Lietuvos Respublikos)
30. LR Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas. 2002 m. gegužės 16 d. Nr. IX-886 (Suvestinė redakcija nuo 2017-05-01).
31. Luke P. An accomplished and planned reform. John Wesley Theological College. 2017.
32. Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašas, patvirtintas LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“. <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.3B14F18E2B3C/httpDNrUuJ>
33. Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 27 d. nutarimu Nr. 785 „Dėl Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodikos patvirtinimo“
34. Mokinių vežimo mokykliniu autobusu tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. V-620 „Dėl Mokinių vežimo mokykliniu autobusu tvarkos aprašo atvirtinimo“.
35. Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo projektas, 2 priedas
36. OEACD (2017). Starting Strong 2017: Key OECD Indicators on Early Childhood Education and Care, OECD Publishing, Paris.
37. OECD (2016), Education at a Glance 2016: OECD Indicators, OECD Publishing, Paris.
38. Organisation of the Education System and of its Structure. Slovenia. Prieiga per internetą: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-education-system-and-its-structure-77_en
39. Preschool Child Care Institutions Act. Passed 18.02.1999. RT I 1999, 27, 387. Entry into force 27.03.1999, partially 01.01.2000. Prieiga per internetą: <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/517062014005/consolide>
40. Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V-1106 „Dėl Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 22 d. įsakymo Nr. V- 674 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymo nr. v-1106 „dėl priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ redakcija)
41. Priešmokyklinis ugdymas. Prieiga per internetą: <https://www.smm.lt/web/lt/smm-svietimas/svietimas-priesmokyklinis-ugdymas>
42. Privalomo ikimokyklinio ugdymo nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V-735/A1-208 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. rugpjūčio 31 d. įsakymo Nr. V-735/A1-459 redakcija)

43. Relationship between Leave and ECEC entitlements: April 2017. Prieiga per internetą: http://www.leavenetwork.org/fileadmin/Leavenetwork/overviews_2017/Relationship_between_Leave_and_ECEC_-_Final.pdf
44. Savivaldybių vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo 2017 metais ataskaitų suvestinė, parengta apibendrinus 60 (100 proc.) savivaldybių pateiktas visuomenės sveikatos priežiūros (VSP) funkcijų įgyvendinimo 2017 metais ataskaitas (toliau – Ataskaitas), parengtas pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-292 patvirtintą ataskaitos formą (2015 m. lapkričio 18 d. įsakymo Nr. V-1311 redakcija). LR Sveikatos apsaugos ministerija. 2018
45. Starting Strong IV. Early Childhood Education and Care Data Country Note. Hungary. OECD 2016. Prieiga per internetą: <http://www.oecd.org/education/school/ECECDCN-Hungary.pdf>
46. Statutory Other Measures: April 2017. Prieiga per internetą: http://www.leavenetwork.org/fileadmin/Leavenetwork/overviews_2017/Statutory_Other_Measures_-_Final.pdf
47. Stockert-Kozak Annamaria. Miért kötelező? 2015. Különszám. Prieiga per internetą: <http://folyoiratok.ofi.hu/uj-koznevelés/miert-kotelezo>
48. Švietimo finansavimas: kiek, kam ir kaip. Švietimo problemos analizė, 2013, gruodis, Nr. 13(99)
49. UNESCO International Bureau of Education (IBE), „Slovenia Early Childhood Care and Education (ECCE) programmes“. Prieiga per internetą: <http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001472/147239e.pdf>
50. Vereinbarung gemäß Art. 15a B-VG über die Einführung der halbtägig kostenlosen und verpflichtenden frühen Förderung in institutionellen Kinderbetreuungseinrichtungen. Prieiga per internetą: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20006448>
51. Visos dienos mokyklos modelių užsienio šalyse ir visos dienos mokyklos paslaugų poreikio ir galimybių gauti šias paslaugas Lietuvoje tyrimas. Šiuolaikinių didaktikų centras. 2017. Prieiga per internetą: http://www.sppc.lt/wp-content/uploads/2018/03/VDM_jungtine_ataskaita_GALUTINE.pdf
52. Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečišćeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-K). Prieiga per internetą: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO448>
53. Zakon o vrtcih (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečišćeno besedilo, 25/08, 98/09 – ZIUZGK, 36/10, 62/10 – ZUPJS, 94/10 – ZIU, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUJFO in 55/17). Prieiga per internetą: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?sop=1996-01-0569>
54. Žalimienė, L., Lazutka R., Skučienė D., Aidukaitė J., Kazakevičiūtė J., Navickė J., Ivaškaitė-Tamošiūnė V. Socialinis teisingumas švietime: teorinė samprata ir praktinis vertinimas Vilnius: ŠMSM ir LR TC. 2011

Priedai

1 priedas. Ikimokyklinio ugdymo alternatyvų modeliavime naudojamos sąvokos ir santrumpos

Sąvoka/samprata	Paaishkinimas	Paaishkinimo šaltinis/pagrindimas
Lėšos ugdomajai veiklai	Lėšos, skirtos ugdymo planui įgyvendinti	Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas, galiojantis nuo 2018-09-01
Likusios ugdymo valandos	Bent 6 ugdymo valandos per dieną, kurių metu dirba 1 mokytojas, turintis IU kval. ir 1 auklėtojo padėjėjas	
Užimtumas	Vaikų užimtumo darbuotojų pogrupiui pagal Lietuvos profesijų klasifikatorių priskiriamos tokios profesijos: lopšelio-darželio auklėtojo padėjėjas, vaikų guvernantė, auklė, kūdikių amų auklė. Vaikų užimtumas, vykdoma bent 6 val. per dieną (pakeičiant likusias ugdymo valandas); vaikų užimtumo paslaugas gali teikti socialiniai darbuotojai, visuomenės sveikatos užimtumo specialistai, kultūros darbuotojai, kiti specialistai. Vaikų užimtumo darbuotojai priskiriami C lygio pareigybių grupei	Reikalavimai specialistams suformuoti remiantis Rekomendacijomis dėl visos dienos mokyklos kūrimo ir veiklos organizavimo, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. V-606 (13 punktas)
VB-ŠMSM	Valstybės biudžeto asignavimai Švietimo ir mokslo ministerijai	Nustatytos taikant Apraše nurodytus koeficientus
VB-kitos ministerijos	Valstybės biudžeto asignavimai kitoms ministerijoms	
SB	Savivaldybių biudžetų lėšos	
TL	Tėvų lėšos	
SUP	Specialieji ugdymosi poreikiai	

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

2 priedas. IU finansavimo modelio pertvarkos prielaidos, jų detalizavimas ir paaishkinimai

Nr.	Prielaida	Paaishkinimas	Paaishkinimo šaltinis/pagrindimas
1	Skaičiavimai atlikti remiantis sąlyginių grupių skaičiumi (2017 m.)	Sąlyginė grupė - mokinių grupė, į kurią sąlyginai suskaidomi mokinių srautai pagal nustatytą bazinį grupės dydį arba mokinių skaičių (bazinis grupės dydis vaikams: iki 2 m. - 10; nuo 2 m. iki 3 m. - 15; nuo 3 m. - 20); Sąlyginių grupių skaičius apskaičiuotas, remiantis vaikų ikimokykliniame ugdyme skaičiumi pagal amžiaus grupes ir nustatytais baziniai grupių dydžiais	Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas, galiojantis nuo 2018-09-01; Duomenys apie vaikų skaičių ikimokykliniame ugdyme pagal amžiaus grupes iš Lietuvos statistikos departamento, imami duomenys už 2017 m.
2	Mokytojo, dirbančio pagal IU ar PU programą, etato dydis – 36 val./sav.	36 val./sav. nustatytas dydis pagal teisės aktus	Auklėtojams taikoma sutrumpintą darbo laiko norma, pagal Sutrumpinto darbo laiko normų ir apmokėjimo tvarkos aprašą, patvirtintą LR Vyriausybės 2017 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. 534, 4.2 punktas
3	Auklėtojo padėjėjo etato dydis – 40	40 val./sav. nustatytas dydis pagal teisės aktus	Pagal LR darbo kodekso 112 straipsnio 3 punktą

Nr.	Prielaida	Paaškinimas	Paaškinimo šaltinis/pagrindimas
	val./sav.		
4	Vidutinis vaikų skaičius grupėje – 15	Remiantis 2017 m. duomenimis.	Šaltinis: ŠVIS, http://rsvs.emokykla.lt/cognos8/cgi-bin/cognosisapi.dll
5	Optimalus vaikų skaičius, tenkantis vienam mokytojui – 10	Vaikų skaičius, kuriam pakanka vieno mokytojo dėmesio. Siekiant užtikrinti kokybiškas paslaugas ir optimalų darbo krūvį.	Nustatyta viešųjų konsultacijų metu, apklausos būdu
6	Auklėtojo padėjėjas	Auklėtojų padėjėjai priskiriami C lygio pareigybių grupei, kuriai būtinas ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas ir (ar) įgyta profesinė kvalifikacija. Koeficientas – 4,48 eur/val.	Išaiškinimas: http://www.svietimoprofsajunga.lt/images/default/source/dokumentas_20170418133905402.pdf Apskaičiuotas vidutinis visų galimų taikyti pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų vidurkis, remiantis juo apskaičiuota vidutinė darbuotojui mokama alga per metus su darbdavio SODRA, atsižvelgiant į etato dydį apskaičiuotas vienos valandos įkainis su darbdavio SODRA (30,48 proc.)
7	Minimali užtikrintina vaikų ugdymo, užimtumo ir/ar neformalaus švietimo trukmė	10 val./dieną	Nustatyta atsižvelgiant į tai, jog tėvų darbo diena paprastai trunka 8 val.+1 val. pietų pertraukai+1 val. kelionei į darbą ir iš darbo
8	Vienos mokytojo, turinčio IU kval. darbo valandos kaina	5,84 eur/val.	Apskaičiuotas vidutinis visų galimų taikyti pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų vidurkis, remiantis juo apskaičiuota vidutinė darbuotojui mokama alga per metus su darbdavio SODRA, atsižvelgiant į etato dydį apskaičiuotas vienos valandos įkainis su darbdavio SODRA (30,48 proc.)
9	Vienos mokytojo, neturinčio IU kvalifikacijos darbo valandos kaina	5,00 eur/val.	
10	Ugdymo finansavimo I variantas	Numatoma, kad bent 4 val. per dieną bus teikiamos ugdymo paslaugos ir jas teks 2 mokytojais, turintys IU kval., taip pat dirbs 1 auklėtojo padėjėjas	Remiantis ŠVIS duomenimis, nustatyta, kad vidutinis vaikų skaičius grupėje yra 15, tuo metu viešųjų konsultacijų metu nustatyta, kad optimalus vaikų ir auklėtojų santykis grupėje yra 10 vaikų. Todėl formuojant alternatyvas siūloma, kad bent 4 val. per dieną vienu metu vienoje grupėje dirbtų bent 2 asmenys (+auklėtojo padėjėjas)
11	Ugdymo finansavimo II variantas	Numatoma, kad bent 4 val. per dieną bus teikiamos ugdymo paslaugos ir jas teks 1 mokytojas, turintis IU kval. ir 1 mokytojas, neturintis IU kval., taip pat dirbs 1 auklėtojo padėjėjas	
12	Savivaldybės indėlis	Skaičiuojant dabar skiriamą finansavimą iš savivaldybių, daroma prielaida, kad savivaldybė skiria tiek pat lėšų, kiek valstybė, kadangi nėra realių duomenų apie savivaldybių skiriamą finansavimą	

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

1 prielaida. Sąlyginių grupių skaičius

Sąlyginių grupių skaičius nustatytas remiantis IU auklėtinių skaičiumi (naudojami 2017 m., kadangi šių metų duomenys yra išskleisti pagal amžių) (žr. 2-1 lent.), atsižvelgiant į vaikų su SUP skaičių (faktinis vaikų, turinčių didelių ir labai didelių SUP, skaičius didinamas 2 kartus). Naudojami duomenys pagal amžiaus grupes, vadovaujantis sąlyginių grupių apskaičiavimo algoritmu.

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programą

SMART
CONTINENT | SC

2-1 lentelė. IU auklėtinių skaičius pagal amžių, asmenys

	Iš viso pagal amžių	0	1	2	3	4	5	6	7
2017	119336	63	4756	20659	24642	25002	25946	18163	105

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Siekiant nustatyti vaikų su SUP skaičių pagal amžiaus grupes, remiamasi ŠVIS pateiktais duomenimis: 2017-2018 m. m. 0-2 metų amžiaus vaikai su SUP sudarė 8,73 proc. visų vaikų, vaikai, kurių amžius nuo 2 metų, sudarė 18,02 proc. visų vaikų. Vaikų su SUP, ugdomų pagal IU, skaičius pateiktas šio priedo 2-2 lentelėje.

2-2 lentelė. Vaikai su SUP, ugdomi pagal IU

	Iš viso pagal amžių	0	1	2	3	4	5	6	7
2017	21057	5	415	3723	4440	4505	4675	3273	19

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti, kiek vaikų, ugdomų pagal IU programą, yra su dideliais ir labai dideliais SUP, vadovaujama IU grupės bendrojo lavinimo mokyklose lankančių vaikų, turinčių SUP ir iš jų turinčių didelių ir labai didelių SUP, duomenimis, nustatant procentinę vaikų, turinčių didelių ir labai didelių SUP dalį (žr. šio priedo 2-3 lent.).

2-3 lentelė. IU grupės lankantys vaikai su dideliais ir labai dideliais SUP

	IU grupės lankantys (bendrojo ugdymo mokyklose) vaikai, turintys SUP	Vaikai su dideliais ir l. dideliais SUP	Vaikų su dideliais ar l. dideliais SUP dalis nuo visų vaikų su SUP
2014-2015	128	6	4,7%
2015-2016	119	7	5,9%
2016-2017	122	14	11,5%
2017-2018	153	9	5,9%
		Vidutiniškai	7,0%

Šaltinis: ŠVIS, procentinis dydis įvertintas Konsultanto

Remiantis apskaičiuota vaikų su dideliais ar labai dideliais SUP dalimi nuo visų vaikų su SUP, nustatytas vaikų su dideliais ir labai dideliais SUP skaičius pagal amžių (žr. šio priedo 2-4 lent.).

2-4 lentelė. Vaikai su dideliais ir labai dideliais SUP

	Iš viso pagal amžių	0	1	2	3	4	5	6	7
2017	1470	0	29	260	310	315	326	229	1

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Faktinis mokinių skaičius, naudojamas sąlyginių grupių skaičiui nustatyti, apskaičiuotas sudedant IU auklėtinių skaičius be IU auklėtinių su dideliais ar labai dideliais SUP ir IU auklėtinių su dideliais ar labai dideliais SUP, padaugintą iš 2, ir gautą sumą padalinant iš bazinio grupės dydžio. Sąlyginis grupių skaičius nurodytas šio priedo 2-5 lentelėje.

2-5 lentelė. Sąlyginių grupių skaičius

	iki 2 m.	2-3 m.	nuo 3 m.	
Bazinis grupės dydis	10	15	20	Iš viso:
Sąlyginių grupių skaičius	485	1395	4752	6631

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

2017 m. iš viso buvo 6975 grupės, t. y. 344 grupėmis daugiau nei apskaičiuavus pagal Metodiką.

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

SMART
CONTINENT | SC

8 prielaida. Vienos mokytojo, turinčio IU kval. ugdymo valandos kaina

Vienos mokytojo, turinčio IU kval. ugdymo valandos kaina apskaičiuota remiantis Arašo 2 priede nurodytu vidutiniu sąlyginiu mokytojo pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientu, taikomu apskaičiuojant, kad mokytojas, turintis IU kvalifikaciją dirba 52 savaites per metus (žr. šio priedo 2-6 ir 2-7 lent.).

2-6 lentelė. Mokytojo, turinčio IU kval., atlyginimas per metus (naudojant vidutinį koeficientą)

Mokytojo, dirbančio pagal IU programą etato valandų skaičius	val./sav.	36
Vidutinis koeficientas (apskaičiuotas pagal visų stažų ir visų kvalifikacijų vidurkius, suteiktos kval. kategorijos)	-	5,27
Bazinės algos dydis	eur	132,5
Atlyginimas bruto per mėnesį	eur/mėn.	698,28
Atlyginimas bruto per metus	eur/metus	8347,3
Su darbdavio SODRA (30,98 PROC.)	eur/metus	10933,31

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

2-7 lentelė. Mokytojo, turinčio IU kval., darbo valandos kaina

Darbo savaitių skaičius per metus	vnt.	52
Atlyginimas bruto su darb. SODRA per savaitę	eur/sav.	210,26
Atlyginimas bruto su darb. SODRA už vieną valandą	eur/val.	5,84

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

9 prielaida. Vienos mokytojo, neturinčio IU kvalifikacijos, ugdymo valandos kaina

Vienos mokytojo, neturinčio IU kvalifikacijos ugdymo valandos kaina apskaičiuota remiantis LR Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo 5 priedo II skyriuje pateiktais koeficientais, nustatant vidutinį koeficientą ir darant prielaidą, kad mokytojas, neturintis IU kval., dirba 52 savaites per metus (žr. šio priedo 2-8 ir 2-9 lent.).

2-8 lentelė. Mokytojo, neturinčio IU kval., atlyginimas per metus (naudojant vidutinį koeficientą)

Mokytojo, dirbančio pagal IU programą etato valandų skaičius	val./sav.	36
Vidutinis koeficientas (apskaičiuotas pagal visų stažų ir mokytojo kvalifikacijos vidurkius, suteiktos kval. kategorijos)	-	4,51
Bazinės algos dydis	eur	132,5
Atlyginimas bruto per mėnesį	eur/mėn.	597,58
Atlyginimas bruto per metus	eur/metus	7170,9
Su darbdavio SODRA (30,98 PROC.)	eur/metus	9356,59

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

2-9 lentelė. Mokytojo, neturinčio IU kval., darbo valandos kaina

Darbo savaitių skaičius per metus	vnt.	52
Atlyginimas bruto su darb. SODRA per savaitę	eur/sav.	179,93
Atlyginimas bruto su darb. SODRA už vieną valandą	eur/val.	5,00

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

3 priedas. Ugdymo veiklų ir užimtumo paslaugų finansavimo detalūs skaičiavimai

I alternatyva – ugdymo veikla ir užimtumas

I variantas. Tuo atveju, jei vienoje grupėje 4 val. per dieną dirbtų 2 mokytojai, turintys IU kvalifikaciją, ŠMSM turėtų padidinti finansavimą apie 40,3 mln. eurų, o tėvai, kurie norėtų, kad jų vaikas IU grupėje praleistų 10 val./dieną, turėtų mokėti 14,1 eurų/mėn. įmoką už ugdymą.

3-1 lentelė. Ugdymo veiklos finansavimo poreikis pagal I variantą

Reikalingas ugdymui finansavimas iš VB		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	4
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	20
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Mokytojų, turinčių IU kval. skaičius	asmenys	2
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei pagal I variantą	eur/metus	12.148
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso pagal I variantą	eur/metus	80.560.564
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	40.280.282
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>40.280.282</i>
Reikalingas ugdymui finansavimas iš SB		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	4
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	20
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Mokytojų, turinčių IU kval. skaičius	asmenys	1
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei	eur/metus	6.074
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso	eur/metus	40.279.380
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	40.279.380
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>-</i>
Reikalingas ugdymui finansavimas iš TL		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	2
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	10
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Mokytojų, turinčių IU kval. skaičius	asmenys	1
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei	eur/metus	3.037
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso	eur/metus	20.139.690
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	-
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>20.139.690</i>

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

3-2 lentelė. Tėvų mokėtina mėnesio įmoka už vaiko ugdymą (2 val./dieną)

Reikalingas finansavimas TL, jei dirba vienas mokytojai, turintys IU kval. Ir vienas mokytojas, neturintis IU kval.	eur/metus	20.140.141
IU auklėtinių skaičius	asmenys	119.336
Vieno IU auklėtinio finansavimas TL per metus	eur/metus/asmeniui	169
Vieno IU auklėtinio finansavimas TL per mėnesį	eur/mėn./asmeniui	14,1

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

II variantas. Tuo atveju, jei vienoje grupėje 4 val. per dieną dirbtų 1 mokytojas, turintis IU kval. ir 1 mokytojas, neturintis IU kval., SMSM turėtų padidinti finansavimą apie 33,6 mln. eurų, o tėvai, kurie norėtų, kad jų vaikas IU grupėje praleistų 10 val./dieną, turėtų mokėti 14,1 eurų/mėn. įmoką už ugdymą.

3-3 lentelė. Ugdymo veiklos finansavimo poreikis pagal II variantą

Reikalingas ugdymui finansavimas iš VB		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	4
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	20
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Mokytojų, turinčių IU kval. skaičius	asmenys	1
Mokytojų, neturinčių IU kval. skaičius	asmenys	1
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei pagal II variantą	eur/metus	11.272
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso pagal II variantą	eur/metus	74.749.969
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	40.279.380
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>34.470.589</i>
Reikalingas ugdymui finansavimas iš SB		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	4
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	20
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Mokytojų, turinčių IU kval. skaičius	asmenys	1
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei pagal II variantą	eur/metus	6.074
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso pagal II variantą	eur/metus	40.279.380
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	40.279.380
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>-</i>
Reikalingas ugdymui finansavimas iš TL		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	2
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	10

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Mokytojų, turinčių IU kval. skaičius	asmenys	1
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei	eur/metus	3.037
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso	eur/metus	20.139.690
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	-
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>20.139.690</i>

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

3-4 lentelė. Tėvų mokėtina mėnesio įmoka už vaiko ugdymą (2 val./dieną)

Reikalingas finansavimas TL , jei dirba vienas mokytojai, turintys IU kval. Ir vienas mokytojas, neturintis IU kval.	<i>eur/metus</i>	20.139.690
IU auklėtinių skaičius	asmenys	119.336
Vieno IU auklėtinio finansavimas TL per metus	eur/metus/asmeniui	169
Vieno IU auklėtinio finansavimas TL per mėnesį	eur/mėn./asmeniui	14,1

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

II alternatyva - ugdymo veikla ir užimtumas

I variantas. Tuo atveju, jei vienoje grupėje 4 val. per dieną dirbtų 2 mokytojai, turintys IU kvalifikaciją, ŠMSM turėtų padidinti finansavimą apie 40,3 mln. eurų, savivaldybės lėšų poreikis sumažėtų apie 9,4 mln. eurų, o tėvai, kurie norėtų, kad jų vaikas IU grupėje praleistų 10 val./dieną, turėtų mokėti 10,8 eurų/mėn. įmoką už vaiko užimtumą.

3-5 lentelė. Ugdymo veiklos finansavimo poreikis pagal I variantą

Reikalingas ugdymui finansavimas iš VB		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	4
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	20
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Mokytojų, turinčių IU kval. skaičius	asmenys	2
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei pagal I variantą	eur/metus	12.148
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso pagal I variantą	eur/metus	80.558.760
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	40.279.380
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>40.279.380</i>

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

3-6 lentelė. Užimtumo finansavimo poreikis pagal I variantą

Reikalingas užimtumui finansavimas iš SB		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	4
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	20
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART | SC
CONTINENT | SC

Vaikų užimtumo specialistų skaičius	asmenys	1
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei	eur/metus	4.655
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso	eur/metus	30.868.756
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	40.279.380
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>- 9.410.624</i>
Reikalingas užimtumui finansavimas iš TL		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	2
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	10
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Vaikų užimtumo specialistų skaičius	asmenys	1
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei	eur/metus	2.327
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso	eur/metus	15.434.378
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	-
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>15.434.378</i>

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

3-7 lentelė. Tėvų mokėtina mėnesio įmoka už vaiko užimtumą (2 val./dieną)

Reikalingas finansavimas TL, jei dirba vienas mokytojai, turintys IU kval. Ir vienas mokytojas, neturintis IU kval.	eur/metus	15.434.378
IU auklėtinių skaičius	asmenys	119.336
Vieno IU auklėtinio finansavimas TL per metus	eur/metus/asmeniui	129
Vieno IU auklėtinio finansavimas TL per mėnesį	eur/mėn./asmeniui	10,8

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

II variantas. Tuo atveju, jei vienoje grupėje 4 val. per dieną dirbtų 1 mokytojas, turintis IU kval. ir 1 mokytojas, neturintis IU kval., ŠMSM turėtų padidinti finansavimą apie 34,5 mln. eurų, savivaldybės lėšų poreikis sumažėtų apie 9,4 mln. eurų, o tėvai, kurie norėtų, kad jų vaikas IU grupėje praleistų 10 val./dieną, turėtų mokėti 10,8 eurų/mėn. įmoką už vaiko užimtumą.

3-8 lentelė. Ugdymo veiklos finansavimo poreikis pagal II variantą

Reikalingas ugdymui finansavimas iš VB		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	4
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	20
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Mokytojų, turinčių IU kval. skaičius	asmenys	1
Mokytojų, neturinčių IU kval. skaičius	asmenys	1
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei pagal II variantą	eur/metus	11.272

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso pagal II variantą	eur/metus	74.749.969
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	40.279.380
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>34.470.589</i>

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

3-9 lentelė. Užimtumo finansavimo poreikis pagal II variantą

Reikalingas užimtumui finansavimas iš SB		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	4
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	20
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Vaikų užimtumo specialistų skaičius		
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei	eur/metus	4.655
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso	eur/metus	30.868.756
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	40.279.380
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>- 9.410.624</i>
Reikalingas užimtumui finansavimas iš TL		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	2
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	10
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Vaikų užimtumo specialistų skaičius		
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei	eur/metus	2.327
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso	eur/metus	15.434.378
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	-
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>15.434.378</i>

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

3-10 lentelė. Tėvų mokėtina mėnesio įmoka už vaiko užimtumą (2 val./dieną)

Reikalingas finansavimas TL, jei dirba vienas mokytojai, turintys IU kval. Ir vienas mokytojas, neturintis IU kval.	eur/metus	15.434.378
IU auklėtinių skaičius	asmenys	119.336
Vieno IU auklėtinio finansavimas TL per metus	eur/metus/asmeniui	129
Vieno IU auklėtinio finansavimas TL per mėnesį	eur/mėn./asmeniui	10,8

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

III alternatyva – ugdymo veikla ir užimtumas

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

I variantas. Tuo atveju, jei vienoje grupėje 4 val. per dieną dirbtų 2 mokytojai, turintys IU kvalifikaciją, ŠMSM turėtų padidinti finansavimą apie 20,1 mln. eurų, savivaldybės lėšų poreikis padidėtų apie 15,4 mln. eurų, kitos ministerijos turėtų prisidėti apie 15,4 mln. eurų. Tėvai, kurie norėtų, kad jų vaikas IU grupėje praleistų 10 val./dieną, turėtų mokėti 10,8 eurų/mėn. įmoką už vaiko užimtumą.

3-11 lentelė. Ugdymo veiklos finansavimo poreikis pagal I variantą

Reikalingas ugdymui finansavimas iš VB		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	2
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	10
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Mokytojų, turinčių IU kval. skaičius	asmenys	2
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei pagal I variantą	eur/metus	6.074
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso pagal I variantą	eur/metus	40.279.380
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	20.139.690
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>20.139.690</i>
Reikalingas ugdymui finansavimas iš SB		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	2
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	10
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Mokytojų, turinčių IU kval. skaičius	asmenys	2
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei pagal I variantą	eur/metus	6.074
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso pagal I variantą	eur/metus	40.279.380
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	20.139.690
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>20.139.690</i>

3-12 lentelė. Užimtumo finansavimo poreikis pagal I variantą

Reikalingas užimtumui finansavimas iš SB		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	2
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	10
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Vaikų užimtumo specialistų skaičius	asmenys	1
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei	eur/metus	2.327
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso	eur/metus	15.434.378
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	20.139.690
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>-4.705.312</i>
Reikalingas užimtumui finansavimas iš TL		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	2
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	10

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Vaikų užimtumo specialistų skaičius	asmenys	1
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei	eur/metus	2.327
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso	eur/metus	15.434.378
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	-
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>15.434.378</i>
Reikalingas užimtumui finansavimas iš VB-kitos ministerijos		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	2
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	10
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Vaikų užimtumo specialistų skaičius	asmenys	1
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei	eur/metus	2.327
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso	eur/metus	15.434.378
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	-
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>15.434.378</i>

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

3-13 lentelė. Tėvų mokėtina mėnesio įmoka už vaiko užimtumą (2 val./dieną)

Reikalingas finansavimas TL, jei dirba vienas mokytojai, turintys IU kval. Ir vienas mokytojas, neturintis IU kval.	eur/metus	15.434.378
IU auklėtinių skaičius	asmenys	119.336
Vieno IU auklėtinio finansavimas TL per metus	eur/metus/asmeniui	129
Vieno IU auklėtinio finansavimas TL per mėnesį	eur/mėn./asmeniui	10,8

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

II variantas. Tuo atveju, jei vienoje grupėje 4 val. per dieną dirbtų 1 mokytojas, turintis IU kval. ir 1 mokytojas, neturintis IU kval., ŠMSM turėtų padidinti finansavimą apie 17,2 mln. eurų, savivaldybės lėšų poreikis padidėtų apie 12,5 mln. eurų, kitos ministerijos turėtų prisidėti apie 15,4 mln. eurų. Tėvai, kurie norėtų, kad jų vaikas IU grupėje praleistų 10 val./dieną, turėtų mokėti 10,8 eurų/mėn. įmoką už vaiko užimtumą.

3-141 lentelė. Ugdymo veiklos finansavimo poreikis pagal II variantą

Reikalingas ugdymui finansavimas iš VB		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	2
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	10
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Mokytojų, turinčių IU kval. skaičius	asmenys	1
Mokytojų, neturinčių IU kval. skaičius	asmenys	1
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei pagal II variantą	eur/metus	5.636

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART | SC
CONTINENT | SC

Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso pagal II variantą	eur/metus	37.374.984
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	20.139.690
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>17.235.294</i>
Reikalingas ugdymui finansavimas iš SB		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	2
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	10
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Mokytojų, turinčių IU kval. skaičius	asmenys	1
Mokytojų, neturinčių IU kval. skaičius	asmenys	1
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei pagal II variantą	eur/metus	5.636
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso pagal II variantą	eur/metus	37.374.984
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	20.139.690
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>17.235.294</i>

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

3-15 lentelė. Užimtumo finansavimo poreikis pagal II variantą

Reikalingas užimtumui finansavimas iš SB		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	2
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	10
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Vaikų užimtumo specialistų skaičius	asmenys	1
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei	eur/metus	2.327
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso	eur/metus	15.434.378
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	20.139.690
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>- 4.705.312</i>
Reikalingas užimtumui finansavimas iš TL		
Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	2
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	10
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Vaikų užimtumo specialistų skaičius	asmenys	1
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei	eur/metus	2.327
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso	eur/metus	15.434.378
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	-
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>15.434.378</i>
Reikalingas užimtumui finansavimas iš VB-kitos ministerijos		

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

Finansuojama ugdymo valandų per dieną	val./dieną	2
Finansuojama ugdymo valandų per savaitę	val./sav.	10
Savaičių skaičius per metus	vnt.	52
Vaikų užimtumo specialistų skaičius	asmenys	1
Reikalingas finansavimas vienai sąlyginei grupei	eur/metus	2.327
Sąlyginių grupių skaičius	vnt.	6.631
Reikalingas finansavimas iš viso	eur/metus	15.434.378
Reikalingas finansavimas pagal metodiką, taikomą nuo 2018-09-01	eur/metus	-
<i>Papildomo finansavimo poreikis</i>	<i>eur/metus</i>	<i>15.434.378</i>

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

3-16 lentelė. Tėvų mokėtina mėnesio įmoka už vaiko užimtumą (2 val./dieną)

Reikalingas finansavimas TL, jei dirba vienas mokytojai, turintys IU kval. Ir vienas mokytojas, neturintis IU kval.	eur/metus	15.434.378
IU auklėtinių skaičius	asmenys	119.336
Vieno IU auklėtinio užimtumo finansavimas TL per metus	eur/metus/asmeniui	129
Vieno IU auklėtinio finansavimas TL per mėnesį	eur/mėn./asmeniui	10,8

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

4 priedas. Ugdymo reikmių finansavimo detalūs skaičiavimai

Nustatant ugdymo reikmių finansavimo poreikį, remiamasi Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašu (galiojančiu nuo 2018-09-01). 4-1 lentelėje pateikti švietimo pagalbai reikalingų lėšų skaičiavimai atsižvelgiant į mokinių, neturinčių SUP skaičių ir taikomą tokiems mokiniams koeficientą. Visų ugdymo reikmių, išskyrus švietimo pagalbą, finansavimo šaltinis yra VB-ŠMSM ir SB (50 proc./50 proc.). Švietimo pagalbai finansuoti numatomi du variantai:

- 1) Kai finansavimas lygiomis dalimis skiriamas iš VB-ŠMSM ir SB;
- 2) Kai pusė finansavimo skiriama iš VB-ŠMSM ir VB-SADM (lygiomis dalimis) ir pusė – iš SB.

4-1 lentelė. Ugdymo reikmėms finansuoti reikalingos lėšos pagal finansavimo šaltinius

	Tarifas eur/mok./metus	Finansavimo šaltinis		Finansavimas (I, II, III alternatyva)			
		Dabar	I, II, III alternatyva	VB-ŠMSM	VB-kitos ministerijos	SB, darant prielaidą, kad prisidės bent ne mažiau nei prisidedama iš VB	TL
Ugdymo proceso organizavimas ir valdymas	65	VB-ŠMSM, SB	VB-ŠMSM, SB	7.756.840	-	7.756.840	-
Švietimo pagalba ir pedagoginė psichologinė pagalba:					-	-	-
<i>Švietimo pagalba</i>	56,96	VB-	I variantas:	5.597.991	-	5.597.991	-

Kuriame Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART
CONTINENT | SC

		ŠMSM, SB	VB-ŠMSM, SB				
			II variantas: VB-ŠMSM, VB-kitos ministerijos, SB	2.798.996	2.798.996	5.597.991	-
<i>Pedagoginė psichologinė pagalba</i>	10,31	VB-ŠMSM, SB	VB-ŠMSM, SB	1.230.354	-	1.230.354	-
Mokymo priemonės	20,68	VB, SB, TL	VB, SB, TL	2.467.868	-	2.467.868	kiekvienoje savivaldybėje skirtingai
Mokinių pažintinė veikla	4,2	VB-ŠMSM, SB	VB-ŠMSM, SB	501.211	-	501.211	-
Sveikatos užimtumo paslaugos	-	VB-SAM, SB, kitos lėšos	VB-SAM, SB, kitos lėšos	-	-	-	-
Papildomos paslaugos	-	TL	TL	-	-	-	priklauso nuo teikiamų paslaugų įkainių, kiekvienoje savivaldybėje ir įstaigoje skirtingai
Iš viso:			I variantas	11.956.274		11.956.274	
			II variantas	11.956.274	2.798.996	11.956.274	

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vaikams su SUP yra numatyti didesni nei vaikams be SUP švietimo pagalbos koeficientai. Vaikų su SUP finansavimo šaltiniai pagal alternatyvas pateikti 4-2 lentelėje.

4-22 lentelė. Vaikų su SUP finansavimo šaltiniai pagal alternatyvas

	I alternatyva	II alternatyva	III alternatyva
VB-ŠMSM	50 proc.	25 proc.	25 proc.
VB-kitos ministerijos		25 proc.	25 proc.
SB	50 proc.	50 proc.	50 proc.

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Atsižvelgiant į numatytas vaikų su SUP finansavimo alternatyvas, vaikams su SUP (neįskaitant vaikų su kalbėjimo ir komunikacijos sutrikimais ir vaikų su dideliais ir labai dideliais SUP) turėtų būti skiriama:

- I alternatyvos atveju: iš ŠMSM – apie 6,8 mln. eurų; iš SB – apie 6,8 mln. eur.
- II ir III alternatyvos atveju: iš ŠMSM – apie 3,4 mln. eurų, iš SADM – 3,4 mln. eurų; iš SB – apie 6,8 mln. eur.

4-3 lentelė. Švietimo pagalbos finansavimas : vaikai su SUP (neįskaitant vaikų su kalbėjimo ir komunikacijos sutrikimais ir vaikų su dideliais ir l. dideliais SUP)

Vaikų skaičius	asmenys	19444
Vienam vaikui skiriama suma	eur/metus	350,49
Reikalingas finansavimas iš viso	eur/metus	6.814.754

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programą

SMART
CONTINENT | SC

Atsižvelgiant į numatytas vaikų su SUP finansavimo alternatyvas, vaikams su dideliais ir labai dideliais SUP turėtų būti skiriama:

- I alternatyvos atveju: iš ŠMSM – apie 1 mln. eurų; iš SB – apie 1 mln. eur.
- II ir III alternatyvos atveju: iš ŠMSM – apie 0,5 mln. eurų, iš SADM – 0,5 mln. eurų; iš SB – apie 1 mln. eur.

4-4 lentelė. Švietimo pagalbos finansavimas: vaikai su dideliais ir l. dideliais SUP

Vaikų skaičius	asmenys	1470
Vienam vaikui skiriama suma	eur/metus	700,98
Reikalingas finansavimas iš viso	eur/metus	1.030.550

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vaikams su vidutiniais, dideliais ir labai dideliais SUP gali būti skiriamas mokytojo padėjėjas. Skaiciuojant mokytojo padėjėjams finansuoti reikalingų lėšų dydį, daroma prielaida, kad mokytojo padėjėjo etatas kuriamas kiekvienam vaikui su vidutiniais, dideliais ir labai dideliais SUP.

4-5 lentelė. Mokytojo padėjėjo etatų ir finansavimo poreikis

Vaikai su vidutiniais, dideliais ir labai dideliais SUP, integruoti į IU įstaigų bendrosios paskirties grupes (2017-2018)	asmenys	2.864	Remiantis ŠVIS duomenimis apie IU grupėse esančius vaikus su vidutiniais, dideliais arba labai dideliais SUP (grupės bendrojo lavinimo mokyklose)
Mokytojo padėjėjo alga	eur/metus	9.310	Taikomas toks pat koeficientas kaip ir auklėtojo padėjėjui (auklytei), C lygio pareigybė
Reikalingų etatų skaičius	vnt.	2.864	Daroma prielaida, kad vienam vaikui su specialiaisiais ugdymosi poreikiais skiriamas vienas mokytojo padėjėjas (vadovaujantis Mokytojo padėjėjo pavyzdiniu pareigybės aprašymu, patvirtintu LR švietimo ir mokslo ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2092)
Reikalingas finansavimas	eur/metus	26.666.181	

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

5 priedas. Kitų paslaugų finansavimo detalūs skaičiavimai

Maitinimas. Maitinimo paslaugoms finansuoti formuojamos trys alternatyvos (žr. 5-1 lent.). Tuo atveju, kai tėvai prisideda prie maitinimo finansavimo, daroma prielaida, kad savivaldybės ir tėvai finansuoja maitinimo paslaugas lygiomis dalimis (50 proc./50 proc.). Numatoma, kad prie vaikų maitinimo finansavimo turėtų prisidėti Sveikatos apsaugos ministerija.

5-1 lentelė. Maitinimo finansavimo alternatyvos

	I alternatyva	II alternatyva		III alternatyva	
Apibūdinimas	Tėvai kompensuoja dalį maitinimo išlaidų, kitą dalį padengia SB	1) VB lėšomis kompensuojamas maitinimas vaikams, kuriems iki PU pradžios liko 1 metai	2) Už likusių vaikų, ugdomų pagal IU programą (kuriems iki PU pradžios liko daugiau nei 1 metai), maitinimą moka tėvai ir SB	Visų vaikų, ugdomų pagal IU programą, tėvai atleidžiami nuo mokėjimo už maitinimą	
Finansavimo šaltinis	TL, SB (savivaldybės nustato tėvų mokėjimų dydį)	1)	VB-SAM	1)	VB-SAM (50 proc.)

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programą

		2)	TL, SB (savivaldybės nustato tėvų mokėjimų dydį)	2)	SB (50 proc.)
Maitinimo kaina, eur/dieną	3,75		3,75		3,75
Maitinimui reikalingas finansavimas, eur/dieną	447.510	1)	165.803	1)	223.755
		2)	281.708	2)	223.755
Maitinimui reikalingas finansavimas, eur/savaitę	2.237.550	1)	829.013	1)	1.118.775
		2)	1.408.538	2)	1.118.775
Maitinimui reikalingas finansavimas, eur/metus	116.352.600	1)	43.108.650	1)	58.176.300
		2)	73.243.950	2)	58.176.300
Maitinimo finansavimas TL, eur/metus	58.176.300		36.621.975		0
Maitinimo finansavimas SB, eur/metus	58.176.300		36.621.975		58.176.300

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vežiojimas. Vežiojimui finansuoti I alternatyvos atveju numatyta skirti 100 proc. lėšų iš SB, II ir III alternatyvos atveju – 100 proc. lėšų iš VB-SM. Vertinant vežiojimui reikalingų lėšų poreikį, vadovaujasi ŠVIS duomenimis apie vežiojamų priešmokyklinio ugdymo vaikų skaičių 2018-2019 m., nustatant kokią dalį visų vaikų yra vežiojama. Nustatytas procentinis dydis taikomas vertinant ikimokyklinio ugdymo vežiojimo poreikį (kadangi nėra duomenų apie vežiojamų ikimokyklinio ugdymo vaikų skaičių). Remiantis ŠVIS duomenimis, į mokymo įstaigą mokyklų transportu vežama apie 1,5 proc. mokinių, geltonais autobusais – apie 9 proc. vaikų; iš mokymo įstaigos mokyklų transportu vežama apie 1,6 proc. vaikų, geltonais autobusais – apie 9 proc.

5-2 lentelė. Vežiojimo finansavimo alternatyvos

	I alternatyva	II alternatyva	III alternatyva
Finansavimo šaltinis	SB	VB-SM	VB-SM
Pavežamų vaikų skaičius:			
į ugdymo įstaigą	4748	4748	4748
iš ugdymo įstaigos	5368	5368	5368
Autobusiukų poreikis, jei daroma prielaida, kad viename autobusiuke važiuoja 19 vaikų (imame didesnį vaikų skaičių-važiuojančių iš ugdymo įstaigos)	283	283	283
Darome prielaidą, kad vidutiniškai per dieną autobusiukas nuvažiuoja, km	30	30	30
Vieno autobusiuko 1 km kaina svyruoja nuo 0,3 eur/km iki 1 eur/km, imame vidurkį	0,65	0,65	0,65
Vežiojimo išlaidos, eur/dieną	5.509	5.509	5.509
Vežiojimo išlaidos, eur/sav.	27.547	27.547	27.547
Vežiojimo išlaidos, eur/metus	1.432.468	1.432.468	1.432.468

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Neformalus švietimas ir kultūros pasas. Šiuo metu neformalus švietimas IU yra finansuojamas tėvų lėšomis. Atsižvelgiant į didelius skirtumus tarp kaimo ir miesto ir jų sąlygojamas skirtingas finansines tėvų galimybes bei į poreikį teikti visiems vaikams kokybiška ir prieinamas paslaugas, siūloma vaikams, besimokantiems pagal IU programas, įvesti neformaliojo švietimo krepšelį, kuris

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART
CONTINENT | SC

būtų finansuojamas VB-ŠMSM lėšomis ir kultūros pasą, finansuojamą VB-Kultūros ministerijos lėšomis. Siūlomas neformaliojo krepšelio ir kultūros paso dydis – 15 eur/mėn./vaikui.

Neformaliojo švietimo krepšeliui finansuoti reikalingų lėšų dydis nustatytas vadovaujantis ikimokyklinio ugdymo auklėtinių skaičiumi (2017 m.). Nustatyta, kad siekiant įvesti neformaliojo švietimo krepšėlį IU, iš VB-ŠMSM turėtų būti skirta **21.480.480 eur/metus**. **Kultūros pasui** finansuoti reikalingų lėšų dydis nustatytas vadovaujantis ikimokyklinio ugdymo auklėtinių skaičiumi (2017 m.). Nustatyta, kad siekiant įvesti neformaliojo švietimo krepšėlį IU, turėtų būti skirta **21.480.480 eur/metus**.

6 priedas. PU ankstinimui reikalingas etatų ir lėšų poreikis, detalūs skaičiavimai: kai ankstinama per vienerius metus

Sąlyginių grupių skaičius. Nustačius prognozuojamą vaikų srautą, apskaičiuotas prognozuojamas sąlyginių grupių skaičius. Prognozuojant sąlyginį PU grupių skaičių, naudotas bazinis grupės dydis – 20 vaikų (žr. 6-1 lent.). Didžiausias PU grupių poreikis bus 1-maisiais įgyvendinimo metais. Kitais nagrinėjamo laikotarpio metais grupių skaičius svyruos nežymiai.

6-1 lentelė. Prognozuojamas sąlyginių grupių/klasių skaičius

	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
PU	2810	1486	1543	1521	1438

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti naujų sąlyginių PU grupių skaičių, iš ateinančių metų grupių skaičiaus atimamas ankstesnių metų grupių skaičius. Nustatant grupių skaičių 1-maisiais įgyvendinimo metais, iš 1-ųjų įgyvendinimo metų grupių skaičiaus atimamas bazinių metų grupių skaičius (apskaičiuotas Konsultanto remiantis vaikų skaičiumi ir baziniu grupės dydžiu, remiantis 2018-2019 m. m. duomenimis) (žr. 6-2 lent.). Atkreiptinas dėmesys, kad naujų sąlyginių grupių skaičius ženkliai padidės 1-maisiais įgyvendinimo metais, tačiau jau 2-aisiais įgyvendinimo metais naujų grupių poreikis sumažės ir iki paskutinių įgyvendinimo metų grupių skaičius svyruos nežymiai (žr. 6-2 lent.).

6-2 lentelė. Naujų sąlyginių grupių/klasių poreikis

	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
PU sąlyginių grupių skaičius	1362	0	58	0	0

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Mokytojų, turinčių PU kval. etatų poreikis. Skaičiuojant Mokytojų, turinčių PU kval. poreikį analizuojami du galimi variantai:

- 1) dirba 1 mokytojas, turintis PU kval.;
- 2) vienu metu 4 val./dieną dirba bent 2 mokytojai, turintys PU kval., likusiu laiku (kai numatytas pedagogo buvimas) dirba vienas mokytojas, turintis PU kval..

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART | SC
CONTINENT | SC

I variantas. Remiantis nustatyta dienos organizavimo forma, vienas mokytojas, turintis PU kval. praleidžia su vaikais 22 val./savaite ir turi 3 val./sav. nekontaktinių valandų. Nektaktinių valandų skaičius apskaičiuotas atitinkamai pagal kontaktinių valandų skaičių, dauginant iš koeficiento (t. y. kontaktinių valandų skaičius/33).

6-3 lentelė. 1 mokytojo, turinčio PU kval. darbo laiko trukmė

1 mokytojo, turinčio PU kval. kontaktinių valandų skaičius	val./dieną	4,4
	val./sav.	22
Nektaktinių valandų skaičius	val./sav.	2
Ugdymo savaičių skaičius	vnt.	32
1 mokytojo, turinčio PU kval. darbo trukmė per metus	val./metus	768

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti mokytojų, turinčių PU kval., poreikį ankstinant ugdymą, remiantis dienos organizavimu ir 1 mokytojo, turinčio PU kval., darbo laiko trukme, nustatytas mokytojų, turinčių PU kval., kontaktinių ir nekontaktinių valandų poreikis iš viso (per metus) vienoje sąlyginėje grupėje ir padaugintas iš sąlyginių grupių skaičiaus. Gautas rezultatas padalintas iš teisės aktuose nustatyto etato dydžio tokiu būdu gaunant reikalingų pilnų etatų skaičių.

6-4 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. pilnų etatų poreikis

	Trukmė	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./sav.	36	36	36	36	36
Etato dydis (pagal dienos organizavimo ypatumus)	val./metus	1152	1152	1152	1152	1152
Mokytojų, turinčių PU kval., kontaktinių ir nekontaktinių valandų poreikis iš viso	val./metus	2158426	1140864	1185062	1168205	1104384
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	1874	990	1029	1014	959

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

6-5 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. finansavimo lėšų poreikis

Rodiklis	Mato vnt.	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Taikomas vidutinis koeficientas		5,27	5,27	5,27	5,27	5,27
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	tūkst. Eur/mėn./visiems etatams	1308	692	718	708	669
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	tūkst. Eur/metus/visiems etatams	15700	8298	8620	8497	8033
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	tūkst. Eur/metus/visiems etatams	20485	10828	11247	11087	10481

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programą

II variantas. Remiantis nustatyta dienos organizavimo forma, 2 mokytojai, turintys PU kval. praleidžia su vaikais po 4 val./dieną (iš viso 8 val./dieną). Nekontaktinių valandų skaičius apskaičiuotas atitinkamai pagal kontaktinių valandų skaičių, dauginant iš koeficiento (t. y. kontaktinių valandų skaičius/33).

6-6 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. pilnų etatų poreikis

2 mokytojai, turintys PU kval. (kontaktinės valandos)	val./dieną	8
	val./sav.	40
1 mokytojas, turintis PU kval. (kontaktinės valandos)	val./dieną	0,4
	val./sav.	2
Nekontaktinių valandų skaičius	val. sav.	3,8
Ugdymo savaičių skaičius	vnt.	32
1 mokytojo, turinčio PU kval., darbo trukmė per metus	val./metus	1466

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti mokytojų, turinčių PU kval., poreikį ankstinant ugdymą, remiantis dienos organizavimu ir mokytojų, turinčių PU kval., darbo laiko trukme, nustatytas mokytojų, turinčių PU kval., kontaktinių ir nekontaktinių valandų poreikis iš viso (per metus) vienoje sąlyginėje grupėje ir padaugintas iš sąlyginių grupių skaičiaus. Gautas rezultatas padalintas iš teisės aktuose nustatyto etato dydžio tokiu būdu gaunant reikalingų pilnų etatų skaičių.

6-7 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. pilnų etatų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./sav.	36	36	36	36	36
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./metus	1152	1152	1152	1152	1152
Mokytojų, turinčių PU kval., valandų poreikis iš viso	val./metus	4120631	2178013	2262392	2230209	2108369
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	3577	1891	1964	1936	1830

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Apskaičiuojant finansavimo lėšų poreikį taikomas vidutinis mokytojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas (visų kvalifikacinių kategorijų, darbo stažo grupių).

6-8 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Taikomas vidutinis koeficientas		5,27	5,27	5,27	5,27	5,27
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	tūkst. Eur/mėn./visiems etatams	2498	1320	1371	1352	1278
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	tūkst. Eur/metus/visiems etatams	29972	15842	16456	16222	15336
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	tūkst. Eur/metus/visiems etatams	39108	20671	21472	21166	20010

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Mokytojų, turinčių PU kval. (asmenų) poreikis. Siekiant apskaičiuoti reikalingą Mokytojų, turinčių PU kval. (asmenų) skaičių, remiamasi 2018-2019 m. m. duomenimis apie Mokytojų, turinčių PU kval. ir etatų skaičių. Remiantis ŠVIS duomenimis, nustatyta, kad bendrojo ugdymo mokyklose ir IU įstaigose iš viso dirbo 2027 mokytojai ir buvo 1840,95 etatai (pilni), todėl vienam etatui teko vidutiniškai 1,11 mokytojo. Remiantis šiuo vidurkiu ir nustatytą Mokytojų, turinčių PU kval. etatų skaičiaus poreikiu, apskaičiuota, kiek Mokytojų, turinčių PU kval. (asmenų) reikės paankstinus ugdymą.

6-9 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. (asmenų) poreikis: I variantas

	Baziniai metai	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
2018-2019 m. dirbančių žmonių skaičius	2.027					
Reikalingas žmonių skaičius	asmenys	2085	1102	1145	1128	1067
Trūkumas, palyginus su 2018-2019 m.	asmenys	58	0	0	0	0

6-10 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. (asmenų) poreikis: II variantas

	Baziniai metai	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
2018-2019 m. dirbančių žmonių skaičius	2.027					
Reikalingas žmonių skaičius	asmenys	3980	2104	2185	2154	2037
Trūkumas, palyginus su 2018-2019 m.	asmenys	1953	77	158	127	10

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Įvertinta, kad didžiausias Mokytojų, turinčių PU kval. poreikis bus 1-maisiais įgyvendinimo metais, o jų perkvalifikavimas kainuotų 3,31 mln. Eurų (skaičiuojama II varianto Mokytojų, turinčių PU kval. skaičiaus sumą (trūkumą palyginus su 2018-2019 m.) dauginant iš vidutinės perkvalifikavimo kainos – 950 Eur/metus, perkvalifikavimo trukmė – 1,5 metų). Perkvalifikavimo finansavimą siūloma finansuoti iš valstybės biudžeto.

Auklėtojo padėjėjo etatų poreikis PU. Daroma prielaida, kad auklėtojo padėjėjas būna vaikų ugdymo valandomis, t. y. 4 val./dieną.

6-11 lentelė. Auklėtojo padėjėjo darbo laiko trukmė

1 auklėtojo padėjėjas	val./dieną	4
	val./sav.	20
Ugdymo savaitės skaičius	vnt.	32
1 auklėtojo padėjėjo darbo trukmė per metus	val./metus	640

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti auklėtojo padėjėjų poreikį ankstinant ugdymą, remiantis dienos organizavimu ir auklėtojo padėjėjo darbo laiko trukme, nustatytas auklėtojo padėjėjų valandų poreikis iš viso (per metus) vienoje sąlyginėje grupėje ir padaugintas iš sąlyginių grupių skaičiaus. Gautas rezultatas padalintas iš teisės aktuose nustatyto etato dydžio tokiu būdu gaunant reikalingų pilnų etatų skaičių.

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

6-12 lentelė. Auklėtojų padėjėjų, dirbančių PU grupėse, pilnų etatų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./sav.	40	40	40	40	40
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./metus	1280	1280	1280	1280	1280
Auklėtojo padėjėjo darbo valandų poreikis	val./metus	1798688	950720	987552	973504	920320
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	1405	743	772	761	719

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Auklėtojų padėjėjai priskiriami C lygio pareigybių grupei, kuriai būtinas ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas ir (ar) įgyta profesinė kvalifikacija. Apskaičiuojant finansavimo lėšų poreikį taikomas vidutinis C lygio kategorijos darbuotojams taikomas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas (visų kvalifikacinių kategorijų, darbo stažo grupių).

6-13 lentelė. Auklėtojų padėjėjų, dirbančių PU grupėse, finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendini mo metai	2-ri įgyvendini mo metai	3-ti įgyvendini mo metai	4-ti įgyvendini mo metai	5-ti įgyvendini mo metai
Taikomas vidutinis koeficientas		4,49	4,49	4,49	4,49	4,49
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	tūkst. Eur/mėn./visie ms etatams	837	442	459	453	428
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	10.039	5.306	5.512	5.433	5.137
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	13.099	6.924	7.192	7.089	6.702

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Švietimo pagalbos etatų poreikis PU. Daroma prielaida, kad švietimo pagalbos specialistas dirbs 2 val./sav. (arba 0,4 val./dieną) vienoje sąlyginėje grupėje.

6-14 lentelė. Švietimo pagalbos specialisto darbo laiko trukmė

Švietimo pagalba	val./dieną	0,4
	val./sav.	2
Ugdymo savaičių skaičius	vnt.	32
Švietimo pagalbos trukmė per metus	val./metus	64

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti švietimo pagalbos specialistų poreikį ankstinant PU, remiantis dienos organizavimu ir švietimo pagalbos specialisto darbo laiko trukme, nustatytas švietimo pagalbos specialistų valandų poreikis iš viso (per metus) vienoje sąlyginėje grupėje ir padaugintas iš

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programą

SMART
CONTINENT | SC

sąlyginių grupių skaičiaus. Gautas rezultatas padalintas iš teisės aktuose nustatyto etato dydžio tokiu būdu gaunant reikalingų pilnų etatų skaičių.

6-15 lentelė. Švietimo pagalbos specialistų pilnų etatų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./sav.	40	40	40	40	40
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./metus	1280	1280	1280	1280	1280
Švietimo pagalbos valandų poreikis iš viso	val./metus	179869	95072	98755	97350	92032
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	141	74	77	76	72

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Apskaičiuojant finansavimo lėšų poreikį taikomas vidutinis specialiesiems pedagogams, logopedams, surdopedagogams, tiflopedagogams taikomas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas (visų kvalifikacinių kategorijų, darbo stažo grupių).

6-16 lentelė. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių PU grupėse, finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendini mo metai	2-ri įgyvendini mo metai	3-ti įgyvendini mo metai	4-ti įgyvendini mo metai	5-ti įgyvendini mo metai
Taikomas vidutinis koeficientas		5,03	5,03	5,03	5,03	5,03
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	tūkst. Eur/mėn./visie ms etatams	94	50	51	51	48
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	1.124	594	617	608	575
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	1.467	775	805	794	751

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vaikų užimtumo etatų poreikis PU. Daroma prielaida, kad vaikų užimtumą vykdo vienas darbuotojas 5,2 val./dieną.

6-17 lentelė. Vaikų užimtumo specialisto darbo laiko trukmė

Vaikų užimtumas	val./dieną	5,2
	val./sav.	26
Ugdymo savaičių skaičius	vnt.	32
Vaikų užimtumo trukmė per metus	val./metus	832

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti vaikų užimtumo specialistų poreikį ankstinant PU, remiantis dienos organizavimu ir vaikų užimtumo trukme, nustatytas vaikų užimtumo specialistų valandų poreikis iš viso (per

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART
CONTINENT | SC

metus) vienoje sąlyginėje grupėje ir padaugintas iš sąlyginių grupių skaičiaus. Gautas rezultatas padalintas iš teisės aktuose nustatyto etato dydžio tokiu būdu gaunant reikalingų pilnų etatų skaičių.

6-18 lentelė. Vaikų užimtumo specialistų pilnų etatų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./sav.	40	40	40	40	40
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./metus	1280	1280	1280	1280	1280
Švietimo pagalbos valandų poreikis iš viso	val./metus	2338294	1235936	1283818	1265555	1196416
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	1827	966	1003	989	935

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vaikų užimtumo specialistai priskiriami C lygio pareigybių grupei, kuriai būtinas ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas ir (ar) įgyta profesinė kvalifikacija. Apskaičiuojant finansavimo lėšų poreikį taikomas vidutinis C lygio kategorijos darbuotojams taikomas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas (visų kvalifikacinių kategorijų, darbo stažo grupių).

6-19 lentelė. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių PU grupėse, finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendini mo metai	2-ri įgyvendini mo metai	3-ti įgyvendini mo metai	4-ti įgyvendini mo metai	5-ti įgyvendini mo metai
Taikomas vidutinis koeficientas		4,49	4,49	4,49	4,49	4,49
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	tūkst. Eur/mėn./visie ms etatams	1.088	575	597	589	556
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	13.051	6.898	7.165	7.063	6.677
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	17.028	9.001	9.349	9.216	8.713

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vežiojimas PU. Siekiant nustatyti, koks yra vaikų vežiojimo PU poreikis, remiamasi vaikų, ugdomų pagal PU bendrojo ugdymo mokyklose, vežiojimo statistika (statistikos dėl vežiamų vaikų, ugdomų pagal PU ikimokyklinio ugdymo įstaigose, nėra).

6-20 lentelė. Vaikų, ugdomų pagal PU, vežiojimo statistika (2018-2019 m. m.)

	Vaikų skaičius	Dalis nuo visų vaikų, proc.
Mokyklų transportu pavežamų į mokyklą mokinių skaičius	155	1,5
Geltonaisiais autobusais pavežamų į mokyklą mokinių skaičius	881	9
Iš viso pavežamų į mokyklą	1036	10,1
Mokyklų transportu pavežamų iš mokyklos mokinių skaičius	161	1,6

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

Geltonaisiais autobusais pavežamų iš mokyklos mokinių skaičius	947	9
Iš viso pavežamų iš mokyklos	1108	10,8
Iš viso mokinių priešmokykliniame ugdyme (bendrojo ugdymo mokyklose)	10290	

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Remiantis aukščiau atliktais skaičiavimais, daroma prielaida, kad tokią pat vaikų dalį reikės vežioti ne tik iš bendrojo ugdymo mokyklų, tačiau taip pat iš IU įstaigų, t. y. iš viso PU vaikų srauto.

6-21 lentelė. Vaikų, ugdomų pagal PU, vežiojimo poreikis

	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Mokyklų transportu pavežamų į mokyklą mokinių skaičius	847	448	465	458	433
Geltonaisiais autobusais pavežamų į mokyklą mokinių skaičius	4812	2544	2642	2605	2462
Iš viso pavežama į mokyklą :	5659	2991	3107	3063	2896
Mokyklų transportu pavežamų iš mokyklos mokinių skaičius	879	465	483	476	450
Geltonaisiais autobusais pavežamų iš mokyklos mokinių skaičius	5173	2734	2840	2800	2647
Iš viso pavežama iš mokyklos :	6052	3199	3323	3276	3097

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant apskaičiuoti, kiek lėšų turės būti skiriama vaikų, ugdomų pagal PU vežiojimui, visų pirma numatomas vežiojamų vaikų skaičiaus pokytis. Šiuo metu vežiojamų vaikų skaičius nustatytas, remiantis pateikta vežiojimo statistika (bendrojo ugdymo mokyklose). Nustatant vežiojimo papildomą poreikį, daroma prielaida, kad viename autobusiuke telpa 19 vaikų, o vienas autobusiukas per dieną nuvažiuoja vidutiniškai 100 km (vieno maršruto trukmė į vieną pusę apie 1 val., vidutinis greitis 50 km/val.) ir yra eksploatuojamas 32 savaitės/metus (ugdymo trukmė savaitėmis). Skaičiuojant autobusiukų poreikį remiamasi vaikų, pavežamų iš mokyklos skaičiumi, kadangi jis yra didesnis nei vaikų, pavežamų į mokyklą skaičius ir parodo maksimalų autobusiukų poreikį.

6-22 lentelė. Vaikų, ugdomų pagal PU, vežiojimo finansavimo lėšų poreikis

		Baziniai metai	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Papildomai turės būti vežiojama	Vaikų skaičius	3120	2933	79	124	-47	-179
Jei viename autobusiuke 19 mokinių, papildomai reikės, palyginus su praeitais metais	Autobusiukų skaičius		154	4	7	perteklius	perteklius
Nuvažiuotas atstumas	km/dieną		15435	418	652		
	km/savaitę		77176	2088	3261		
	km/metus		2469643	66828	104368		
Vežiojimo kaina (vidutinė)	Eur/km		0,65	0,65	0,65		

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programą

SMART | SC
CONTINENT | SC

rinkos kaina)						
Vežiojimo finansavimo poreikis	Eur	1.605.268	43.438	67.839		

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant apskaičiuoti, kiek lydinčių asmenų etatų reikės, siekiant vežioti vaikus, ugdomus pagal PU programą, vadovaujamosi anksčiau padaryta prielaida, kad vienas autobusiukas vidutiniškai nuvažiuos 100 km per valandą vidutiniu 50 km/val. greičiu, todėl lydintis asmuo turės dirbti 2 val./dieną ir jo etato dydis atitinkamai bus 0,25 etato.

6-23 lentelė. Lydinčių asmenų poreikis PU

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Lydinčių asmenų poreikis papildomiems autobusiukams	asmenys	154	4	7	perteklius	perteklius
Vieno lydinčio asmens etato dydis		0,25	0,25	0,25	-	-
Taikomas vidutinis koeficientas		4,49	4,49	4,49	-	-
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	-	-
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	Eur/mėn./visiems etatams	22972,76	621,6378	970,8346	-	-
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	Eur/metus/visiems etatams	275673	7460	11650	-	-
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	Eur/metus/visiems etatams	359698	9733	15201	-	-

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Maitinimas. Maitinimui vidutiniškai skiriama nuo 2 iki 5,5 eur/d., todėl išvestas vidurkis ir skaičiavimams naudojamas 3,75 eur/d. tarifas (maitinant vaikus 3 kartus per dieną).

6-24 lentelė. Maitinimo finansavimo lėšų poreikis, kai maitinami visi vaikai, ugdomi pagal PU

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Lėšų poreikis maitinimui	eur/dieną	210.784	111.413	115.729	114.083	107.850
	eur/sav.	1.053.919	557.063	578.644	570.413	539.250
Savaičių skaičius per m. m.	vnt.	32	32	32	32	32
Lėšų poreikis maitinimui	eur/metus	33.725.400	17.826.000	18.516.600	18.253.200	17.256.000

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Tuo atveju, jei vaikams nemokamai būtų skiriami tik pietūs, daroma prielaida, kad jų kaina būtų 2 Eur/dieną. Tokiu atveju finansavimo poreikis sumažėtų apie 47 proc.

6-25 lentelė. Maitinimo finansavimo lėšų poreikis, kai maitinami visi vaikai, ugdomi pagal PU

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART
CONTINENT | SC

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Lėšų poreikis maitinimui	eur/dieną	112.418	59.420	61.722	60.844	57.520
	eur/sav.	562.090	297.100	308.610	304.220	287.600
Savaičių skaičius per m. m.	vnt.	32	32	32	32	32
Lėšų poreikis maitinimui	eur/metus	17.986.880	9.507.200	9.875.520	9.735.040	9.203.200

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Neformaliojo švietimo krepšelio finansavimas. Atsižvelgiant į anksčiau pateiktas alternatyvas, siūloma priešmokyklinio ugdymo grupėse ugdomiems vaikams skirti 15/Eur/mėn. neformaliojo švietimo krepšelį.

6-26 lentelė. Neformaliojo švietimo krepšelio finansavimo lėšų poreikis PU

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Lėšų poreikis	tūkst. Eur/metus	6745	3565	3703	3651	3451

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

7 priedas. Pradinio ugdymo ankstinimui reikalingas lėšų poreikis, detalūs skaičiavimai: kai ankstinama per vienerius metus

Sąlyginių klasių skaičius. Nustačius prognozuojamą vaikų srautą, apskaičiuotas prognozuojamas sąlyginių klasių skaičius. Prognozuojant sąlyginį pradinio ugdymo klasių skaičių, naudotas bazinis klasės dydis – 24 mokiniai (žr. 7-1 lent.). Didžiausias pradinio ugdymo klasių poreikis bus 2-aisiais įgyvendinimo metais. Kitais nagrinėjamo laikotarpio metais tiek grupių, tiek klasių skaičius svyruos nežymiai.

7-1 lentelė. Prognozuojamas sąlyginių grupių/klasių skaičius

	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Pradinio ugdymo klasių poreikis	1298	2342	1238	1286	1268

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti naujų sąlyginių pradinio ugdymo klasių skaičių, iš ateinančių metų klasių skaičiaus atimamas ankstesnių metų klasių skaičius. Nustatant klasių skaičių 1-mais įgyvendinimo metais, iš 1-mais įgyvendinimo metais nustatyto klasių skaičiaus atimamas bazinių metų klasių skaičius (apskaičiuotas Konsultanto remiantis mokinių skaičiumi ir baziniu klasės dydžiu) (žr. 7-2 lent.). Naujų klasių poreikis ženkliai padidėtų 2-ais įgyvendinimo metais, o 3-čiais įgyvendinimo metais naujų grupių poreikis ženkliai sumažės, tuo metu kitais įgyvendinimo metais vystysis be kardinalių pokyčių (žr. 7-2 lent.).

7-2 lentelė. Naujų sąlyginių klasių poreikis

	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Pradinis ugdymas	86	1044	0	48	0

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Kuriami
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

Dienos organizavimas. Siekiant prognozuoti papildomų etatų ir mokytojų poreikį ir įvertinti kitus pradinio ugdymo ankstinimo poreikius, dėmesys sutelktas į dienos organizavimą ugdant vaikus pagal pradinio ugdymo programą (žr. 7-3 lentelė). Daroma prielaida, kad diena pradiniame ugdyme trunka 10 val. Pradiniame ugdyme numatyta ugdymo trukmė yra 5 val./dieną.

3 lentelė. Dienos organizavimas ugdant vaikus pagal PU ir pradinio ugdymo programas

Pradinis ugdymas		
Privalomas vaikų ugdymas	val./dieną	5
Visos dienos mokykla	val./dieną	5

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

7-4 lentelėje pateiktos pradinio ugdymo visos dienos mokyklos galimos veiklos ir galimi reikalingi specialistai.

7-4 lentelė. Visos dienos mokyklos užsiėmimų organizavimas pradiniame ugdyme

Veiklos	Trukmė, val./dieną	Trukmė, val./sav.	Apibūdinimas	Reikalingi specialistai
Papildomas ugdymas	1	5	Padedama mokiniams mokytis, jei yra sunkumų, ruošti namų darbus ir pan.	Pradinių klasių mokytojas
Edukaciniai-kultūriniai užsiėmimai	0,4	2	Ateina specialistai iš kitų sričių (pavyzdžiui, policininkai, gaisrininkai, paštininkai ir kt.) papasakoti apie savo profesiją, praveisti edukacinius užsiėmimus (kaip elgtis/ nesielgti), taip pat gali būti organizuojamos išvykos, užsiėmimai kitose vietose (bibliotekose, muziejuose, parkuose ir kt.)	Kartu dalyvauja pradinių klasių mokytojas
Neformalus švietimas	0,4	2	Įvairūs būreliais, paslaugas teikia neformalaus švietimo teikėjai	Vykdo neformalaus švietimo specialistai
Švietimo pagalba	0,4	2	Švietimo pagalbos specialisto konsultacijos įvairiomis temomis	Švietimo pagalbos specialistai
Vaikų užimtumas	2,8	14	Vaikų poilsio organizavimas	Socialiniai darbuotojai, visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, kultūros darbuotojai, kiti specialistai C lygio specialybė (reikia vidurinio ar profesinio išsilavinimo)
Iš viso:		25		

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Pirmų klasių mokytojų etatų poreikis. Pirmų klasių mokytojų poreikis nustatytas remiantis Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše įtvirtintomis nuostatomis ir dienos organizavimu.

7-5 lentelė. Pirmos klasės mokytojo darbo laiko trukmė

Pradinių klasių mokytojas	val./dieną	6
	val./sav.	31
Ugdymo savaičių skaičius	vnt.	35
Pradinių klasių mokytojo, dirbančio 1 klasėje, darbo trukmė per metus	val./metus	1095

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti pirmų klasių mokytojų poreikį ankstinant pradinį ugdymą, remiantis dienos organizavimu ir pirmų klasių mokytojų darbo laiko trukme, nustatytas pirmų klasių mokytojų valandų poreikis iš viso (per metus) vienoje sąlyginėje klasėje ir padaugintas iš sąlyginių klasių

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART | SC
CONTINENT

skaičiaus. Gautas rezultatas padalintas iš vidutinės kontaktinių valandų, tenkančių vienai pareigybei normos per mokslo metus tokiu būdu gaunant reikalingų pilnų etatų skaičių.

7-6 lentelė. Pirmų klasių mokytojų pilnų etatų poreikis

		1-mi įgyvendinim o metai	2-ri įgyvendinim o metai	3-ti įgyvendinim o metai	4-ti įgyvendinim o metai	5-ti įgyvendinim o metai
Vidutinė kontaktinių valandų, tenkančių vienai pareigybei norma per mokslo metus	val./metus	776	776	776	776	776
Mokytojų, turinčių PU kval., valandų poreikis iš viso	val./metus	1421219	2564536	1355519	1408033	1388004
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	1831	3305	1747	1814	1789

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Apskaičiuojant finansavimo lėšų poreikį taikomas vidutinis mokytojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas (visų kvalifikacinių kategorijų, darbo stažo grupių).

7-7 lentelė. Pirmų klasių mokytojų finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendinim o metai	2-ri įgyvendinim o metai	3-ti įgyvendinim o metai	4-ti įgyvendinim o metai	5-ti įgyvendinim o metai
Taikomas vidutinis koeficientas		7,61	7,61	7,61	7,61	7,61
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	Eur/mėn./visiems etatams	1847	3332	1761	1830	1804
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	Eur/metus/visiems etatams	22161	39988	21136	21955	21643
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	Eur/metus/visiems etatams	28915	52176	27578	28647	28239

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Švietimo pagalbos etatų poreikis pradiniam ugdyme. Daroma prielaida, kad švietimo pagalbos specialistas dirbs 2 val./sav. (arba 0,4 val./dieną) vienoje sąlyginėje klasėje.

7-8 lentelė. Švietimo pagalbos specialisto darbo laiko trukmė

Švietimo pagalba	val./dieną	0,4
	val./sav.	2
Ugdymo savaičių skaičius	vnt.	32
Švietimo pagalbos trukmė per metus	val./metus	64

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti švietimo pagalbos specialistų poreikį ankstinant pradinį ugdymą, remiantis dienos organizavimu ir švietimo pagalbos specialisto darbo laiko trukme, nustatytas švietimo pagalbos specialistų valandų poreikis iš viso (per metus) vienoje sąlyginėje klasėje ir padaugintas iš sąlyginių klasių skaičiaus. Gautas rezultatas padalintas iš teisės aktuose nustatyto etato dydžio tokiu būdu gaunant reikalingų pilnų etatų skaičių.

7-9 lentelė. Švietimo pagalbos specialistų pilnų etatų poreikis

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./sav.	40	40	40	40	40
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./metus	1280	1280	1280	1280	1280
Švietimo pagalbos valandų poreikis iš viso	val./metus	83067	149891	79227	82296	81125
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	65	117	62	64	63

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Apskaičiuojant finansavimo lėšų poreikį taikomas vidutinis specialiesiems pedagogams, logopedams, surdopedagogams, tiflopedagogams taikomas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas (visų kvalifikacinių kategorijų, darbo stažo grupių).

7-10 lentelė. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių pirmose klasėse, finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendini mo metai	2-ri įgyvendini mo metai	3-ti įgyvendini mo metai	4-ti įgyvendini mo metai	5-ti įgyvendini mo metai
Taikomas vidutinis koeficientas		5,03	5,03	5,03	5,03	5,03
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	tūkst. Eur/mėn./visie ms etatams	43	78	41	43	42
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	519	937	495	514	507
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	677	1222	646	671	662

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vaikų užimtumo etatų poreikis pradiniam ugdyme. Daroma prielaida, kad vaikų užimtumą vykdo vienas darbuotojas 5,2 val./dieną vienoje sąlyginėje klasėje.

7-11 lentelė. Švietimo pagalbos specialisto darbo laiko trukmė

Vaikų užimtumas	val./dieną	2,8
	val./sav.	14
Ugdymo savaitių skaičius	vnt.	32
Vaikų užimtumo trukmė per metus	val./metus	448

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti vaikų užimtumo specialistų poreikį ankstinant pradinį ugdymą, remiantis dienos organizavimu ir vaikų užimtumo trukme, nustatytas vaikų užimtumo specialistų valandų poreikis iš viso (per metus) vienoje sąlyginėje grupėje ir padaugintas iš sąlyginių grupių skaičiaus. Gautas rezultatas padalintas iš teisės aktuose nustatyto etato dydžio tokiu būdu gaunant reikalingų pilnų etatų skaičių.

7-12 lentelė. Švietimo pagalbos specialistų pilnų etatų poreikis

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART
CONTINENT | SC

		1-mi įgyvendinim o metai	2-ri įgyvendinim o metai	3-ti įgyvendinim o metai	4-ti įgyvendinim o metai	5-ti įgyvendinim o metai
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./sav.	40	40	40	40	40
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./metus	1280	1280	1280	1280	1280
Švietimo pagalbos valandų poreikis iš viso	val./metus	581467	1049235	554587	576072	567877
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	454	820	433	450	444

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vaikų užimtumo specialistai priskiriami C lygio pareigybių grupei, kuriai būtinas ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas ir (ar) įgyta profesinė kvalifikacija. Apskaičiuojant finansavimo lėšų poreikį taikomas vidutinis C lygio kategorijos darbuotojams taikomas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas (visų kvalifikacinių kategorijų, darbo stažo grupių).

7-13 lentelė. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių pirmose klasėse, finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendini mo metai	2-ri įgyvendini mo metai	3-ti įgyvendini mo metai	4-ti įgyvendini mo metai	5-ti įgyvendini mo metai
Taikomas vidutinis koeficientas		4,49	4,49	4,49	4,49	4,49
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	tūkst. Eur/mėn./visie ms etatams	270	488	258	268	264
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	3245	5856	3095	3215	3169
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	4234	7641	4039	4195	4136

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vežiojimas pradiniam ugdyme. Siekiant nustatyti, koks yra vaikų vežiojimo pradiniam ugdyme poreikis, remiamasi 1-4 klasių mokinių (nėra atskirai išskirtos 1 klasės) vežiojimo statistika.

7-14 lentelė. Vaikų pradiniam ugdyme (1-4 klasių) vežiojimo statistika (2018-2019 m. m.)

	Vaikų skaičius	Dalis nuo visų vaikų, proc.
Mokyklų transportu pavežamų į mokyklą mokinių skaičius	1663	1,4
Geltonaisiais autobusais pavežamų į mokyklą mokinių skaičius	7358	6,3
Iš viso pavežama į mokyklą:	9021	7,7
Mokyklų transportu pavežamų iš mokyklos mokinių skaičius	1782	1,5
Geltonaisiais autobusais pavežamų iš mokyklos mokinių skaičius	8472	7,2
Iš viso pavežama iš mokyklos:	10254	8,7
Iš viso mokinių:	117725	

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Remiantis aukščiau atliktais skaičiavimais, daroma prielaida, kad tokią pat vaikų dalį reikės vežioti 1 klasių mokinių.

7-15 lentelė. Vaikų pradiniam ugdyme (1 klasių) vežiojimo poreikis

	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024

Kuriamė
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

SMART
CONTINENT | SC

	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Mokyklų transportu pavežamų į mokyklą mokinių skaičius	440	794	420	436	430
Geltonaisiais autobusais pavežamų į mokyklą mokinių skaičius	1947	3513	1857	1929	1901
Iš viso pavežama į mokyklą :	2387	4307	2277	2365	2331
Mokyklų transportu pavežamų iš mokyklos mokinių skaičius	472	851	450	467	460
Geltonaisiais autobusais pavežamų iš mokyklos mokinių skaičius	2242	4045	2138	2221	2189
Iš viso pavežama iš mokyklos :	2713	4896	2588	2688	2650

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant apskaičiuoti, kiek lėšų turės būti skiriama 1 klasių mokinių vežiojimui, visų pirma numatomas vežiojamų vaikų skaičiaus pokytis. Šiuo metu vežiojamų vaikų skaičius nustatytas, remiantis pateikta vežiojimo statistika (nustatant vežiojamų 1 klasės mokinių skaičių). Nustatant vežiojimo papildomą poreikį, daroma prielaida, kad viename autobusiuke telpa 19 vaikų, o vienas autobusiukas per dieną nuvažiuoja vidutiniškai 100 km (vieno maršruto trukmė į vieną pusę apie 1 val., vidutinis greitis 50 km/val.) ir yra eksploatuojamas 35 savaitės/metus (ugdymo trukmė savaitėmis). Skaičiuojant autobusiukų poreikį remiamasi vaikų, pavežamų iš mokyklos skaičiumi, kadangi jis yra didesnis nei vaikų, pavežamų į mokyklą skaičius ir parodo maksimalų autobusiukų poreikį.

7-16 lentelė. Vaikų pradiniam ugdyme (1 klasių) vežiojimo finansavimo lėšų poreikis

		2018-2019 (šiuo metu vežiojama)	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Papildomai turės būti vežiojama	Vaikų skaičius	2533	180	2183	-125	100	-38
Jei viename autobusiuke 19 mokinių, papildomai reikės, palyginus su praeitais metais	Autobusiukų skaičius		9	115	perteklius	5	perteklius
Nuvažiuotas atstumas	km/dieną		949	11488		528	
	km/savaitę		4745	57439		2638	
	km/metus		166065	2010355		92339	
Vežiojimo kaina (vidutinė rinkos kaina)	Eur/km		0,65	0,65		0,65	
Vežiojimo finansavimo poreikis	Eur		107.943	1.306.731		60.020	

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant apskaičiuoti, kiek lydinčių asmenų etatų reikės, siekiant vežioti vaikus, ugdamus pagal pradinio ugdymo 1 klasės programą, vadovaujamosi anksčiau padaryta prielaida, kad vienas autobusiukas vidutiniškai nuvažiuos 100 km per valandą vidutiniu 50 km/val. greičiu, todėl lydintis asmuo turės dirbti 2 val./dieną ir jo etato dydis atitinkamai bus 0,25 etato.

7-17 lentelė. Lydinčių asmenų poreikis pradiniam ugdyme

		2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Lydinčių asmenų poreikis papildomiems autobusiukams	asmenys	9	115	perteklius	5	perteklius
Vieno lydinčio asmens etato dydis		0,25	0,25	-	0,25	-
Taikomas vidutinis koeficientas		4,49	4,49	-	4,49	-

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programą

SMART
CONTINENT | SC

		2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	-	132,5	-
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	tūkst. Eur/mėn./visiems etatams	1412	17098	-	785	-
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	tūkst. Eur/metus/visiems etatams	16948	205171	-	9424	-
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	tūkst. Eur/metus/visiems etatams	22114	267707	-	12296	-

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

8 priedas. PU ankstinimui reikalingas etatų ir lėšų poreikis, detalūs skaičiavimai: kai ankstinama per trejus metus

Sąlyginių grupių skaičius. Nustacius prognozuojamą vaikų srautą, apskaičiuotas prognozuojamas sąlyginių grupių skaičius. Prognozuojant sąlyginį PU grupių skaičių, naudotas bazinis grupės dydis – 20 vaikų (žr. 8-1 lent.). Didžiausias PU grupių poreikis bus 2-aisiais įgyvendinimo metais. Kitais nagrinėjamo laikotarpio metais grupių skaičius svyruos nežymiai.

8-1 lentelė. Prognozuojamas sąlyginių grupių/klasių skaičius

	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
PU	1967	2104	1557	1438	1488

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti naujų sąlyginių PU grupių skaičių, iš ateinančių metų grupių skaičiaus atimamas ankstesnių metų grupių skaičius. Nustatant grupių skaičių 1-maisiais įgyvendinimo metais, iš 1-ųjų įgyvendinimo metų grupių skaičiaus atimamas bazinių metų grupių skaičius (apskaičiuotas Konsultanto remiantis vaikų skaičiumi ir baziniu grupės dydžiu, remiantis 2018-2019 m. m. duomenimis) (žr. 8-2 lent.). Atkreiptinas dėmesys, kad naujų sąlyginių grupių skaičius ženkliai padidės 1-maisiais ir 2-aisiais įgyvendinimo metais (žr. 8-2 lent.).

8-2 lentelė. Naujų sąlyginių grupių/klasių poreikis

	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
PU sąlyginių grupių skaičius	518	137	0	0	50

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Mokytojų, turinčių PU kval. etatų poreikis. Skaičiuojant Mokytojų, turinčių PU kval. poreikį analizuojami du galimi variantai:

- 1) dirba 1 mokytojas, turintis PU kval.;
- 2) vienu metu 4 val./dieną dirba bent 2 mokytojai, turintys PU kval., likusiu laiku (kai numatytas pedagogo buvimas) dirba vienas mokytojas, turintis PU kval..

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

I variantas. Remiantis nustatyta dienos organizavimo forma, vienas mokytojas, turintis PU kval. praleidžia su vaikais 22 val./savaitę ir turi 3 val./sav. nekontaktinių valandų. Nekontaktinių valandų skaičius apskaičiuotas atitinkamai pagal kontaktinių valandų skaičių, dauginant iš koeficiento (t. y. kontaktinių valandų skaičius/33).

8-3 lentelė. mokytojo, turinčio PU kval., darbo laiko trukmė

1 mokytojo, turinčio PU kval., kontaktinių valandų skaičius	val./dieną	4,4
	val./sav.	22
Nekontaktinių valandų skaičius	val./sav.	2
Ugdymo savaičių skaičius	vnt.	32
1 mokytojo, turinčio PU kval., darbo trukmė per metus	val./metus	768

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti mokytojų, turinčių PU kval., poreikį ankstinant ugdymą, remiantis dienos organizavimu ir 1 mokytojo, turinčio PU kval., darbo laiko trukme, nustatytas mokytojų, turinčių PU kval., kontaktinių ir nekontaktinių valandų poreikis iš viso (per metus) vienoje sąlyginėje grupėje ir padaugintas iš sąlyginių grupių skaičiaus. Gautas rezultatas padalintas iš teisės aktuose nustatyto etato dydžio tokiu būdu gaunant reikalingų pilnų etatų skaičių.

8-4 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. pilnų etatų poreikis

	Trukmė	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./sav.	36	36	36	36	36
Etato dydis (pagal dienos organizavimo ypatumus)	val./metus	1152	1152	1152	1152	1152
Mokytojų, turinčių PU kval., kontaktinių ir nekontaktinių valandų poreikis iš viso	val./metus	1510310	1615718	1195546	1104384	1142784
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	1311	1403	1038	959	992

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

8-5 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. finansavimo lėšų poreikis

Rodiklis	Mato vnt.	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Taikomas vidutinis koeficientas		5,27	5,27	5,27	5,27	5,27
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	tūkst. Eur/mėn./visiems etatams	915	979	725	669	693
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	tūkst. Eur/metų/visiems etatams	10986	11752	8696	8033	8312
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	tūkst. Eur/metų/visiems etatams	14334	15334	11347	10481	10846

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programą

II variantas. Remiantis nustatyta dienos organizavimo forma, 2 mokytojai, turintys PU kval. praleidžia su vaikais po 4 val./dieną (iš viso 8 val./dieną). Nekontaktinių valandų skaičius apskaičiuotas atitinkamai pagal kontaktinių valandų skaičių, dauginant iš koeficiento (t. y. kontaktinių valandų skaičius/33).

8-6 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. pilnų etatų poreikis

2 mokytojai, turintys PU kval. (kontaktinės valandos)	val./dieną	8
	val./sav.	40
1 mokytojas, turintis PU kval. (kontaktinės valandos)	val./dieną	0,4
	val./sav.	2
Nekontaktinių valandų skaičius	val. sav.	3,8
Ugdymo savaičių skaičius	vnt.	32
1 mokytojo, turinčio PU kval., darbo trukmė per metus	val./metus	1466

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti mokytojų, turinčių PU kval., poreikį ankstinant ugdymą, remiantis dienos organizavimu ir mokytojų, turinčių PU kval., darbo laiko trukme, nustatytas mokytojų, turinčių PU kval., kontaktinių ir nekontaktinių valandų poreikis iš viso (per metus) vienoje sąlyginėje grupėje ir padaugintas iš sąlyginių grupių skaičiaus. Gautas rezultatas padalintas iš teisės aktuose nustatyto etato dydžio tokiu būdu gaunant reikalingų pilnų etatų skaičių.

8-7 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. pilnų etatų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./sav.	36	36	36	36	36
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./metus	1152	1152	1152	1152	1152
Mokytojų, turinčių PU kval., valandų poreikis iš viso	val./metus	2883320	3084553	2282405	2108369	2181679
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	2503	2678	1981	1830	1894

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Apskaičiuojant finansavimo lėšų poreikį taikomas vidutinis mokytojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas (visų kvalifikacinių kategorijų, darbo stažo grupių).

8-9 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Taikomas vidutinis koeficientas		5,27	5,27	5,27	5,27	5,27
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	tūkst. Eur/mėn./visiems etatams	1748	1870	1383	1278	1322
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	tūkst. Eur/metus/visiems etatams	20972	22436	16602	15336	15869
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	tūkst. Eur/metus/visiems etatams	27365	29275	21662	20010	20706

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Mokytojų, turinčių PU kval. (asmenų) poreikis. Siekiant apskaičiuoti reikalingą Mokytojų, turinčių PU kval. (asmenų) skaičių, remiamasi 2018-2019 m. m. duomenimis apie Mokytojų, turinčių PU kval. ir etatų skaičių. Remiantis ŠVIS duomenimis, nustatyta, kad bendrojo ugdymo mokyklose ir IU įstaigose iš viso dirbo 2027 mokytojai ir buvo 1840,95 etatai (pilni), todėl vienam etatui teko vidutiniškai 1,11 mokytojo. Remiantis šiuo vidurkiu ir nustatytą Mokytojų, turinčių PU kval. etatų skaičiaus poreikiu, apskaičiuota, kiek Mokytojų, turinčių PU kval. (asmenų) reikės paankstinus ugdymą.

8-10 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. (asmenų) poreikis: I variantas

	Baziniai metai	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
2018-2019 m. dirbančių žmonių skaičius	2.027					
Reikalingas žmonių skaičius	asmenys	1459	1561	1155	1067	1104
Trūkumas, palyginus su 2018-2019 m.	asmenys	0	0	0	0	0

8-11 lentelė. Mokytojų, turinčių PU kval. (asmenų) poreikis

	Baziniai metai	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
2018-2019 m. dirbančių žmonių skaičius	2.027					
Reikalingas žmonių skaičius	asmenys	2785	2980	2205	2037	2107
Trūkumas, palyginus su 2018-2019 m.	asmenys	758	953	178	10	80

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Įvertinus, kad didžiausias Mokytojų, turinčių PU kval. poreikis bus 2-aisiais įgyvendinimo metais, o jų perkvalifikavimas kainuotų 2,82 mln. Eurų (skaičiuojama II varianto Mokytojų, turinčių PU kval. skaičių (trūkumą palyginus su 2018-2019 m.) dauginant iš vidutinės perkvalifikavimo kainos – 950 Eur/metus, perkvalifikavimo trukmė – 1,5 metų). Perkvalifikavimo finansavimą siūloma finansuoti iš valstybės biudžeto.

Auklėtojo padėjėjo etatų poreikis PU. Daroma prielaida, kad auklėtojo padėjėjas būna vaikų ugdymo valandomis, t. y. 4 val./dieną.

8-12 lentelė. Auklėtojo padėjėjo darbo laiko trukmė

1 auklėtojo padėjėjas	val./dieną	4
	val./sav.	20
Ugdymo savaičių skaičius	vnt.	32
1 auklėtojo padėjėjo darbo trukmė per metus	val./metus	640

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti auklėtojo padėjėjų poreikį ankstinant ugdymą, remiantis dienos organizavimu ir auklėtojo padėjėjo darbo laiko trukme, nustatytas auklėtojo padėjėjų valandų poreikis iš viso (per metus) vienoje sąlyginėje grupėje ir padaugintas iš sąlyginių grupių skaičiaus. Gautas rezultatas padalintas iš teisės aktuose nustatyto etato dydžio tokiu būdu gaunant reikalingų pilnų etatų skaičių.

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

8-13 lentelė. Auklėtojų padėjėjų, dirbančių PU grupėse, pilnų etatų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./sav.	40	40	40	40	40
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./metus	1280	1280	1280	1280	1280
Auklėtojo padėjėjo darbo valandų poreikis	val./metus	1258592	1346432	996288	920320	952320
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	983	1052	778	719	744

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Auklėtojų padėjėjai priskiriami C lygio pareigybių grupei, kuriai būtinas ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas ir (ar) įgyta profesinė kvalifikacija. Apskaičiuojant finansavimo lėšų poreikį taikomas vidutinis C lygio kategorijos darbuotojams taikomas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas (visų kvalifikacinių kategorijų, darbo stažo grupių).

8-14 lentelė. Auklėtojų padėjėjų, dirbančių PU grupėse, finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendini mo metai	2-ri įgyvendini mo metai	3-ti įgyvendini mo metai	4-ti įgyvendini mo metai	5-ti įgyvendini mo metai
Taikomas vidutinis koeficientas		4,49	4,49	4,49	4,49	4,49
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	tūkst. Eur/mėn./visie ms etatams	585	626	463	428	443
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	7.024	7.515	5.561	5.137	5.315
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	9.166	9.805	7.255	6.702	6.935

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Švietimo pagalbos etatų poreikis PU. Daroma prielaida, kad švietimo pagalbos specialistas dirbs 2 val./sav. (arba 0,4 val./dieną) vienoje sąlyginėje grupėje.

8-15 lentelė. Švietimo pagalbos specialisto darbo laiko trukmė

Švietimo pagalba	val./dieną	0,4
	val./sav.	2
Ugdymo savaičių skaičius	vnt.	32
Švietimo pagalbos trukmė per metus	val./metus	64

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti švietimo pagalbos specialistų poreikį ankstinant PU, remiantis dienos organizavimu ir švietimo pagalbos specialisto darbo laiko trukme, nustatytas švietimo pagalbos specialistų valandų poreikis iš viso (per metus) vienoje sąlyginėje grupėje ir padaugintas iš sąlyginių grupių skaičiaus. Gautas rezultatas padalintas iš teisės aktuose nustatyto etato dydžio tokiu būdu gaunant reikalingų pilnų etatų skaičių.

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

SMART
CONTINENT | SC

8-16 lentelė. Švietimo pagalbos specialistų pilnų etatų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./sav.	40	40	40	40	40
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./metus	1280	1280	1280	1280	1280
Švietimo pagalbos valandų poreikis iš viso	val./metus	125859	134643	99629	92032	95232
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	98	105	78	72	74

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Apskaičiuojant finansavimo lėšų poreikį taikomas vidutinis specialiesiems pedagogams, logopedams, surdopedagogams, tiflopedagogams taikomas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas (visų kvalifikacinių kategorijų, darbo stažo grupių).

8-17 lentelė. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių PU grupėse, finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendini mo metai	2-ri įgyvendini mo metai	3-ti įgyvendini mo metai	4-ti įgyvendini mo metai	5-ti įgyvendini mo metai
Taikomas vidutinis koeficientas		5,03	5,03	5,03	5,03	5,03
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	tūkst. Eur/mėn./visie ms etatams	66	70	52	48	50
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	787	842	623	575	595
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	1.026	1.098	812	751	777

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vaikų užimtumo etatų poreikis PU. Daroma prielaida, kad vaikų užimtumą vykdo vienas darbuotojas 5,2 val./dieną.

8-18 lentelė. Vaikų užimtumo specialisto darbo laiko trukmė

Vaikų užimtumas	val./dieną	5,2
	val./sav.	26
Ugdymo savaičių skaičius	vnt.	32
Vaikų užimtumo trukmė per metus	val./metus	832

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti vaikų užimtumo specialistų poreikį ankstinant PU, remiantis dienos organizavimu ir vaikų užimtumo trukme, nustatytas vaikų užimtumo specialistų valandų poreikis iš viso (per metus) vienoje sąlyginėje grupėje ir padaugintas iš sąlyginių grupių skaičiaus. Gautas rezultatas padalintas iš teisės aktuose nustatyto etato dydžio tokiu būdu gaunant reikalingų pilnų etatų skaičių.

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

8-19 lentelė. Vaikų užimtumo specialistų pilnų etatų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./sav.	40	40	40	40	40
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./metus	1280	1280	1280	1280	1280
Švietimo pagalbos valandų poreikis iš viso	val./metus	1636170	1750362	1295174	1196416	1238016
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	1278	1367	1012	935	967

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vaikų užimtumo specialistai priskiriami C lygio pareigybių grupei, kuriai būtinas ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas ir (ar) įgyta profesinė kvalifikacija. Apskaičiuojant finansavimo lėšų poreikį taikomas vidutinis C lygio kategorijos darbuotojams taikomas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas (visų kvalifikacinių kategorijų, darbo stažo grupių).

8-20 lentelė. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių PU grupėse, finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendini mo metai	2-ri įgyvendini mo metai	3-ti įgyvendini mo metai	4-ti įgyvendini mo metai	5-ti įgyvendini mo metai
Taikomas vidutinis koeficientas		4,49	4,49	4,49	4,49	4,49
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	tūkst. Eur/mėn./visie ms etatams	761	814	602	556	576
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	9132	9769	7229	6677	6910
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	11915	12747	9432	8713	9016

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vežiojimas PU. Siekiant nustatyti, koks yra vaikų vežiojimo PU poreikis, remiamasi vaikų, ugdomų pagal PU bendrojo ugdymo mokyklose, vežiojimo statistika (statistikos dėl vežiamųjų vaikų, ugdomų pagal PU ikimokyklinio ugdymo įstaigose, nėra).

8-21 lentelė. Vaikų, ugdomų pagal PU, vežiojimo statistika (2018-2019 m. m.)

	Vaikų skaičius	Dalis nuo visų vaikų, proc.
Mokyklų transportu pavežamų į mokyklą mokinių skaičius	155	1,5
Geltonaisiais autobusais pavežamų į mokyklą mokinių skaičius	881	9
Iš viso pavežamų į mokyklą	1036	10,1
Mokyklų transportu pavežamų iš mokyklos mokinių skaičius	161	1,6
Geltonaisiais autobusais pavežamų iš mokyklos mokinių skaičius	947	9
Iš viso pavežamų iš mokyklos	1108	10,8
Iš viso mokinių priešmokykliniame ugdyme (bendrojo ugdymo mokyklose)	10290	

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programą

SMART
CONTINENT | SC

Remiantis aukščiau atliktais skaičiavimais, daroma prielaida, kad tokią pat vaikų dalį reikės vežioti ne tik iš bendrojo ugdymo mokyklų, tačiau taip pat iš IU įstaigų, t. y. iš viso PU vaikų srauto.

8-22 lentelė. Vaikų, ugdomų pagal PU, vežiojimo poreikis

	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Mokyklų transportu pavežamų į mokyklą mokinių skaičius	592	634	469	433	448
Geltonaisiais autobusais pavežamų į mokyklą mokinių skaičius	3367	3602	2666	2462	2548
Iš viso pavežama į mokyklą:	3960	4236	3135	2896	2996
Mokyklų transportu pavežamų iš mokyklos mokinių skaičius	615	658	487	450	466
Geltonaisiais autobusais pavežamų iš mokyklos mokinių skaičius	3620	3872	2865	2647	2739
Iš viso pavežama iš mokyklos:	4235	4531	3352	3097	3204

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant apskaičiuoti, kiek lėšų turės būti skiriama vaikų, ugdomų pagal PU vežiojimui, visų pirma numatomas vežiojamų vaikų skaičiaus pokytis. Šiuo metu vežiojamų vaikų skaičius nustatytas, remiantis pateikta vežiojimo statistika (bendrojo ugdymo mokyklose). Nustatant vežiojimo papildomą poreikį, daroma prielaida, kad viename autobusiuke telpa 19 vaikų, o vienas autobusiukas per dieną nuvažiuoja vidutiniškai 100 km (vieno maršruto trukmė į vieną pusę apie 1 val., vidutinis greitis 50 km/val.) ir yra eksploatuojamas 32 savaitės/metus (ugdymo trukmė savaitėmis). Skaičiuojant autobusiukų poreikį remiamasi vaikų, pavežamų iš mokyklos skaičiumi, kadangi jis yra didesnis nei vaikų, pavežamų į mokyklą skaičius ir parodo maksimalų autobusiukų poreikį.

8-23 lentelė. Vaikų, ugdomų pagal PU, vežiojimo finansavimo lėšų poreikis

		Baziniai metai	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Papildomai turės būti vežiojama	Vaikų skaičius	3120	1115	1411	-1178	-256	108
Jei viename autobusiuke 19 mokinių, papildomai reikės, palyginus su praeitais metais	Autobusiukų skaičius		59	74	perteklius	perteklius	6
Nuvaziuotas atstumas	km/dieną		5870	7426			567
	km/savaitę		29351	37129			2834
	km/metus		939219	1188123			90676
Vežiojimo kaina (vidutinė rinkos kaina)	Eur/km		0,65	0,65			0,65
Vežiojimo finansavimo poreikis	Eur		610492	772280			58939

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant apskaičiuoti, kiek lydinčių asmenų etatų reikės, siekiant vežioti vaikus, ugdomus pagal PU programą, vadovaujamosi anksčiau padaryta prielaida, kad vienas autobusiukas vidutiniškai nuvažiuos 100 km per valandą vidutiniu 50 km/val. greičiu, todėl lydintis asmuo turės dirbti 2 val./dieną ir jo etato dydis atitinkamai bus 0,25 etato.

8-24 lentelė. Lydinčių asmenų poreikis PU

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Lydinčių asmenų poreikis papildomiems autobusiukams	asmenys	59	74	perteklius	perteklius	6
Vieno lydinčio asmens etato dydis		0,25	0,25	-	-	0,25
Taikomas vidutinis koeficientas		4,49	4,49	-	-	4,49
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	-	-	132,5
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	Eur/mėn./visiems etatams	8737	11052	-	-	843,4705
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	Eur/metus/visiems etatams	104840	132624	-	-	10122
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	Eur/metus/visiems etatams	136795	173048	-	-	13207

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Maitinimas. Maitinimui vidutiniškai skiriama nuo 2 iki 5,5 eur/d., todėl išvestas vidurkis ir skaičiavimams naudojamas 3,75 eur/d. tarifas (maitinant vaikus 3 kartus per dieną).

8-25 lentelė. Maitinimo finansavimo lėšų poreikis, kai maitinami visi vaikai, ugdomi pagal PU

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Lėšų poreikis maitinimui	eur/dieną	147491	157785	116753	107850	111600
	eur/sav.	737456	788925	583763	539250	558000
Savaičių skaičius per m. m.	vnt.	32	32	32	32	32
Lėšų poreikis maitinimui	eur/metus	23598600	25245600	18680400	17256000	17856000

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Tuo atveju, jei vaikams nemokamai būtų skiriami tik pietūs, daroma prielaida, kad jų kaina būtų 2 Eur/dieną. Tokiu atveju finansavimo poreikis sumažėtų apie 47 proc.

8-26 lentelė. Maitinimo finansavimo lėšų poreikis, kai maitinami visi vaikai, ugdomi pagal PU

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Lėšų poreikis maitinimui	eur/dieną	78662	84152	62268	57520	59520
	eur/sav.	393310	420760	311340	287600	297600
Savaičių skaičius per m.	vnt.	32	32	32	32	32

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART
CONTINENT | SC

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
m.						
Lėšų poreikis maitinimui	eur/metus	12585920	13464320	9962880	9203200	9523200

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Neformaliojo švietimo krepšelio finansavimas. Atsižvelgiant į anksčiau pateiktas alternatyvas, siūloma priešmokyklinio ugdymo grupėse ugdomiems vaikams skirti 15/Eur/mėn. neformaliojo švietimo krepšelį.

8-27 lentelė. Neformaliojo švietimo krepšelio finansavimo lėšų poreikis PU

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Lėšų poreikis	tūkst. Eur/metus	4720	5049	3736	3451	3571

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

9 priedas. Pradinio ugdymo ankstinimui reikalingas lėšų poreikis, detalūs skaičiavimai: kai ankstinama per trejus metus

Sąlyginių klasių skaičius. Nustačius prognozuojamą vaikų srautą, apskaičiuotas prognozuojamas sąlyginių klasių skaičius. Prognozuojant sąlyginį pradinio ugdymo klasių skaičių, naudotas bazinis klasės dydis – 24 mokiniai (žr. 9-1 lent.). Didžiausias pradinio ugdymo klasių poreikis bus 3-aisiais įgyvendinimo metais. Kitais nagrinėjamo laikotarpio metais tiek grupių, tiek klasių skaičius svyruos nežymiai.

9-1 lentelė. Prognozuojamas sąlyginių grupių/klasių skaičius

	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Pradinio ugdymo klasių poreikis	1269	1639	1753	1297	1198

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti naujų sąlyginių pradinio ugdymo klasių skaičių, iš ateinančių metų klasių skaičiaus atimamas ankstesnių metų klasių skaičius. Nustatant klasių skaičių 1-mais įgyvendinimo metais, iš 1-mais įgyvendinimo metais nustatyto klasių skaičiaus atimamas bazinių metų klasių skaičius (apskaičiuotas Konsultanto remiantis mokinių skaičiumi ir baziniu klasės dydžiu) (žr. 9-2 lent.). Naujų klasių poreikis ženkliai padidėtų 2-ais įgyvendinimo metais, o 3-čiais įgyvendinimo metais naujų grupių poreikis ženkliai sumažės (žr. 9-2 lent.).

9-2 lentelė. Naujų sąlyginių klasių poreikis

	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Pradinis ugdymas	57	370	114	0	0

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Dienos organizavimas. Siekiant prognozuoti papildomų etatų ir mokytojų poreikį ir įvertinti kitus pradinio ugdymo ankstinimo poreikius, dėmesys sutelktas į dienos organizavimą ugdant vaikus pagal pradinio ugdymo programą (žr. 9-3 lentelė). Daroma prielaida, kad diena pradiniame ugdyme trunka 10 val. Pradiniame ugdyme numatyta ugdymo trukmė yra 5 val./dieną.

9-3 lentelė. Dienos organizavimas ugdant vaikus pagal PU ir pradinio ugdymo programas

Pradinis ugdymas		
Privalomas vaikų ugdymas	val./dieną	5

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

Visos dienos mokykla	val./dieną	5
----------------------	------------	---

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

9-4 lentelėje pateiktos pradinio ugdymo visos dienos mokyklos galimos veiklos ir galimi reikalingi specialistai.

9-4 lentelė. Visos dienos mokyklos užsiėmimų organizavimas pradiniame ugdyme

Veiklos	Trukmė, val./dieną	Trukmė, val./sav.	Apibūdinimas	Reikalingi specialistai
Papildomas ugdymas	1	5	Padedama mokiniams mokytis, jei yra sunkumų, ruošti namų darbus ir pan.	Pradinių klasių mokytojas
Edukaciniai-kultūriniai užsiėmimai	0,4	2	Ateina specialistai iš kitų sričių (pavyzdžiui, policininkai, gaisrininkai, paštininkai ir kt.) papasakoti apie savo profesiją, praveisti edukacinius užsiėmimus (kaip elgtis/ nesielgti), taip pat gali būti organizuojamos išvykos, užsiėmimai kitose vietose (bibliotekose, muziejuose, parkuose ir kt.)	Kartu dalyvauja pradinių klasių mokytojas
Neformalus švietimas	0,4	2	Įvairūs būreliais, paslaugas teikia neformalaus šveitimo teikėjai	Vykdo neformalaus švietimo specialistai
Švietimo pagalba	0,4	2	Švietimo pagalbos specialisto konsultacijos įvairiomis temomis	Švietimo pagalbos specialistai
Vaikų užimtumas	2,8	14	Vaikų poilsio organizavimas	Socialiniai darbuotojai, visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, kultūros darbuotojai, kiti specialistai C lygio specialybė (reikia vidurinio ar profesinio išsilavinimo)
Iš viso:		25		

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Pirmų klasių mokytojų etatų poreikis. Pirmų klasių mokytojų poreikis nustatytas remiantis Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše įtvirtintomis nuostatomis ir dienos organizavimu.

9-5 lentelė. Pirmos klasės mokytojo darbo laiko trukmė

Pradinių klasių mokytojas	val./dieną	6
	val./sav.	31
Ugdymo savaičių skaičius	vnt.	35
Pradinių klasių mokytojo, dirbančio 1 klasėje, darbo trukmė per metus	val./metus	1095

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti pirmų klasių mokytojų poreikį ankstinant pradinį ugdymą, remiantis dienos organizavimu ir pirmų klasių mokytojų darbo laiko trukme, nustatytas pirmų klasių mokytojų valandų poreikis iš viso (per metus) vienoje sąlyginėje klasėje ir padaugintas iš sąlyginių klasių skaičiaus. Gautas rezultatas padalintas iš vidutinės kontaktinių valandų, tenkančių vienai pareigybei normos per mokslo metus tokiu būdu gaunant reikalingų pilnų etatų skaičių.

9-6 lentelė. Pirmų klasių mokytojų pilnų etatų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Vidutinė kontaktinių valandų, tenkančių vienai pareigybei norma	val./metus	776	776	776	776	776

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART
CONTINENT | SC

		1-mi įgyvendinim o metai	2-ri įgyvendinim o metai	3-ti įgyvendinim o metai	4-ti įgyvendinim o metai	5-ti įgyvendinim o metai
per mokslo metus						
Mokytojų, turinčių PU kval., valandų poreikis iš viso	val./metus	1389692	1794477	1919718	1420489	1312175
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	1791	2312	2474	1831	1691

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Apskaičiuojant finansavimo lėšų poreikį taikomas vidutinis mokytojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas (visų kvalifikacinių kategorijų, darbo stažo grupių).

9-7 lentelė. Pirmų klasių mokytojų finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendinim o metai	2-ri įgyvendinim o metai	3-ti įgyvendinim o metai	4-ti įgyvendinim o metai	5-ti įgyvendinim o metai
Taikomas vidutinis koeficientas		7,61	7,61	7,61	7,61	7,61
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	Eur/mėn./visiems etatams	1806	2332	2494	1846	1705
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	Eur/metus/visiems etatams	21669	27981	29933	22149	20460
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	Eur/metus/visiems etatams	28274	36509	39057	28900	26697

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Švietimo pagalbos etatų poreikis pradiniam ugdyme. Daroma prielaida, kad švietimo pagalbos specialistas dirbs 2 val./sav. (arba 0,4 val./dieną) vienoje sąlyginėje klasėje.

9-8 lentelė. Švietimo pagalbos specialisto darbo laiko trukmė

Švietimo pagalba	val./dieną	0,4
	val./sav.	2
Ugdymo savaičių skaičius	vnt.	32
Švietimo pagalbos trukmė per metus	val./metus	64

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti švietimo pagalbos specialistų poreikį ankstinant pradinį ugdymą, remiantis dienos organizavimu ir švietimo pagalbos specialisto darbo laiko trukme, nustatytas švietimo pagalbos specialistų valandų poreikis iš viso (per metus) vienoje sąlyginėje klasėje ir padaugintas iš sąlyginių klasių skaičiaus. Gautas rezultatas padalintas iš teisės aktuose nustatyto etato dydžio tokiu būdu gaunant reikalingų pilnų etatų skaičių.

9-9 lentelė. Švietimo pagalbos specialistų pilnų etatų poreikis

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./sav.	40	40	40	40	40
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./metus	1280	1280	1280	1280	1280

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programą

		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Švietimo pagalbos valandų poreikis iš viso	val./metus	81224	104883	112203	83024	76693
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	63	82	88	65	60

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Apskaičiuojant finansavimo lėšų poreikį taikomas vidutinis specialiesiems pedagogams, logopedams, surdopedagogams, tiflopedagogams taikomas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas (visų kvalifikacinių kategorijų, darbo stažo grupių).

9-10 lentelė. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių pirmose klasėse, finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendini mo metai	2-ri įgyvendini mo metai	3-ti įgyvendini mo metai	4-ti įgyvendini mo metai	5-ti įgyvendini mo metai
Taikomas vidutinis koeficientas		5,03	5,03	5,03	5,03	5,03
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	tūkst. Eur/mėn./visie ms etatams	42	55	58	43	40
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	508	656	701	519	479
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	662	855	915	677	625

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vaikų užimtumo etatų poreikis pradiniam ugdyme. Daroma prielaida, kad vaikų užimtumą vykdo vienas darbuotojas 5,2 val./dieną vienoje sąlyginėje klasėje.

9-11 lentelė. Švietimo pagalbos specialisto darbo laiko trukmė

Vaikų užimtumas	val./dieną	2,8
	val./sav.	14
Ugdymo savaičių skaičius	vnt.	32
Vaikų užimtumo trukmė per metus	val./metus	448

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant nustatyti vaikų užimtumo specialistų poreikį ankstinant pradinį ugdymą, remiantis dienos organizavimu ir vaikų užimtumo trukme, nustatytas vaikų užimtumo specialistų valandų poreikis iš viso (per metus) vienoje sąlyginėje grupėje ir padaugintas iš sąlyginių grupių skaičiaus. Gautas rezultatas padalintas iš teisės aktuose nustatyto etato dydžio tokiu būdu gaunant reikalingų pilnų etatų skaičių.

9-12 lentelė. Švietimo pagalbos specialistų pilnų etatų poreikis

		1-mi įgyvendini mo metai	2-ri įgyvendini mo metai	3-ti įgyvendini mo metai	4-ti įgyvendini mo metai	5-ti įgyvendini mo metai
Etato dydis (nustatytas teisės aktuose)	val./sav.	40	40	40	40	40
Etato dydis (nustatytas teisės	val./metus	1280	1280	1280	1280	1280

Kuriami
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

		1-mi įgyvendinim o metai	2-ri įgyvendinim o metai	3-ti įgyvendinim o metai	4-ti įgyvendinim o metai	5-ti įgyvendinim o metai
aktuose)						
Švietimo pagalbos valandų poreikis iš viso	val./metus	568568	734179	785419	581168	536853
Reikalingas pilnų etatų skaičius	vnt.	444	574	614	454	419

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vaikų užimtumo specialistai priskiriami C lygio pareigybių grupei, kuriai būtinas ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas ir (ar) įgyta profesinė kvalifikacija. Apskaičiuojant finansavimo lėšų poreikį taikomas vidutinis C lygio kategorijos darbuotojams taikomas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas (visų kvalifikacinių kategorijų, darbo stažo grupių).

9-13 lentelė. Švietimo pagalbos specialistų, dirbančių pirmose klasėse, finansavimo lėšų poreikis

		1-mi įgyvendini mo metai	2-ri įgyvendini mo metai	3-ti įgyvendini mo metai	4-ti įgyvendini mo metai	5-ti įgyvendini mo metai
Taikomas vidutinis koeficientas		4,49	4,49	4,49	4,49	4,49
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	tūkst. Eur/mėn./visie ms etatams	264	341	365	270	250
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	3173	4098	4384	3244	2996
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	tūkst. Eur/metus/visi ems etatams	4141	5347	5720	4232	3910

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Vežiojimas pradiniam ugdyme. Siekiant nustatyti, koks yra vaikų vežiojimo pradiniam ugdyme poreikis, remiamasi 1-4 klasių mokinių (nėra atskirai išskirtos 1 klasės) vežiojimo statistika.

9-14 lentelė. Vaikų pradiniam ugdyme (1-4 klasių) vežiojimo statistika (2018-2019 m. m.)

	Vaikų skaičius	Dalis nuo visų vaikų, proc.
Mokyklų transportu pavežamų į mokyklą mokinių skaičius	1663	1,4
Geltonaisiais autobusais pavežamų į mokyklą mokinių skaičius	7358	6,3
Iš viso pavežama į mokyklą :	9021	7,7
Mokyklų transportu pavežamų iš mokyklos mokinių skaičius	1782	1,5
Geltonaisiais autobusais pavežamų iš mokyklos mokinių skaičius	8472	7,2
Iš viso pavežama iš mokyklos :	10254	8,7
Iš viso mokinių:	117725	

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Remiantis aukščiau atliktais skaičiavimais, daroma prielaida, kad tokią pat vaikų dalį reikės vežioti 1 klasių mokinių.

Kuriamė
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiklos programa

SMART
CONTINENT | SC

9-17 lentelė. Vaikų pradiniam ugdyme (1 klasių) vežimo poreikis

	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Mokyklų transportu pvežamų į mokyklą mokinių skaičius	430	556	594	440	406
Geltonaisiais autobusais pvežamų į mokyklą mokinių skaičius	1904	2458	2630	1946	1798
Iš viso pvežama į mokyklą :	2334	3014	3224	2386	2204
Mokyklų transportu pvežamų iš mokyklos mokinių skaičius	461	595	637	471	435
Geltonaisiais autobusais pvežamų iš mokyklos mokinių skaičius	2192	2830	3028	2241	2070
Iš viso pvežama iš mokyklos :	2653	3426	3665	2712	2505

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant apskaičiuoti, kiek lėšų turės būti skiriama 1 klasių mokinių vežimui, visų pirma numatomas vežiamų vaikų skaičiaus pokytis. Šiuo metu vežiamų vaikų skaičius nustatytas, remiantis pateikta vežimo statistika (nustatant vežiamų 1 klasės mokinių skaičių). Nustatant vežimo papildomą poreikį, daroma prielaida, kad viename autobusiuke telpa 19 vaikų, o vienas autobusiukas per dieną nuvažiuoja vidutiniškai 100 km (vieno maršruto trukmė į vieną pusę apie 1 val., vidutinis greitis 50 km/val.) ir yra eksploatuojamas 35 savaitės/metus (ugdymo trukmė savaitėmis). Skaičiuojant autobusiukų poreikį remiamasi vaikų, pvežamų iš mokyklos skaičiumi, kadangi jis yra didesnis nei vaikų, pvežamų į mokyklą skaičius ir parodo maksimalų autobusiukų poreikį.

9-18 lentelė. Vaikų pradiniam ugdyme (1 klasių) vežimo finansavimo lėšų poreikis

		Baziniai metai	1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Papildomai turės būti vežiamas	Vaikų skaičius	2533	120	773	1012	-953	-207
Jei viename autobusiuke 19 mokinių, papildomai reikės, palyginus su praeitais metais	Autobusiukų skaičius		6	41	53	perteklius	perteklius
Nuvažiuotas atstumas	km/dieną		632	4067	5326		
	km/savaitę		3161	20336	26628		
	km/metus		110630	711755	931972		
Vežimo kaina (vidutinė rinkos kaina)	Eur/km		0,65	0,65	0,65		
Vežimo finansavimo poreikis	Eur		71910	462641	605782		

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

Siekiant apskaičiuoti, kiek lydinčių asmenų etatų reikės, siekiant vežioti vaikus, ugdymus pagal pradinio ugdymo 1 klasės programą, vadovaujamosi anksčiau padaryta prielaida, kad vienas

Kuriami
Lietuvos ateitį
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
fondų įnašais
veiksmų programa

SMART
CONTINENT | SC

autobusiukas vidutiniškai nuvažiuos 100 km per valandą vidutiniu 50 km/val. greičiu, todėl lydintis asmuo turės dirbti 2 val./dieną ir jo etato dydis atitinkamai bus 0,25 etato.

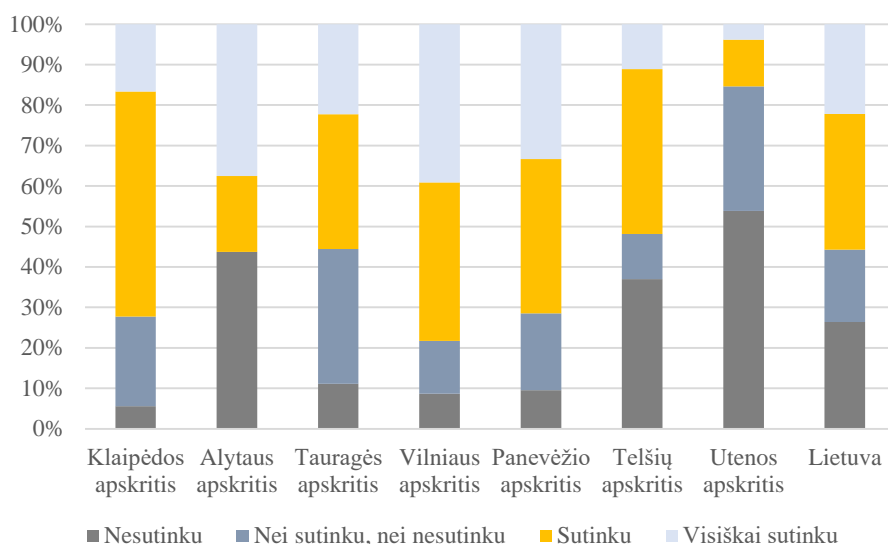
9-19 lentelė. Lydinčių asmenų poreikis pradiniam ugdyme

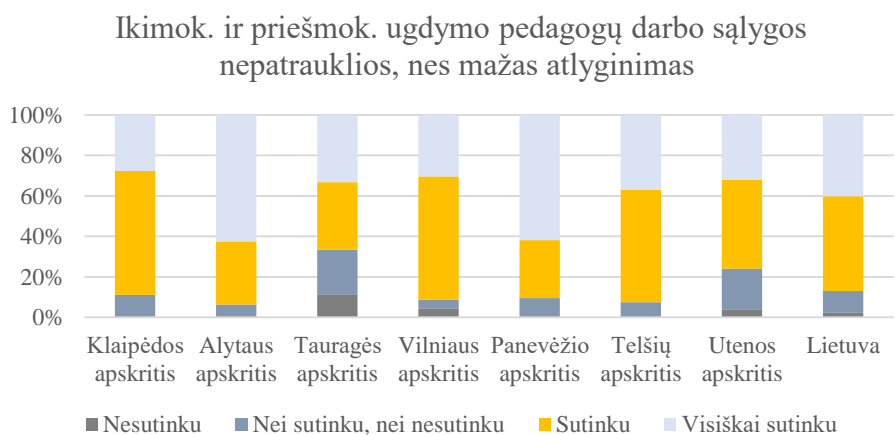
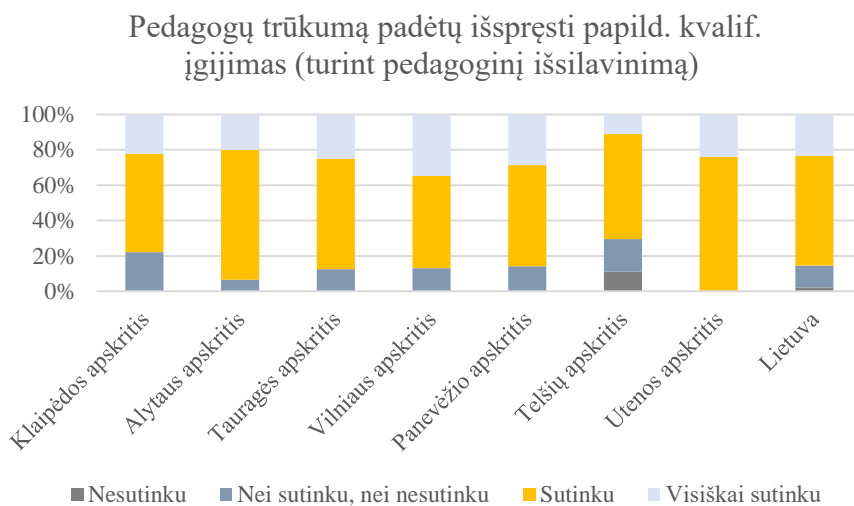
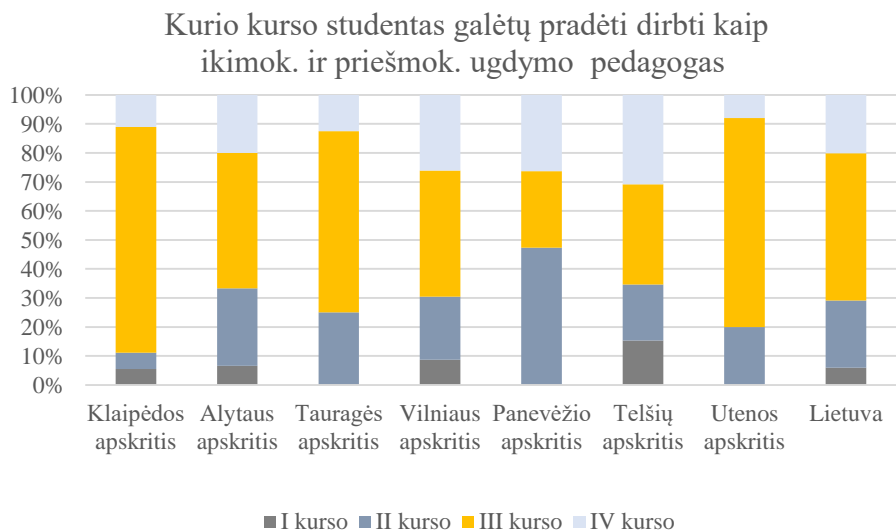
		1-mi įgyvendinimo metai	2-ri įgyvendinimo metai	3-ti įgyvendinimo metai	4-ti įgyvendinimo metai	5-ti įgyvendinimo metai
Lydinčių asmenų poreikis papildomiems autobusiukams	asmenys	6	41	53	perteklius	perteklius
Vieno lydinčio asmens etato dydis		0,25	0,25	0,25	-	-
Taikomas vidutinis koeficientas		4,49	4,49	4,49	-	-
Pareiginės algos bazinis dydis	Eur/mėn.	132,5	132,5	132,5	-	-
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui	tūkst. Eur/mėn./visiems etatams	941	6053	7926	-	-
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui be darbdavio SODROS	tūkst. Eur/metus/visiems etatams	11291	72640	95114	-	-
Lėšų poreikis darbo užmokesčiui su darbdavio SODRA	tūkst. Eur/metus/visiems etatams	14732	94780	124105	-	-

Šaltinis: sudaryta Konsultanto

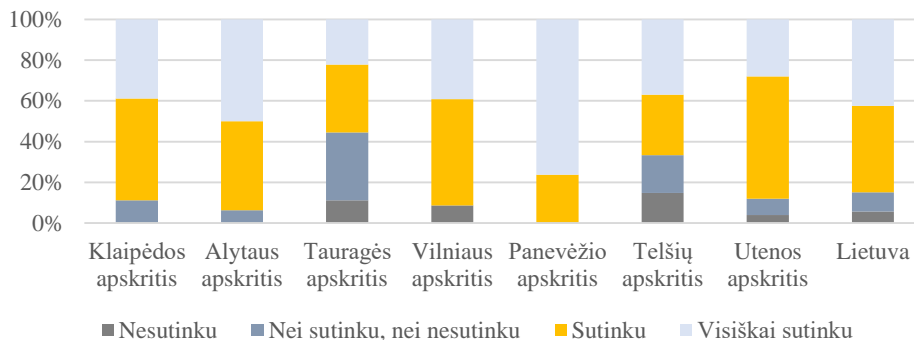
10 priedas. Interaktyvios apklausos rezultatai

Trūksta priešmokyklinio/pradinio ugdymo pedagogų

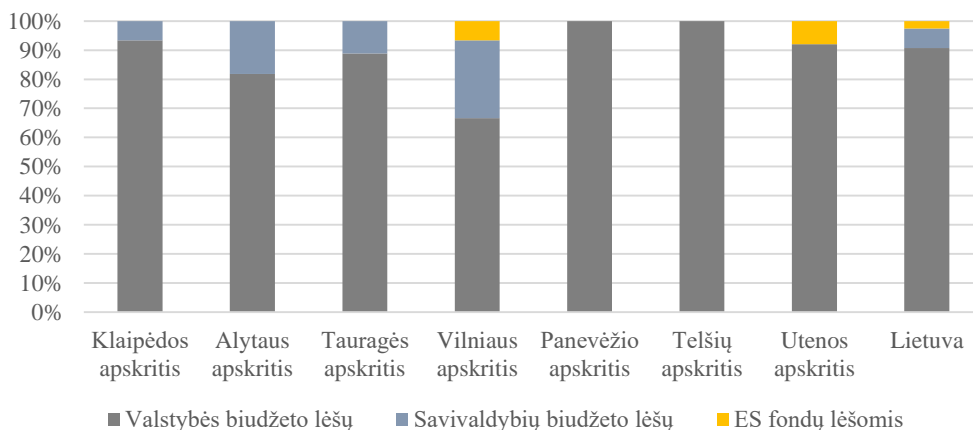

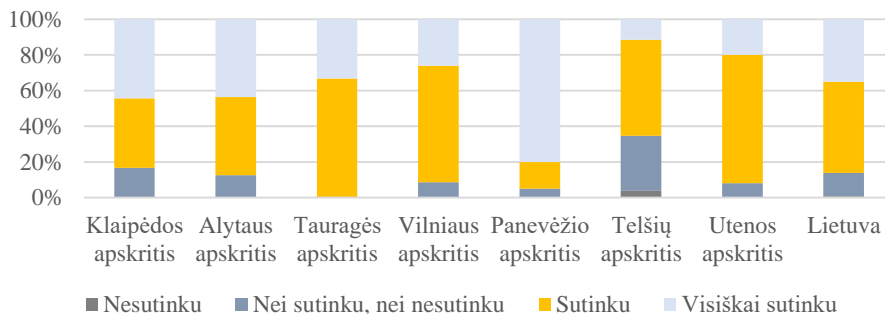
Ikimok. ir priešm. ugdymo pedagogų darbo sąlygos nepatrauklios, nes didelis vaikų sk. gr.

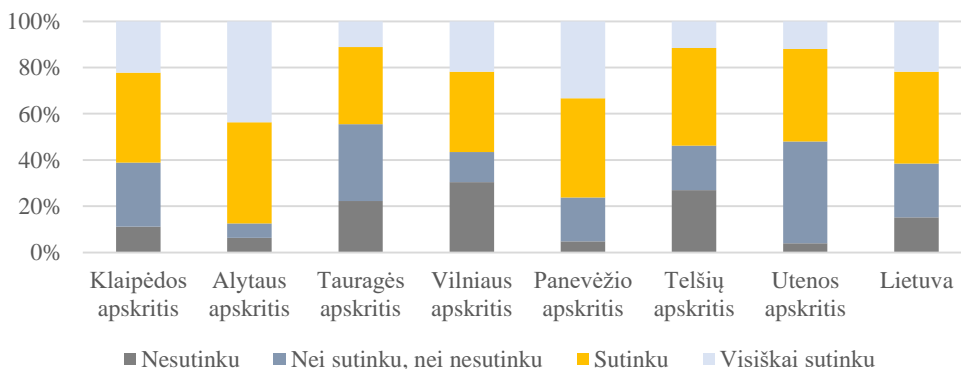
Pedagogų papildomos kvalifikacijos įgijimas turi būti finansuojamas iš:

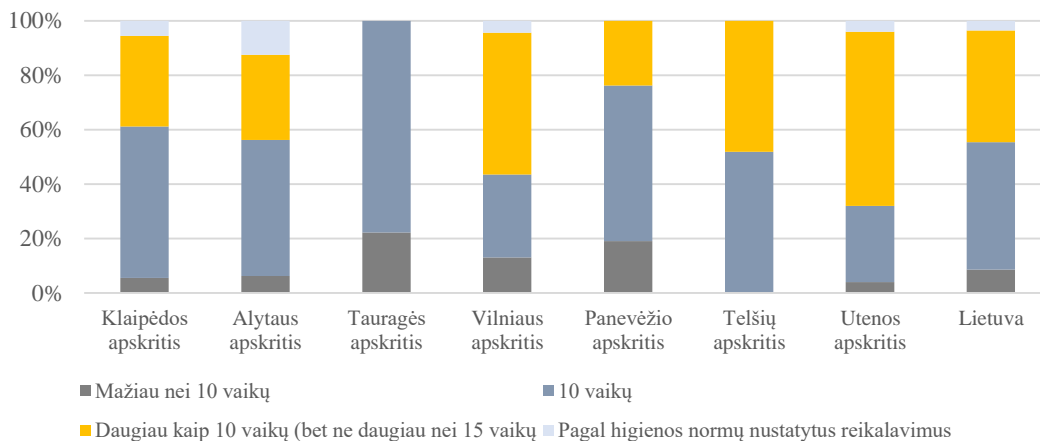
Formuoti ikim. ar priešm. ugdymo grupes atsiž. į optimalų 1 kval. pedagogo ir vaikų santykį

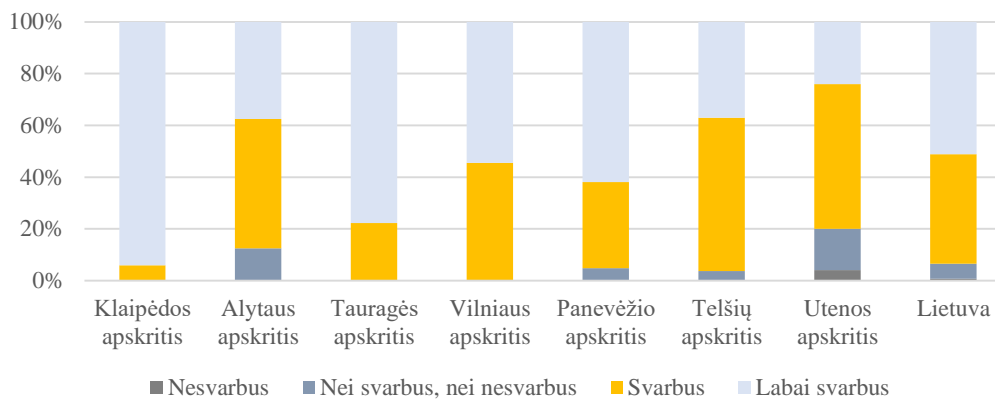
Ikimok. /priešmok. ugdymo pedag. darbo sąlygos nepatrauklios, nes didelis kont. val. kiekis

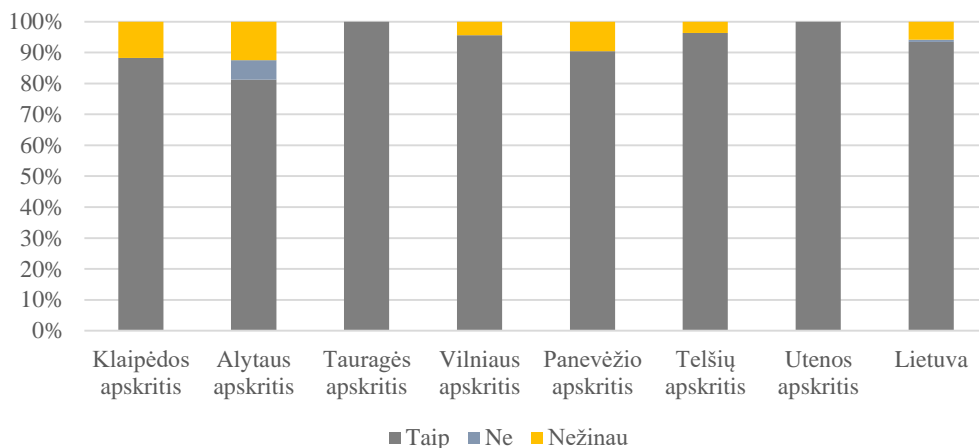
Koks turėtų būti optimalus vaikų skaičius, tenkantis vienam pedagogui priešmok. ugdymo gr.

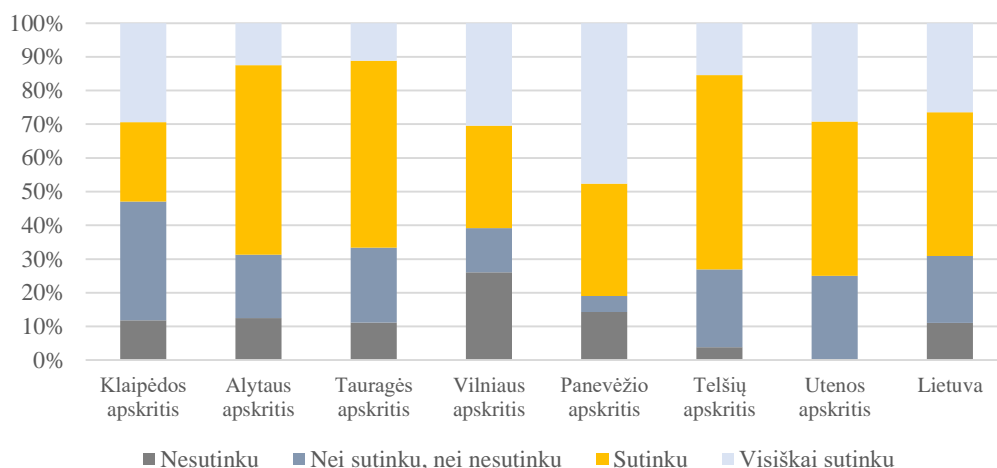
Ugdymo programų atnaujinimas, jas pritaikant 5-6 m., 6-7 m. vaikams

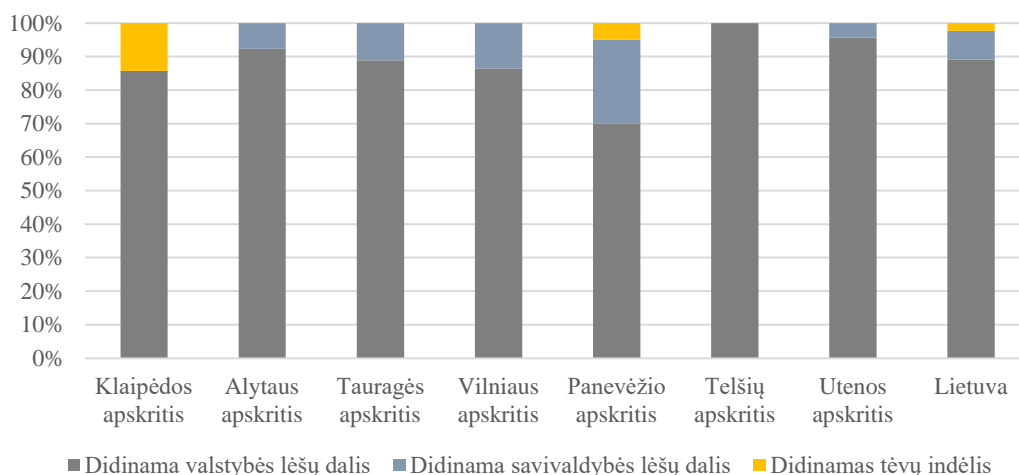
Ar turėtų būti pakeistas valst. ir sav. indėlis finansuojant ikimok. ir priešm. ugdymą

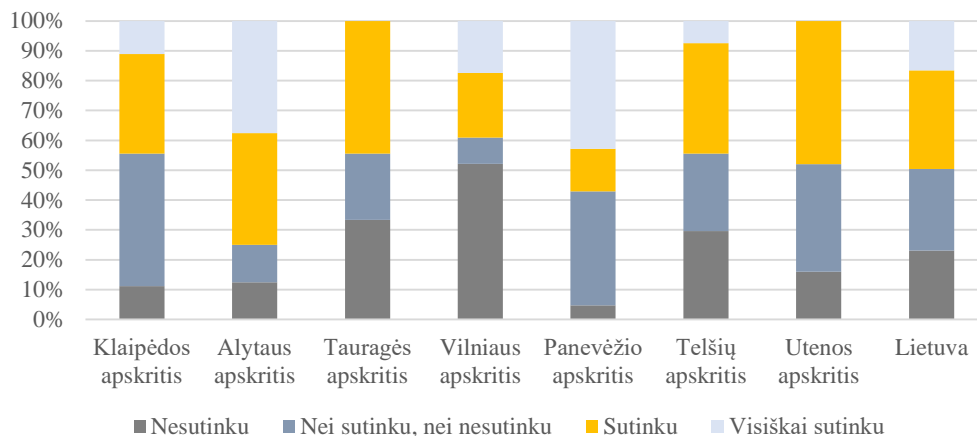
Daugiau lėšų iš vals. ir sav. biudž. ugdymo priemonėms įsigyti, sumažinant tėvų išlaidas

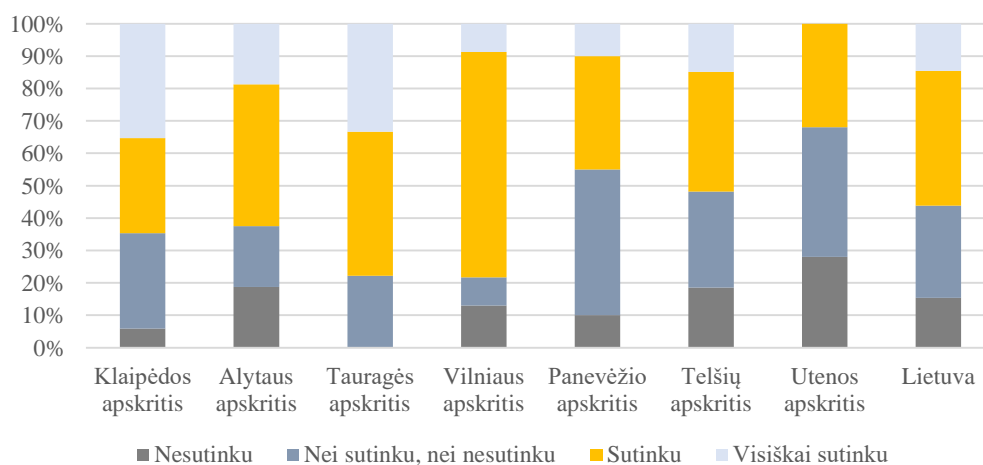
Kokiu būdu galėtų būti keičiama ikimokyk. ir priešmokyk. ugdymo finansavimo struktūra

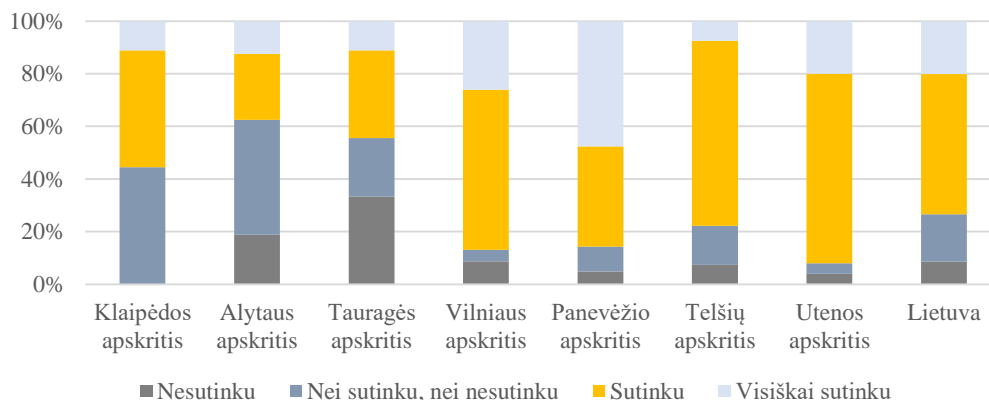
Ikimok. ir priešmok. ugdymo pedagogų darbo sąlygos yra nepatrauklios, nes ilgas darbo laikas

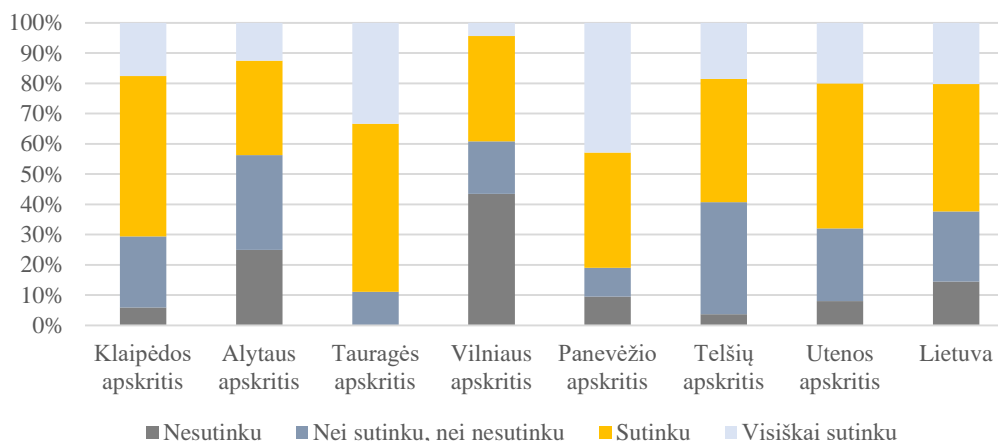
Ar turėtų būti įteisintas privalomas ikimokyklinis ugdymas

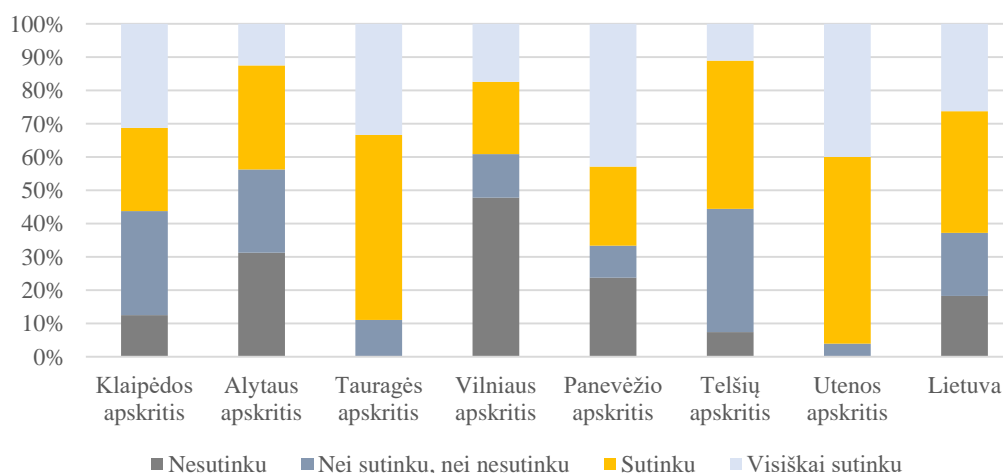
Sąlyga - išdirbti 5 m., kai išilavinimas įgytas valstybės biudžeto lėšomis

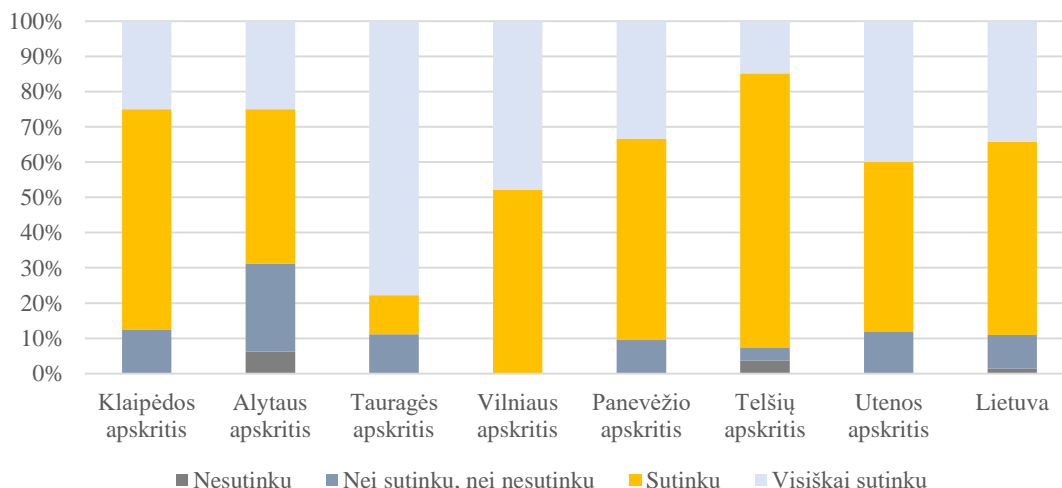
Ar suteikiant nemokamą maitinimą būtų padidintas IU įstaigų lankomumas

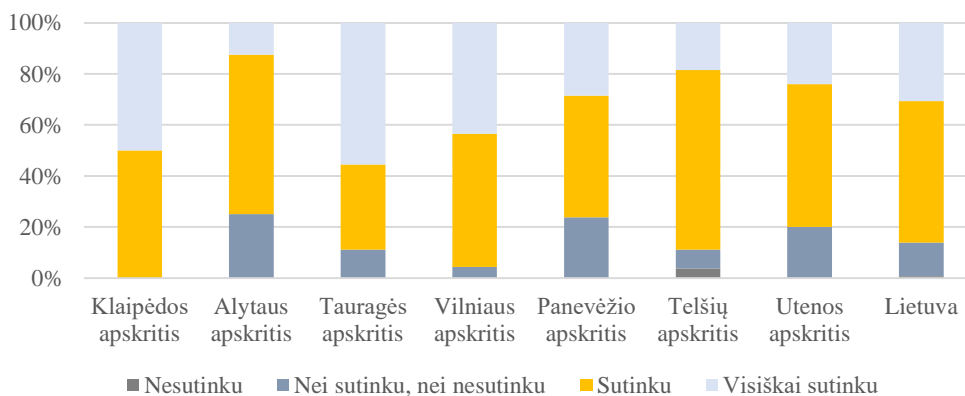
Atleidus tėvus nuo mokėjimų už ikimok. ug. paslaugas, būtų padidintas įstaigų lankomumas

Švietimo pag. paslaugų pakankamas prieinamumas prisidėtų prie įstaigų patrauklumo didinimo

Neformalaus švietimo paslaugų įvairovės plėtra prisidėtų prie įstaigų patrauklumo didinimo

Neformalaus švietimo paslaugos turėtų būti finansuojamos iš

